

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

**31 Aralık 2008 tarihi itibariyle
finansal tablolara ilişkin dipnotlar
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)**

Genel bilgiler

1.1 Ana şirketin adı ve grubun son sahibi:

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi'nin (Şirket) ortakları, her birinin ortaklık payı %49.83 olmak üzere, Aviva International Holdings Limited ve Aksigorta Anonim Şirketi'dir. İlgili şirketlerin nihai sahipleri ise Aviva Plc. ve Sabancı Holding Anonim Şirketi'dir. Şirket müşterek yönetime tabi olarak faaliyetlerini sürdürmektedir.

1.2 Kuruluşun ikametgahı ve yasal yapısı, Şirket olarak oluştuğu ülke ve kayıtlı büronun adresi:

Şirket'in merkezi İnkılap Mahallesi Küçüksu Cad. Akkoca Sok. No:8 34768 Ümraniye - İstanbul adresinde bulunmaktadır.

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi, 31 Ekim 2007 tarihinde Ak Emeklilik Anonim Şirketi (Ak Emeklilik) ile Aviva Hayat ve Emeklilik Anonim Şirketi'nin (Aviva Emeklilik) birleşmesiyle kurulmuştur.

Ak Emeklilik, 6 Aralık 1941 tarihinde İstanbul'da Doğan Sigorta A.Ş. ünvanı ile kurulmuş ve 3 Ekim 1995 tarihindeki isim değişikliği ile ünvanı Akhayat Sigorta Anonim Şirketi olarak ticaret sicil gazetesinde ilan edilmiştir. T.C. Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı'nın 3 Aralık 2002 tarih ve 77941 sayılı yazısı ile şirkete emeklilik şirketine dönüşüm izni verilmiştir. Şirket yönetim kurulunun 11 Aralık 2002 tarih ve 26 no'lu kararı ve 23 Ocak 2003 tarihinde yapılan Olağanüstü Genel Kurul Toplantısı ile şirket ünvanı ve faaliyet kapsamının değiştirilmesi için ana sözleşmenin tadil edilmesine ve Emeklilik Yatırım Fon Portföyü ve Portföy Yöneticileri ile ilgili 40. maddenin eklenmesine karar verilmiştir. Şirket'in ünvanı 27 Ocak 2003 tarihindeki isim değişikliği ile Ak Emeklilik Anonim Şirketi olarak 31 Ocak 2003 tarih ve 5730 sayılı ticaret sicil gazetesinde ilan edilmiştir.

Ak Emeklilik, Aviva Emeklilik'i, 27 Temmuz 2007 tarihinde akdedilen Birleşme Sözleşme'sinin müteakip maddeleri çerçevesinde, Türk Ticaret Kanunu'nun 451. ve Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 19-20. maddeleri uyarınca, tasfiyesiz infisah yoluyla, 31 Ekim 2007 tarihinde bütün aktif ve pasifiyle birlikte kül halinde devralmıştır. Ak Emeklilik, Aviva Emeklilik'in külli halefi olmuştur. Birleşme işlemi, Kadıköy 3. Asliye Ticaret Mahkemesi'nin 11 Temmuz 2007 tarih ve 2007/876 D. İş sayılı kararı ile tayin edilen bilirkişi heyetinin, diğer veriler ile birlikte 31 Mayıs 2007 tarihi ile itibariyle Ak Emeklilik ve Aviva Emeklilik'in çıkarılmış bilançolarına dayanan 16 Temmuz 2007 tarihli bilirkişi raporu uyarınca yapılan değerlemeler esas alınarak yapılmıştır. Söz konusu birleşme 6 Kasım 2007 tarihli 6930 sayılı Türkiye Ticaret Sicil Gazetesi'nde tescil edilmiş olup, şirketin yeni ismi AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi olmuştur.

Şirket'in birleşme sonrası ortakları Aviva International Holdings Limited (Aviva International) (%49.83 pay oranında) ve Aksigorta Anonim Şirketi (Aksigorta) (%49.83 pay oranında)'dir.

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla
finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

1. Genel bilgiler (devamı)

1.3 İşletmenin fiili faaliyet konusu:

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi (Şirket), emeklilik ve hayat olmak üzere iki ana branşta sigorta muameleleri yapan bir emeklilik şirkettir. Ayrıca, Şirket hayat dışı branşında ferdi kaza konusunda da sigorta poliçesi yazmaktadır.

Ak Emeklilik 7 Temmuz 2003 tarihinde emeklilik branşında da faaliyet göstermek üzere T.C. Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı (Hazine Müsteşarlığı)'ndan emeklilik faaliyet ruhsatını almıştır. Bireysel emeklilik yatırım fonları 26 Eylül 2003 tarihinde Sermaye Piyasası Kurulu (SPK) tarafından kayda alınmış, 27 Ekim 2003 tarihi itibarıyla da emeklilik ürünlerinin satışına başlanmıştır.

Aviva Emeklilik 26 Ağustos 2003 tarihinde emeklilik branşında faaliyet göstermek üzere Hazine Müsteşarlığı'ndan emeklilik faaliyet ruhsatını almıştır. 27 Ekim 2003 tarihinde SPK tarafından bireysel emeklilik yatırım fonları kayda alınmış, bireysel emeklilik planları ise 12 Aralık 2003 tarihinde onaylanmış olup, 15 Aralık 2003 tarihi itibarıyla de emeklilik ürünlerinin satışına başlanmıştır. 8 Ekim 2007 tarihli ve 15 numaralı Yönetim Kurulu Kararı'na istinaden Aviva Emeklilik'in emeklilik yatırım fonlarının, 31 Ekim 2007 tarihi itibarıyla Ak Emeklilik'e intikal edeceği ve Ak Portföy Yönetimi Anonim Şirketi (Ak Portföy) tarafından yönetileceği ve Bender Portföy Yönetim Anonim Şirketi ile mevcut sözleşmelerin de 31 Ekim 2007 itibarıyla feshedileceği kararı alınmıştır. 1 Kasım 2007 tarihinden itibaren Şirket'in emeklilik yatırım fonları Ak Portföy tarafından yönetilmektedir.

Şirket, 31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla 19 adet bireysel emeklilik yatırım fonu ile emeklilik ürünlerinin satışını gerçekleştirmektedir. SPK'dan alınan 20 Kasım 2008 tarih ve 15-1098 sayılı izin doğrultusunda Emeklilik Yatırım Fonları'nın isimlerini değiştirmiştir. Değişiklikler 5 Aralık 2008 tarihinden itibaren uygulamaya alınmıştır. Şirket'in Emeklilik Yatırım Fonları aşağıdaki gibidir:

Emeklilik Yatırım Fonu'nun Adı	Kuruluş tarihi	Başlangıç birim pay değeri (TL)
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş. Dengeli Emeklilik Yatırım Fonu	21/10/2003	0.01
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş. Esnek Emeklilik Yatırım Fonu	21/10/2003	0.01
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş. Gelir Amaçlı Kamu Dış Borçlanma Araçları Emeklilik Yatırım Fonu	21/10/2003	0.01
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş. Kamu Borçlanma Araçları Emeklilik Yatırım Fonu	21/10/2003	0.01
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş. Kamu Likit Emeklilik Yatırım Fonu	21/10/2003	0.01
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş. Gelir Amaçlı Uluslararası Borçlanma Araçları Emeklilik Yatırım Fonu	21/10/2003	0.01
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş. Gelir Amaçlı Kamu Borçlanma Araçları Emeklilik Yatırım Fonu	08/11/2005	0.01
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş. Gelir Amaçlı Kamu Dış Borçlanma Araçları Grup Emeklilik Yatırım Fonu	08/11/2005	0.01
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş. Büyüme Amaçlı Hisse Senedi Emeklilik Yatırım Fonu	28/12/2006	0.01
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş. Para Piyasası Likit Kamu Emeklilik Yatırım Fonu	20/08/2003	0.01
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş. Gelir Amaçlı Kamu Borçlanma Araçları Emeklilik Yatırım Fonu	20/08/2003	0.01
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş. Büyüme Amaçlı Esnek Emeklilik Yatırım Fonu	20/08/2003	0.01
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş. Gelir Amaçlı Uluslararası Karma Emeklilik Yatırım Fonu	20/08/2003	0.01
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş. Hisse Senedi Emeklilik Yatırım Fonu	20/08/2003	0.01
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş. Gelir Amaçlı Kamu Borçlanma Araçları (USD) Emeklilik Yatırım Fonu	12/09/2003	0.01
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş. Gelir Amaçlı Karma Borçlanma Araçları (Euro) Emeklilik Yatırım Fonu	12/09/2003	0.01
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş. Kamu Borçlanma Araçları Emeklilik Yatırım Fonu - Grup	05/01/2005	0.01
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş. Gelir Amaçlı Esnek Emeklilik Yatırım Fonu	05/01/2005	0.01
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş. Büyüme Amaçlı Hisse Senedi Grup Emeklilik Yatırım Fonu	05/01/2005	0.01

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

**31 Aralık 2008 tarihi itibariyle
finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)**

1. Genel bilgiler (devamı)

1.4 Kuruluşun faaliyetlerinin ve esas çalışma alanlarının niteliklerinin açıklaması: 1.3 no'lu dipnotta açıklanmıştır.

1.5 Kategorileri itibariyle yıl içinde çalışan personelin ortalama sayısı:

	31 Aralık 2008
Üst ve orta kademeli yöneticiler	122
Memur	1,801
	1,923

1.6 Yönetim kurulu başkan ve üyeleriyle, genel müdür, genel koordinatör, genel müdür yardımcıları gibi üst yöneticilere cari dönemde sağlanan ücret ve benzeri menfaatlerin toplam tutarı: 3,804,893 TL.

1.7 Finansal tablolarda; yatırım gelirlerinin ve faaliyet giderlerinin (personel, yönetim, araştırma geliştirme, pazarlama ve satış, dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler ile diğer faaliyet giderleri) dağıtımında kullanılan anahtarlar: Şirket direkt olarak dağıtımı yapılamayan yatırım gelirlerini ve faaliyet giderlerini T.C. Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı'nın (Hazine Müsteşarlığı) 4 Ocak 2008 tarihinde yayınladığı Sigortacılık Tek Düzen Hesap Planı Çerçevesinde Hazırlanmakta Olan Finansal Tablolarda Kullanılan Anahtarların Usul ve Esaslarına İlişkin Genelge'si (2008 - 1) kapsamında ilgili branşlara dağıtmaktadır. 1 Ocak 2008 tarihine kadar direkt olarak dağıtımı yapılamayan giderler, çalışanların hangi branşa ne kadar zaman harcadıklarına ilişkin yapılan değerlendirmeler sonucunda bulunan oranlar çerçevesinde dağıtılırken, 2008 yılında Hazine Müsteşarlığı'nın belirlemiş olduğu sözkonusu anahtar doğrultusunda poliçe ve sözleşme adetlerinin son 3 yıllık ortalama oranları ile hayat, ferdi kaza ve emeklilik olmak üzere dağıtılmaya başlanmıştır.

1.8 Finansal tabloların tek bir şirketi mi yoksa şirketler grubunu mu içerdiği: Finansal tablolar tek bir şirketi AvivaSa Emeklilik ve Hayat A.Ş.'ni içermektedir.

1.9 Raporlayan işletmenin adı veya diğer kimlik bilgileri ve bu bilgide önceki bilanço tarihinden beri olan değişiklikler: Şirket'in adı ve diğer kimlik bilgileri 1.1, 1.2, ve 1.3 no'lu dipnotlarda belirtilmiş olup bu bilgilerde önceki bilanço tarihinden bu yana herhangi bir değişiklik olmamıştır.

1.10 Bilanço tarihinden sonraki olaylar: Şirket'in 31 Aralık 2008 tarihi itibariyle düzenlenen finansal tabloları, 13 Mart 2009 tarihinde Şirket Yönetimi tarafından onaylanmıştır. Genel Kurul'un ve ilgili yasal kuruluşların finansal tabloların yayımlanmasının ardından değişiklik yapma yetkisi bulunmaktadır.

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

**31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla
finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)**

2. Önemli muhasebe politikalarının özeti

2.1 Hazırlık esasları

2.1.1 Finansal tabloların düzenlenmesinde kullanılan temeller ve kullanılan özel muhasebe politikalarıyla ilgili bilgiler:

Şirket, finansal tablolarını Hazine Müsteşarlığı'nın, 30 Aralık 2004 tarihli ve 25686 Sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan ve 1 Ocak 2005 tarihinde yürürlüğe giren "Sigortacılık Hesap Planı ve İzahnamesi Hakkında Tebliğ" (Hesap Planı Hakkında Tebliğ) kapsamında yer alan Sigortacılık Hesap Planına göre Türk Lirası (TL) olarak düzenlemektedir.

Hazine Müsteşarlığı'nın 2 Mayıs 2008 tarihli ve 2008/20 numaralı duyurusuna istinaden Şirket, finansal tablolarını Hazine Müsteşarlığı'nın sigorta ve reasürans şirketleri için öngördüğü esaslara ve 14 Haziran 2007 tarih ve 26552 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 5684 sayılı Sigortacılık Kanunu (Sigortacılık Kanunu) ile 28 Mart 2001 tarih ve 4632 Sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu (Bireysel Emeklilik Kanunu) gereğince yürürlükte bulunan düzenlemelerde belirlenen muhasebe ilke ve standartlarına ve ilgili yönetmeliklere göre hazırlamaktadır.

Şirket, finansal tablolarının sunumunu, Hazine Müsteşarlığı'nın, Sigortacılık Kanunu ve 14 Temmuz 2007 tarihli ve 26582 Sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan ve 1 Ocak 2008 tarihinden itibaren yürürlüğe giren "Sigorta ve Reasürans Şirketleri ile Emeklilik Şirketlerinin Finansal Raporlamaları Hakkında Yönetmelik" (Finansal Raporlamalar Hakkında Yönetmelik) kapsamında düzenlenen 18 Nisan 2008 tarihli ve 26851 Sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Finansal Tabloların Sunumu Hakkında Tebliğ"i uyarınca yapmaktadır. Finansal Tabloların Sunumu Hakkında Tebliğ'de, 2008 yılı içerisinde hazırlanacak finansal tablolarda bir önceki dönem ile karşılaştırmalı sunum yapma şartı aranmadığı belirtilmiştir. Dolayısıyla Şirket 31 Aralık 2008 tarihli finansal tablolarını ve dipnotlarını bir önceki yılın ilgili hesap dönemi ile karşılaştırmalı sunmamıştır.

Finansal Raporlama Hakkında Yönetmelik kapsamında, sigorta ve reasürans şirketleri ile emeklilik şirketlerinin faaliyetlerinin Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu (TMSK) tarafından açıklanan Türkiye Muhasebe Standartları (TMS) ve Türkiye Finansal Raporlama Standartları (TFRS) çerçevesinde muhasebeleştirilmesi esas olup, sigorta sözleşmeleri, bağlı ortaklık, birlikte kontrol edilen ortaklık ve iştiraklerin muhasebeleştirilmesi ile konsolide finansal tablolar, kamuya açıklanacak finansal tablolar ve bunlara ilişkin açıklama ve dipnotların düzenlenmesine ilişkin usul ve esasların Hazine Müsteşarlığı tarafından belirleneceği hükme bağlanmıştır. Dolayısıyla Şirket, 1 Ocak 2008 tarihinden başlayarak faaliyetlerini TMS ve TFRS ile Hazine Müsteşarlığı tarafından bu kapsamda yayımlanan diğer açıklamalar, yönetmelikler ve genelgeler çerçevesinde muhasebeleştirmektedir. Hazine Müsteşarlığı'nın 18 Şubat 2008 tarihli sektör duyurusunda, TFRS 4- "Sigorta Sözleşmeleri", TMS 27 "Konsolide ve Bireysel Finansal Tablolar" ile TMS 1 "Finansal Tabloların Sunuluşu"na ilişkin standartların uygulanmayacağı açıklanmıştır.

Şirket ayrıca 1 Ocak 2008 tarihinden başlayarak sigortacılık teknik karşılıklarını bu tarihte yürürlüğe giren "Sigorta ve Reasürans ile Emeklilik Şirketlerinin Teknik Karşılıklarını ve Bu Karşılıkların Yatırılacağı Varlıklara İlişkin Yönetmelik" ve Hazine Müsteşarlığı tarafından bu konuda yapılan çeşitli açıklamalar çerçevesinde hesaplayarak finansal tablolarına yansıtmıştır.

Şirket, 31 Aralık 2007 tarihli finansal tablolarını, 1 Ocak 2008 tarihinde yürürlüğe giren Finansal Raporlamalar Hakkında Yönetmelik esaslarına uygun olarak yeniden düzenlemiş ve ilgili etkileri belirtildiği üzere 2008 yılı açılış kayıtlarına yansıtmıştır.

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla
finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla, yukarıdaki paragrafta belirtilen esaslara göre düzeltilmiş açılış kayıtlarının, 31 Aralık 2007 tarihi itibarıyla hazırlanan finansal tablolara alınmış tutarlar ile karşılaştırması aşağıdaki gibidir:

		31 Aralık 2007 tarihi itibarıyla kayıtlara alınmış tutar	31 Aralık 2007 tarihi itibarıyla yeniden düzeltilmiş tutar	Net özsermaye değişimi
Maddi varlıklar	1	5,484,147	5,443,427	(40,720)
Maddi olmayan varlıklar	2	7,811,108	7,232,034	(579,074)
İştirakler	3	71,119	16,612	(54,507)
Kıdem tazminatı karşılığı	4	(9,546,848)	(478,148)	9,068,700
İzin karşılığı	5	-	(3,104,894)	(3,104,894)
Ertelenmiş vergi	6	-	10,542,276	10,542,276
		3,819,526	19,651,307	15,831,781
Varlıklarda değer artışının/(azalışı) vergi etkisi	7	-	(567,011)	(567,011)
Net bilanço kalemleri değişimi		3,819,526	19,084,296	15,264,770

- (1) TMS 16 - (Maddi duran varlıkları)'nın geriye yönelik uygulanmasıdır.
- (2) TMS 16 - (Maddi duran varlıkları)'nın geriye yönelik uygulanmasıdır.
- (3) TMS 36 - (Varlıklarda değer düşüklüğü)'nin geriye yönelik uygulanmasıdır.
- (4) Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin Türkiye Muhasebe Standardı (TMS 19) kapsamında hesaplanan tutar.
- (5) Söz konusu karşılık çalışanların 31 Aralık 2007 tarihi itibarıyla kullanılmamış izin tutarlarıdır (TMS 37 - karşılıklar, koşullu borçlar ve koşullu karşılıklar).
- (6) TMS 12 - (Gelir vergileri) düzeltilmiş tutarların ve geçici farkların üzerinden hesaplanan ertelenmiş vergi.
- (7) TMS 12 - Satılmaya hazır finansal varlıkların ertelenmiş vergi etkisinin netlenmesi.

2.1.2 Finansal tabloların anlaşılması için uygun olan diğer muhasebe politikaları:

Yüksek enflasyon dönemlerinde finansal tabloların düzeltilmesi

Hazine Müsteşarlığı'nın 4 Nisan 2005 tarihli ve 19387 numaralı yazısına istinaden, Şirket 31 Aralık 2004 tarihli finansal tablolarını, Sermaye Piyasası Kurulu'nun (SPK) 15 Ocak 2003 tarihli ve 25290 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Seri: XI No: 25 Sayılı "Sermaye Piyasasında Muhasebe Standartları Hakkında Tebliğ" de yer alan "Yüksek Enflasyon Dönemlerinde Mali Tabloların Düzeltilmesi" ile ilgili kısımdaki hükümlere göre düzelterek 2005 yılı açılışlarını yapmıştır. İlgili uygulama TMSK tarafından yayımlanmış 29 no'lu "Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama"ya ilişkin standart kapsamında yapılmıştır. Ayrıca, Hazine Müsteşarlığı'nın aynı yazısına istinaden 2005 yılında finansal tabloların enflasyona göre düzeltilmesi uygulaması sona ermiş ve buna bağlı olarak Şirket 2005 yılı başından itibaren finansal tablolarını enflasyona göre düzeltmemiştir. Dolayısıyla 31 Aralık 2008 tarihinde bilançoda yer alan parasal olmayan aktif ve pasifler ve sermaye dahil özsermaye kalemleri, 31 Aralık 2004 tarihine kadar olan girişlerin 31 Aralık 2004 tarihine kadar endekslenmesi, bu tarihten sonra oluşan girişlerin ise nominal değerlerden taşınmasıyla hesaplanmıştır.

2.1.3 Kullanılan para birimi:

Şirket'in işlevsel ve raporlama para birimi Türk Lirası (TL)'dir. Türkiye'de 1 Ocak 2005'ten itibaren paradan altı sıfır atılmasıyla birlikte Yeni Türk Lirası (TL), Türkiye Cumhuriyeti'nin yeni para birimi olarak belirlenmişti. Bakanlar Kurulu 1 Ocak 2009 tarihinden itibaren para birimindeki "Yeni" ibaresinin kaldırılmasına karar vermiştir. Bu nedenle, 31 Aralık 2008 itibarıyla Şirket'in işlevsel ve raporlama para birimi ve geçmiş yıl karşılaştırmalı tutarları 1 YTL = 1 TL oranı kullanılarak TL olarak sunulmuştur.

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

**31 Aralık 2008 tarihi itibariyle
finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)**

2. Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

2.1.4 Finansal tabloda sunulan tutarların yuvarlanma derecesi:

Finansal tablolarda ve ilgili dipnotlarda aksi belirtilmedikçe tüm tutarlar TL ve tamsayı olarak gösterilmiştir.

2.1.5 Finansal tabloların düzenlenmesinde kullanılan ölçüm temelleri:

2.1.2 no'lu dipnotta detaylı olarak belirtildiği üzere, 31 Aralık 2008 tarihi itibariyle bilançoda yer alan parasal olmayan aktif ve pasifler ve sermaye dahil özkaynak kalemleri, 31 Aralık 2004 tarihine kadar olan girişlerin 31 Aralık 2004 tarihine kadar endekslenmesi, bu tarihten sonra oluşan girişlerin ise nominal değerlerden taşınmasıyla hesaplanmıştır. Finansal tablolar, bahsedilen enflasyon düzeltmeleri ve makul değerleri ile gösterilen finansal varlıklar dışında, tarihsel maliyet esasına göre hazırlanmıştır.

Şirket finansal tabloların 2.1.1 no'lu dipnotta belirtilen muhasebe politikaları çerçevesinde hazırlanmaktadır. İlgili muhasebe politikalarının uygulanma etkilerine ilgili dipnotta yer verilmiştir.

2.1.6 Muhasebe politikaları, muhasebe tahminlerinde değişiklikler ve hatalar:

Şirket finansal tabloların 2.1.1 no'lu dipnotta belirtilen muhasebe politikaları çerçevesinde hazırlanmaktadır. İlgili muhasebe politikalarının uygulanma etkilerine ilgili dipnotta yer verilmiştir.

Muhasebe politikalarındaki değişiklikler

31 Aralık 2008 tarihi itibariyle Şirket, yenilenen ve değiştirilen, Şirket'in faaliyetleriyle ilgili olan ve 1 Ocak 2008'den itibaren geçerli olan Türkiye Finansal Raporlama Standartları'nı (TFRS) ve Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu (TMSK) ve Türkiye Finansal Raporlama Yorumlama Komitesi (TFRYK)'nın yorumlarını incelemiştir. 2008 yılında yürürlüğe giren, ancak, Şirket'in operasyonları ile ilgili olmadığından uygulanmayan standartlar, değişiklikler ve yorumlar aşağıda belirtilmiştir. Şirket muhasebe politikaları aşağıda yer alan değişikliklerin Şirket'in mali tablolarına bir etkisi olmamasından dolayı geçen yıl ile tutarlı olarak uygulanmıştır.

1 Ocak 2008 tarihi itibariyle yürürlüğe giren yeni standartlar, var olan standartlarda değişiklik ve yorumlar aşağıda yer almaktadır:

TFRYK 11, "TFRS 2 – Grup İçi ve İşletmenin Geri Satın Alınan Kendi Hisselerine İlişkin İşlemler" (1 Mart 2007 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerlidir).

Bu yorum, işletmenin sermaye araçlarını başka bir taraftan veya ortaklarından geri almayı seçtiği veya almak zorunda olduğu durumlar da dahil olmak üzere, işletmenin çalışanlarına işletmenin sermaye araçları ile yapmış olduğu ödemelerin hisse ile ödeme şeklinde muhasebeleştirilmesini gerektirmektedir. Bu yorum iştiraklerin, kendi çalışanlarına ana ortaklıklarının yapmış olduğu hisse bazlı ödemeleri de içermektedir. Şirket'te bu kapsama giren bir hisse senedi bulunmamaktadır.

TFRYK 12, "Hizmet İmtiyaz Anlaşmaları" (1 Ocak 2008 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan hesap dönemleri için geçerlidir).

Bu yorum, kamu hizmeti veren (Hizmet İmtiyazı) işletmelerin kamu hizmet sözleşmelerinin esaslarını ve nasıl muhasebeleştirileceğine ilişkin yöntemlerini belirlemektedir. Operatörlerin altyapılarını mülk, demirbaş ve ekipman olarak muhasebeleştirmek yerine finansal varlık ve/veya maddi olmayan varlık olarak yansıtmaları gerektiğini ifade eder. Şirket'in imtiyaz sözleşmesi yoktur.

TFRYK 14, "TMS 19- Tanımlanmış Fayda Varlığı Üzerindeki Sınırlama, Asgari Fonlama Gereklilikleri ve Birbirleriyle Olan Karşılıklı Etkileşimleri" (1 Ocak 2008 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan hesap dönemleri için geçerlidir).

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

**31 Aralık 2008 tarihi itibariyle
finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)**

2. Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

TFRYK 14, TMS 19 'Çalışanlara Sağlanan Faydalar' kapsamında varlık olarak kayıtlara alınan tanımlanmış faydanın limiti aşan kısmının belirlenmesi konusuna açıklık getirmektedir. Ayrıca bu yorum, asgari kaynak gereksinimlerinin 'Varlık Tavan Testi'ne olan etkilerini açıklayıp, kullanımda olan uygulamaları standart hale getirmektedir. Türkiye'de kıdem tazminatı fonlama gerekliliği yoktur.

TMS 39 "Finansal Araçların Kayda Alınması ve Değerlemesi" ve TFRS 7 "Finansal Araçlara İlişkin Açıklamalar ve Finansal Varlıkların Sınıflandırılması" (Revize) (1 Temmuz 2008 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan hesap dönemleri için geçerlidir).

31 Ekim 2008 tarihinde yayımlanan revize edilmiş TMS 39 şirketlerin finansal varlıklarını (ilk kayda alınış esnasında rayiç bedel farklarının gelir tablosuna yansıtılması kararlaştırılan finansal varlıklar ve türev finansal araçlar hariç) belli koşullar altında satılmaya hazır finansal varlıklar veya vadeye kadar elde tutulacak finansal varlıklar olarak sınıflamasına izin vermektedir. Bu değişiklik aynı zamanda Şirket'in rayiç bedel değer farklarını gelir tablosuna yansıttığı türev olmayan alım satım amaçlı finansal varlıklarını veya satılmaya hazır finansal varlıklarını, eğer finansal varlık kredi ve alacak tanımına uyuyorsa ve öngörülebilir gelecekte finansal varlığını elde tutma niyeti ve yeteneği varsa, kredilere ve alacaklara sınıflamasına izin vermektedir. İlgili değişiklik, 1 Temmuz 2008 tarihinden itibaren geçerlidir ve bu tarihten önce yapılan sınıflandırmalara izin verilmemektedir.

Söz konusu yeni standart uyarınca Şirket finansal tablolar üzerinde bir değişiklikte bulunmamıştır.

Finansal tabloların onaylanma tarihi itibariyle yayımlanmış, henüz yürürlüğe girmemiş ve Şirket tarafından erken uygulama yoluna gidilmemiş standartlar ile mevcut önceki standartlara getirilen değişiklikler ve yorumlar aşağıdaki gibidir:

TMS 23, "(Revize) Borçlanma Maliyetleri" (1 Ocak 2009 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan hesap dönemleri için geçerlidir).

Değişiklik, yürürlükte olan ve varlık alımı ile ilişkilendirilen borçlanma giderlerinin gelir tablosuna yansıtılabilirliğini öngören uygulamayı sona erdirmektedir. İlişkilendirilen varlığın elde edilmesi veya inşaatı için atfedilebilir olan borçlanma maliyetleri aktifleştirilmelidir. Standarda geçişin gerekliliklerine uygun olarak, Şirket, değişiklikleri ileriye dönük yapacaktır. Eğer varsa, ilişkilendirilen varlıklarda borçlanma maliyeti 1 Ocak 2009'dan itibaren aktifleştirilecektir. Bu tarihe kadar giderleşen borçlanma maliyetinde bir değişiklik yapılmayacaktır. Şirket ilgili değişikliğin finansal tablolarında bir etkisi olmayacağını öngörmektedir.

TFRS 8, "Faaliyet Bölümleri" (1 Ocak 2009 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan hesap dönemleri için geçerlidir).

TFRS 8, TMS 14 'Bölümsel Raporlama'nın yerine geçmekte olup, bölümsel raporlamaya yönetimin bakış açısı yöntemini getirmektedir. Raporlanan bilgiler, yönetimin faaliyet bölümlerinin performansını değerlendirmekte ve kaynak dağılımına karar vermek için kullandığı bilgileri içermektedir. Bu bilgiler bilanço ve gelir tablosunda yansıtılan bilgilerden farklı olabilir, bu durumda işletmeler ek bilgiler vermeli ve farkların mutabakatını belirtmelidirler. Şirket'in halka açık olmaması sebebiyle bu standardın Şirket üzerinde bir etkisi olmayacaktır.

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

**31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla
finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)**

2. Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

TFRYK 13, "Müşteri Bağlılık Programları"(1 Temmuz 2008 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan hesap dönemleri için geçerlidir).

Müşteri Bağlılık Uygulamaları satış işlemlerinin farklı bir bileşeni şeklinde muhasebeleşmelidir. Tahsil edilen bedelin rayiç değerinin bir kısmı müşteriye sağlanan menfaatlara dağıtılarak, söz konusu menfaatler müşteri tarafından kullanıldıkça gelir kaydedilmelidir. TFRYK 13'ün, Şirket'in bu tarz bir uygulaması olmaması sebebiyle, Şirket'in finansal tablolarına etkisi olmayacağı öngörülmektedir.

TMS 1, "Finansal Tabloların Sunuluşu" (Değişiklik) (1 Ocak 2009 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan hesap dönemleri için geçerlidir).

Finansal tablolarda sunulan bilgilerin yararını artırmak amacıyla TMS 1 değişikliğe tabi tutulmuştur. Özsermaye değişim tablosunun sadece hissedarlar ile yapılan işlemleri içermesi; hissedarlarla yapılan işlemler dışındaki özkaynak değişikliklerinin (kapsamlı gelir) ayrı bir tabloda (Kapsamlı Gelir Tablosu) veya iki tabloda (Bireysel Gelir Tablosu ve Kapsamlı Gelir Tablosu) sunulması ve işletmenin finansal tablolarını geçmişe yönelik olarak yeniden düzenlediği veya yeni bir muhasebe politikasını geçmişe yönelik olarak uyguladığı durumlarda, finansal durum tablosunun (bilanço) karşılaştırılabilir en erken dönemin başı itibarıyla (üçüncü bir kolonda) de sunulması standartta yapılan ana değişikliklerdir. Şirket, finansal tabloların sunuluşuna ilişkin ilgili sözkonusu değişiklikleri, Hazine'nin zorunlu raporlama formatında yapacağı değişikliklere bağlı olarak uygulayacaktır.

TFRS 2, "Hisse Bazlı Ödeme (Değişiklik) - Hakkın Kazanılması ve İptal edilmesi" (1 Ocak 2009 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan hesap dönemleri için geçerlidir).

Standart iki konuya açıklık getirmektedir: 'Hakediş Koşulu'nun tanımlanması ve performans ve hizmet koşulları haricindeki koşullar için 'Hakemleme Koşulu' kavramı. Standart aynı zamanda, gerek Şirket gerekse karşı taraf (çalışan veya hizmet sağlayan) tarafından iptal edilen ödüllerin aynı şekilde muhasebeleştirileceğini ifade etmektedir. TFRS 2'nin Şirket'in finansal tablolarına bir etkisi olması beklenmemektedir.

TFRS 3, "İşletme Birleşmeleri" ve TMS 27 "Konsolide ve Solo Finansal Tablolar'a İlişkin Yapılan Düzenlemeler" (Revize) (1 Temmuz 2009 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan hesap dönemleri için geçerlidir).

Revize edilmiş TFRS 3 ve revize edilmiş TMS 27, 10 Ocak 2008 tarihinde UFRK tarafından yayımlanmıştır. Revize edilmiş TFRS 3 (TFRS 3R) işletme birleşmelerinin muhasebeleştirilmesi, şerefiyenin kayıtlara alınması ile birleşmenin olduğu dönemin finansal sonuçlarının raporlanması hususlarına çeşitli değişiklikler getirmektedir. Söz konusu değişiklikler, satın alım ile ilişkilendirilen maliyetlerin giderleştirilmesini ve satın alım sırasında dikkate alınan şartlı durumlarda, raporlama dönemi sonrasında meydana gelen rayiç değer değişikliklerinin şerefiyeden düzeltilmesi yerine gelir tablosunda dikkate alınmasını gerektirmektedir. Revize edilmiş TMS 27 (TMS 27R) bağlı ortaklığın hisse sahipliğinde meydana gelen değişikliklerin sermaye hareketi olarak değerlendirilmesi gerektiğini tanımlamaktadır. Böylelikle sözkonusu sermaye hareketinin şerefiyeye veya kar zarara herhangi bir etkisi olmayacaktır. Ayrıca, standart bağlı ortaklık zararlarının ve bağlı ortaklık üzerinde kaybedilen kontrolün muhasebeleştirilmesi konusunda da değişiklikler getirmektedir. TFRS 3'ün Şirket'in finansal tablolarına bir etkisi olması beklenmemektedir.

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

**31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla
finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)**

2. Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

TMS 32 ve TMS 1’de yapılan değişiklikler: “Tasfiyeden Kaynaklanan Satılabilir Finansal Araçlar” (1 Ocak 2009 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan hesap dönemleri için geçerlidir).

TMS 32’ye getirilen değişiklik tasfiyeden kaynaklanan satılabilir finansal araçlar ile yükümlülüklerin, belirli kriterler yerine getirildiği takdirde, sermaye aracı olarak sınıflandırılmasını gerektirmektedir. TMS 1’e getirilen değişiklik ise, sermaye aracı olarak sınıflandırılan satılabilir finansal araçların tanımlanması ve açıklanmasını gerektirmektedir. Söz konusu değişikliğin Şirket’in mali tablolarına bir etkisi olması beklenmemektedir.

TFRS 1 R, “Uluslararası Finansal Raporlama Standartlarının İlk Uygulaması” ve TMS 27 “Konsolide ve Solo Finansal Tablolar” a yapılan değişiklik (1 Ocak 2009 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan hesap dönemleri için geçerlidir)

Değişiklik, TFRS’yi ilk defa uygulayan şirketlerin açılış bilançolarında bağlı ortaklıklardaki, müştereken kontrol edilen işletmelerdeki veya iştiraklerdeki yatırımların maliyetini TMS 27 ‘ye uygun olarak veya tahmini maliyet değerleriyle belirlenmelerine olanak tanımaktadır. TMS 27’ye yapılan değişiklik bağlı ortaklık, müştereken kontrol edilen işletmeler veya iştiraklerden elde edilen temettünün solo finansal tablolarda gelir tablosunda yansıtılmasını gerektirmektedir ve bu değişiklik ileriye dönük olarak uygulanacaktır.

TMS 39 “Uygun Korunmalı Enstrümanlar” (TMS 39 “Finansal Enstrümanlar Değişikliği”; Muhasebeleştirme ve Ölçme): (1 Temmuz 2009 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan hesap dönemleri için geçerlidir).

1) Korunan enstrümanlarda tek taraflı risk, 2) Finansal koruma enstrümanlarında enflasyon konularında korunma muhasebesinin nasıl yapılacağına dair uygulanacak prensipleri belirlemektedir. Şirket’in, söz konusu nitelikte koruma muhasebesi olmadığı için, değişikliğin finansal tablolara etkisinin olmayacağı düşünülmektedir.

TFRYK 15, “Gayrimenkul İnşaatı ile İlgili Anlaşmalar” (1 Ocak 2009 tarihinden sonra başlayan yıllık dönemler için geçerlidir)

TFRYK 15, 3 Temmuz 2008 tarihinde yayımlanmıştır ve geriye dönük olarak uygulanacaktır. TFRYK 15, bir gayrimenkulün inşaatı için yapılan anlaşmanın, TMS 11 “İnşaat Sözleşmeleri” standardı veya TMS 18 “Hâsılat” standardı kapsamına girip girmediğinin ve buna bağlı olarak da böyle bir gayrimenkul inşasından elde edilen gelirin ne zaman muhasebeleştirileceğinin belirlenmesi konusunda yol gösterir. Söz konusu değişikliğin Şirket’in mali tablolarına bir etkisi olması beklenmemektedir.

TFRYK 16, “Yurtdışındaki İşletmede Bulunan Net Yatırım İle İlgili Riskten Korunma” 1 Ekim 2008 tarihinden sonra başlayan senelik dönemler için geçerlidir)

TFRYK 16, 3 Temmuz 2008 tarihinde yayımlanmıştır ve ileriye dönük olarak uygulanacaktır. UFYRK 16 üç ana konuya açıklık getirmektedir: Finansal tablolarda kullanılan sunum para birimi bir işletmenin finansal korunma muhasebesi uygulayabilmesine gerekçe oluşturmaz. Dolayısıyla, bir ana kuruluş yalnızca kendi finansal tablolarında kullanılan para birimi ile yabancı operasyonlarında kullanılan para birimi farkından doğan kur farklarını finansal riskten korunma riski olarak adlandırabilir. Finansal riskten korunma aracı grup içindeki işletme ya da işletmelerce elde tutulabilir. Bu yorumun Şirket’in finansal tablolarına bir etkisi olması beklenmemektedir.

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla
finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

TFRYK 17 'Parasal olmayan varlıkların hissedarlara dağıtımı: (1 Temmuz 2009 tarih veya bu tarihten sonra başlayan hesap dönemleri için geçerli olup ileriye dönük uygulanacaktır)'

Standart, hissedarların teslim alacağı parasal veya parasal olmayan varlıkları seçme hakkına sahip olmaları durumu da dahil olmak üzere, karşılıklı olan tüm parasal olmayan varlıkların dağıtımı için uygulanacaktır. Bu yorumun Şirket'in finansal tablolarına bir etkisi olması beklenmemektedir.

TFRYK 18: 'Müşterilerden Varlık Transferi': (1 Temmuz 2009 tarih veya bu tarihten sonra başlayan hesap dönemleri için geçerlidir)' Standard, müşterilerden alınan maddi duran varlıkların, inşaat yapımı için alınan nakdin veya bu türde müşterilerden alınan varlıkların muhasebeleştirilmesi konusuna açıklık getirmektedir. Bu yorumun Şirket'in finansal tablolarına bir etkisi olması beklenmemektedir.

TFRS'lerdeki iyileştirmeler

Mayıs 2008'de Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu (UMSK) Standartlarla ilgili tutarsızlıkları ortadan kaldırmak ve anlatımı daha açık hale getirmek için ilk toplu değişiklikleri yayınlamıştır. Şirket, belirtilen değişiklikleri henüz uygulamaya geçirmemiş olmakla beraber, bu değişikliklerin finansal tablolar üzerinde önemli bir etkisinin olmayacağını öngörmektedir. Söz konusu iyileştirmeler ağırlıklı olarak Ocak 2009'dan itibaren geçerlidir.

TFRS 5, "Satış Amaçlı Elde Tutulan Duran Varlıklar ve Durdurulan Faaliyetler" bağlı ortaklığındaki kontrolü kaybedecek şekilde bir satış planı olan bir işletme'nin, satış sonrası eski bağlı ortaklığında payı kalması halinde bile bu bağlı ortaklığın tüm varlık ve yükümlülüklerini satış amaçlı olarak sınıflandırması gerekmektedir.

TMS 1, "Finansal Tabloların Sunumu", alım satım amaçlı olarak sınıflandırılan finansal varlık ve yükümlülükler, bilançoda doğrudan cari varlıklar veya kısa vadeli yükümlülükler olarak sınıflanamaz.

TMS 16, "Sabit Kıymetler" kiralama amacıyla bulundurulmuş sabit kıymetler, genel olarak kiralamadan sonra satılırsa kira süresi dolduğunda, satış amaçlı elde tutulan varlıklar olarak stoklara transfer edilir.

TMS 16 "Sabit Kıymetler" "Net satış fiyatı" terimini "rayiç değer eksi satış maliyeti" ile değiştirmiştir.

TMS 19, "Çalışanlara Sağlanan Faydalar" geçmiş hizmet maliyetleri, plan varlıklardan getiri ve kısa ve uzun vadede çalışanlara sağlanan fayda tanımlarını değiştirmiştir. Planlarda yapılan değişiklikler, gelecekteki hizmetlerle ilişkili faydalarda azalmaya sebep olur ise kesinti olarak kaydedilir. Muhtemel borçların kaydıyla ilgili referans TMS 37 ile tutarlılık göstermesi açısından silinmiştir.

TMS 20, "Devlet Yardımlarının Muhasebeleştirilmesi ve Devlet Yardımlarının Kamuya Açıklanması" İleride verilecek, sıfır veya düşük faiz oranlı kredilere, faiz yüklenmesi gerekir. Alınan ve iskonto edilen tutar arasındaki fark devlet yardımı olarak kabul edilir. Bununla birlikte, çeşitli terimler diğer TFRS ile tutarlı olması için değiştirilmiştir.

TMS 23, "Borçlanma Maliyetleri" Borçlanma maliyetinin tanımı, borçlanma maliyetinin parçaları olarak düşünülen iki tip maddeyi de kapsayacak şekilde değiştirilmiş, etkin faiz oranı kullanılarak TMS 39'a uyumlu olarak hesaplanan faiz gideri şeklinde tanımlanmıştır.

TMS 27, "Konsolide ve Konsolide Olmayan Finansal Tablolar" Bir ana ortaklık bağlı ortaklığın değerlemesini TMS 39'a uyumlu olarak rayiç değerden yaparsa, bu değerlemeyi ilgili varlık satılacak varlık olarak sınıflandırıldığında da devam ettirir.

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

**31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla
finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)**

2. Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

TMS 28, "İştiraklerdeki Yatırımlar", Eğer bir iştirak TMS 39'a uygun olarak rayiç değerinden muhasebeleştirilirdiyse, sadece TMS 28'in gerektirdiği, iştiraklerin fonlarını ana şirkete aktarmasında herhangi bir önemli sınırlama olup olmadığının açıklanmasını gerektirir. Değer düşüklüğü analizi açısından bir iştirakteki yatırım, tek bir varlık olarak değerlendirilir. Dolayısı ile yatırım tutarının içinde yer alan şerefiye için ayrıca değer düşüklüğü analizi yapılmaz.

TMS 29, "Yüksek Enflasyonlu Ekonomilerde Finansal Raporlama" tarihi maliyetten değerlendirilecek aktif ve pasiflere ilişkin istisnalar referansı değiştirilmiş ve sabit kıymet bir örnek olarak verilmiştir. Ayrıca bazı terimler diğer TFRS ile tutarlılık için revize edilmiştir.

TMS 31, "Ortak Girişim Paylarının Mali Raporlaması" Eğer ortak girişim, TMS 39' a uygun olarak, rayiç değerden muhasebeleştirilmişse, TMS 31 sadece girişimcilerin ve girişimin taahhütlerinin açıklanmasını ve aktif, pasif, gelir ve giderlerin özet bir şekilde açıklanmasını gerektirir.

TMS 34, "Ara Dönem Finansal Raporlama" eğer işletme TMS 33 kapsamı içindeyse, hisse başına kazanç, ara dönem finansal raporlarda da açıklanır.

TMS 36, "Varlıklarda Değer Düşüklüğü", "Rayiç değer eksi satış maliyeti" değerini hesaplamak için iskonto edilmiş nakit akışları kullanıldığında kullanılan iskonto oranı ile ilgili, "kullanım değeri" hesaplamasında gerekli olan ek açıklamalarla tutarlı olan ek açıklamalar gerekmektedir.

TMS 38, "Maddi Olmayan Varlıklar" Promosyon faaliyetleri ve reklam harcamaları, işletmenin ürünlere ulaşma hakkı gerçekleştiğinde veya hizmeti aldığı anda gider olarak kaydedilir.

TFRS 7, "Finansal Araçlar" Dipnotlar: "Toplam faiz gelirin" finansal maliyetlerin bir parçası olarak anılmasının kaldırılması.

TMS 8, "Muhasebe Politikaları, Muhasebesel Tahmin ve Hatalardaki Değişimler" Muhasebe politikalarını belirlerken, TFRS'de tanımlanan uygulama yöntemlerinin kullanılması zorunludur.

TMS 10, "Raporlamadan Sonraki Olaylar" raporlama döneminin bitişinden sonra açıklanan temettümler yükümlülük olarak yansıtılmaz.

TMS 18, "Hasılat", TMS 39'da tanımlandığı üzere, "direkt maliyet" teriminin "işlem maliyetiyle" değiştirilmesi.

TMS 39, "Finansal Araçlar: Muhasebeleştirme ve Ölçme" türev ürünlerin durumlarında oluşan değişim bir yeniden sınıflama değildir ve dolayısıyla ilk kayda alımdan sonra rayiç değer değişiklikleri kar veya zararda yansıtılan sınıftan çıkartılabilir veya tekrar geri konabilir." Bir enstrümanın korunma amaçlı olarak sınıflandırılmasına karar vermek için TMS 39'daki "bölüm" referansı kaldırılmıştır. Rayiç değer koruma muhasebeleştirilmesinin durdurulmasında bir borç enstrümanını yeniden ölçmek için revize edilmiş etkin faiz oranının kullanılması gerekmektedir.

TMS 40 "Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller": Gelecekte yatırım amaçlı olarak kullanılmak üzere yapılan, geliştirme ve yatırımlar, yatırım amaçlı gayrimenkul olarak sınıflanır. Rayiç değer güvenilir bir biçimde hesaplanamaz ise, devam etmekte olan yatırım rayiç değeri hesaplanabilir hale gelene kadar ya da tamamlanana kadar maliyet değerinden taşınır. Ayrıca, muhasebe politikalarındaki gönüllü değişikliklerin TMS 8 ile tutarlı olması için gereken koşullar değiştirilmiş ve kira yoluyla edinilen yatırım amaçlı gayrimenkulün değerinin ilgili yükümlülükteki artış kadar artması gerektiği açıklanmıştır.

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla
finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

TMS 41 "Tarımsal Faaliyetler", vergi öncesi iskonto oranının rayiç değer belirlenmesinde kullanılmasıyla ilgili referans kaldırılmıştır. Ek dönüşümler sonucu oluşan nakit akışlarının rayiç değer hesaplamasında kullanılmasını yasaklayan madde kaldırılmıştır. Ek olarak, "satış noktası maliyetleri" teriminin yerine "satış maliyetleri" terimi getirilmiştir.

Bu değişikliklerin ilk kez uygulanmasının Şirket'in finansal tablolarına etkisi incelenmektedir.

2.2 Konsolidasyon

Şirket'in "TMS 27- Konsolide ve Konsolide Olmayan Mali Tablolar" kapsamında konsolide etmesi gereken bağlı ortaklığı bulunmamaktadır.

2.3 Bölüm raporlaması

Şirket 31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla Türkiye içinde tek bir raporlanabilir bölümde ve emeklilik ile hayat ve ferdi kaza branşlarında faaliyetlerini sürdürmekte olup halka açık olmadığı için ayrıca faaliyet alanı çerçevesinde bölüm raporlaması yapmamaktadır.

2.4 Yabancı para karşılıkları

Şirket, bir yabancı para işlemini ilk defa muhasebeleştirirken, yabancı para birimindeki tutara işlem tarihindeki kuru uygulayarak, işlevsel para biriminden kayıtlarına almaktadır. Parasal kalemlerin ödenmesinden veya bilanço tarihi itibarıyla dönem içinde ya da önceki finansal tablolarda ilk muhasebeleştirme sırasında çevrildiklerinden farklı kurlardan çevrilmelerinden kaynaklanan kur farkları, oluşturdukları dönemde kar veya zarar hesaplarında muhasebeleştirilmektedir. Bilanço tarihi itibarıyla yabancı para cinsinden alacaklar ve borçlar, TCMB döviz alış kurları ile değerlendirilmiştir. Yükümlülüklerin değerlendirilmesinde sözleşme üzerinde bir kur belirlenmiş ise öncelikle sözleşmede yazılı olan kurlar dikkate alınır. Birim bazlı poliçeler TCMB döviz alış kuru ile değerlendirirken, kar paylı poliçeler ise TCMB efektif satış kuru ile değerlendirilmektedir.

Yıl sonunda kullanılan kurlar aşağıdaki gibidir:

Tarih	TL / ABD Doları	TL / Euro	TL / GBP
Döviz alış kuru	1.5123	2.1408	2.1924
Döviz efektif satış kuru	1.5219	2.1543	2.2072

2.5 Maddi duran varlıklar

Maddi duran varlıklar TMSK'nın TMS 16 "Maddi Duran Varlıklar" ile ilgili kısımdaki hükümlere göre düzenlenmiştir.

Bütün maddi varlıklar başlangıç olarak maliyet değerinden kaydedilmekte ve 31 Aralık 2004 tarihine kadar, satın alma senesine ait uygun düzeltme katsayısı ile çarpılmak suretiyle yeniden düzenlenmiş maliyet değerleri üzerinden taşınmaktadır. 2005 yılı başından itibaren alınanlar ise alım maliyet değerinden taşınmaktadır. Maddi duran varlıklar, maliyet değerinden birikmiş amortisman ve eğer var ise değer düşüklüğü karşılığı ayrıldıktan sonraki net değerleri ile gösterilmiştir.

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

**31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla
finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)**

2. Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla, maddi duran varlıklar ekonomik ömürleri üzerinden doğrusal amortisman yöntemi ile kıstelyevm amortismanına tabi tutulmuştur. Maddi duran varlıkların ekonomik ömürleri aşağıdaki gibidir:

Demirbaşlar ve tesisatlar	2-15 yıl
Makine ve teçhizatlar	4 yıl
Motorlu taşıtlar	5 yıl
Diğer maddi varlıklar (özel maliyetler dahil)	5 yıl, kira süresince

Her bir raporlama tarihi itibarıyla, varlıkların değer düşüklüğüne uğramış olabileceğini gösteren herhangi bir belirtinin bulunup bulunmadığı değerlendirilir. Böyle bir belirtinin olması durumunda ilgili varlığın geri kazanılabilir tutarı tahmin edilir. Varlıkların taşıdıkları değer, geri kazanılabilir tutarı aştığında değer düşüklüğü karşılık gideri gelir tablosunda yansıtılır. Geri kazanılabilir tutar, varlığın net satış fiyatı ve kullanım değerinden yüksek olanıdır.

2.6 Yatırım amaçlı gayrimenkuller

Şirket'in yatırım amaçlı gayrimenkulleri bulunmamaktadır.

2.7 Maddi olmayan duran varlıklar

Maddi olmayan duran varlıklar TMSK'nın TMS 38 "Maddi Olmayan Duran Varlıklar" ile ilgili kısımdaki hükümlere göre düzenlenmiştir.

Maddi olmayan duran varlıklar başlangıç olarak maliyet değerinden kaydedilmekte ve 31 Aralık 2004 tarihine kadar, satın alma senesine ait uygun düzeltme katsayısı ile çarpılmak suretiyle yeniden düzenlenmiş maliyet değerleri üzerinden, 2005 yılından itibaren alınanlar ise alım maliyeti değerlerinden taşınmaktadır. Maddi olmayan duran varlıkların aktifleştirilebilmesi için ilgili varlığın işletmeye gelecekte sağlayacağı ekonomik fayda tespit edilebilir olmalı ve varlığın maliyeti güvenilir bir şekilde ölçülebilmelidir. Maddi olmayan duran varlıklar, maliyet değerinden birikmiş itfa payı ve eğer varsa değer düşüklüğü indirilerek yansıtılır.

Maddi olmayan duran varlıkların taşıdıkları değerler, şartlarda değişiklik olduğu takdirde herhangi bir değer düşüklüğü olup olmadığını test etmek için incelenmektedir.

Maddi olmayan duran varlıklar, yazılım programlarından oluşmakta olup, doğrusal amortisman yöntemine göre ilgili kıymetin tahmini ekonomik ömrü (3-5 yıl) üzerinden itfa edilmektedir.

2.8 Finansal varlıklar

Finansal araçlar, bir işletmenin finansal varlıklarını ve bir başka işletmenin finansal yükümlülüklerini veya sermaye araçlarını arttıran anlaşmalardır. Finansal varlıklar:

- nakit,
- başka bir işletmeden nakit veya bir başka finansal varlık alınmasını öngören sözleşmeye dayalı hak,
- işletmenin bir başka işletmeyle finansal araçlarını, işletmenin lehinde olacak şekilde, karşılıklı olarak değiştirmesini öngören sözleşmeye dayalı hak ya da,
- bir başka işletmenin sermaye araçlarıdır.

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

**31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla
finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)**

2. Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

Bir finansal varlık veya yükümlülük, ilk olarak verilen (finansal varlık için) ve elde edilen (finansal yükümlülük için) gerçeğe uygun değer olan işlem maliyetleri üzerinden varsa işlem masrafları da eklenerek hesaplanır. İlk kaydı müteakip, finansal varlıklar gerçeğe uygun değerinden satış durumunda ortaya çıkacak işlem maliyetleri düşülmeksizin değerlendirilir. Gerçeğe uygun değer, zorunlu satış ve tasfiye gibi haller dışında, bir finansal aracın cari bir işlemde istekli taraflar arasında alım-satımına konu olan fiyatını ifade eder. Kote edilmiş piyasa fiyatı, şayet varsa, bir finansal aracın gerçeğe uygun değerini en iyi yansıtan değerdir. Finansal araçların tahmini gerçeğe uygun değerleri Şirket tarafından mevcut piyasa bilgileri ve uygun değerlendirme metodları kullanılarak belirlenmiştir.

Şirket, finansal varlık veya yükümlülükleri, ilgili finansal araç sözleşmelerine taraf olduğu takdirde bilançosuna yansıtmaktadır. Şirket finansal varlığın tamamını veya bir kısmını, sadece söz konusu varlıkların konu olduğu sözleşmeden doğan haklar üzerindeki kontrolünü kaybettiği zaman kayıttan çıkartır. Şirket finansal yükümlülükleri ancak sözleşmede tanımlanan yükümlülüğü ortadan kalkar, iptal edilir veya zaman aşımına uğrar ise kayıttan çıkartır.

Bütün normal finansal varlık alım ve satımları işlem tarihinde, yani Şirket'in varlığı almayı veya satmayı taahhüt ettiği tarihte kayıtlara yansıtılır. Söz konusu alım ve satımlar genellikle piyasada oluşan genel teamül ve düzenlemelerle belirlenen zaman dilimi içerisinde finansal varlığın teslimini gerektiren alım satımlardır.

Cari finansal varlıklar

Şirket, cari finansal varlıklarını satılmaya hazır finansal varlıklar, gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan (alım satım amaçlı) finansal varlıklar ve riski hayat poliçesi sahiplerine ait finansal yatırımlar ile esas faaliyetlerden alacakların oluşturduğu krediler ve alacaklar olarak sınıflandırmaktadır.

a) Satılmaya hazır finansal varlıklar:

Satılmaya hazır finansal varlıklar satılmaya hazır olarak tanımlanan veya (a) kredi ve alacak, (b) vadesine kadar elde tutulacak yatırım veya (c) gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılan finansal varlık olarak sınıflanmayan türev olmayan finansal varlıklardır.

i) Kamu menkul kıymetleri:

Riski Şirket'e ait devlet tahvili ve hazine bonolarının bir kısmı satılmaya hazır finansal varlıklar olarak sınıflandırılmıştır. Satılmaya hazır finansal varlıklar gerçeğe uygun değerleri ile değerlendirilmektedir. Devlet tahvili ve hazine bonolarının gerçeğe uygun değer tespitinde Hazine Müsteşarlığı'nın 3 Mart 2005 tarihli ve 12741 numaralı yazısına istinaden İstanbul Menkul Kıymetler Borsası tarafından (İMKB) yayınlanan bilanço tarihindeki güncel emirler arasında bekleyen en iyi alış emir fiyatı kullanılmıştır. Söz konusu menkul kıymetlerin, rayiç değer ile iç verim yöntemine göre ilgili faiz oranlarıyla hesap edilen değeri arasındaki farklar özsermaye altında finansal varlıkların değerlendirilmesi hesabında izlenmektedir.

Elde edilen faiz gelirleri ise gelir tablosunda yatırım gelirleri altında takip edilmektedir.

ii) Yabancı para Eurobond'lar:

Riski Şirket'e ait yabancı para Eurobond'lar satılmaya hazır finansal varlıklar olarak sınıflandırılmış ve rayiç değerleri ile değerlendirilmiştir. Şirket, yabancı para Eurobond'ları Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası'nın (TCMB) bilanço tarihleri itibarıyla açıklamış olduğu kurlar ile değerlemeye tabi tutmaktadır. Eurobond'lar bilanço tarihindeki Reuters ekranında saat 15:15 - 15:30'da geçen tezgah üstü piyasadaki alış kotasyonu ile değerlendirilmektedir. Söz konusu menkul kıymetlerin, rayiç değer ile iç verim yöntemine göre ilgili faiz oranlarıyla hesap edilen değer arasındaki farkları özsermaye altında finansal varlıkların değerlendirilmesi hesabında izlenmektedir.

Elde edilen gelirler ise gelir tablosunda yatırım gelirleri altında takip edilmektedir.

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

31 Aralık 2008 tarihi itibariyle
finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

Şirket, yabancı para eurobondlardan dolayı oluşan kur farkı geliri ve giderini ilişikteki gelir tablosunda yatırım gelir ve gider hesaplarında muhasebeleştirmiştir.

b) Alım satım amaçlı finansal varlıklar

Alım satım amaçlı finansal varlıklar piyasada kısa dönemde oluşan fiyat ve benzeri unsurlardaki dalgalanmalardan kar sağlama amacıyla elde edilen, veya elde edilme nedeninden bağımsız olarak, kısa dönemde kar sağlamaya yönelik bir portföyün parçası olan varlıklardır.

i) Kamu menkul kıymetleri:

Riski Şirket'e ait devlet tahvili ve hazine bonolarının bir kısmı alım satım amaçlı finansal varlıklar olarak sınıflandırılmıştır. Kayıtlara ilk alınış tarihinden sonra, alım satım amaçlı menkul değerler ilgili menkul kıymetin borsadaki güncel emirler arasındaki en iyi alış emri dikkate alınarak rayiç değer üzerinden takip edilir. Alım satım amaçlı finansal yatırıma ilişkin tüm gerçekleşmiş ve gerçekleşmemiş kar ve zararlar ilgili dönemde gelir tablosuna dahil edilir.

c) Riski hayat poliçesi sahiplerine ait finansal yatırımlar:

i) Kamu menkul kıymetleri:

Riski sigortalılara ait devlet tahvili ve hazine bonoları, riski hayat poliçesi sahiplerine ait finansal varlıklar içerisinde satılmaya hazır finansal yatırımlar olarak sınıflandırılmıştır. Satılmaya hazır finansal varlıklar rayiç değerleri ile değerlendirilmektedir. Devlet tahvili ve hazine bonolarının rayiç değer tespitinde İMKB tarafından yayınlanan bilanço tarihindeki güncel emirler arasında bekleyen en iyi alış emir fiyatı kullanılmıştır. Söz konusu menkul kıymetlerin rayiç değer ile iç verim yöntemine göre ilgili faiz oranlarıyla hesap edilen değer arasındaki farklarının sigortalıya ait olan kısmı, Hazine Müsteşarlığı'nın belirttiği üzere, Sigortacılık Teknik Karşılıkları – Hayat Matematik Karşılığı hesabı altında muhasebeleştirilmektedir. Söz konusu menkul kıymetlerin, rayiç değer ile iç verim yöntemine göre ilgili faiz oranlarıyla hesap edilen değeri arasındaki farklarının Şirket'e ait olan kısmı ise özsermaye altında finansal varlıkların değerlendirilmesi hesabında izlenmektedir.

Elde edilen gelirler ise gelir tablosunda yatırım gelirleri altında takip edilmektedir.

ii) Yabancı para Eurobond'lar:

Riski sigortalılara ait yabancı para Eurobond'lar, riski hayat poliçesi sahiplerine ait satılmaya hazır finansal varlıklar olarak sınıflandırılmış ve rayiç bedelleri ile değerlendirilmiştir. Şirket, yabancı para Eurobond'ları TCMB'nin bilanço tarihleri itibariyle açıklamış olduğu kurları ile değerlemeye tabi tutmaktadır. Eurobond'lar bilanço tarihindeki Reuters ekranında 15:15 - 15:30'da geçen tezgah üstü piyasadaki alış kotasyonu ile değerlendirilmektedir. Söz konusu yabancı para Eurobond'ların rayiç değer ile iç verim yöntemine göre ilgili faiz oranlarıyla hesap edilen değerleri arasındaki farkların sigortalıya ait olan kısmı, Hazine Müsteşarlığı'nın 3 Mart 2005 tarih ve 12741 sayılı yazısında belirttiği üzere Sigortacılık Teknik Karşılıkları - Hayat Matematik Karşılıkları hesabı altında muhasebeleştirilmektedir. Söz konusu yabancı para Eurobond'ların, rayiç değer ile iskonto edilmiş değer arasındaki farklarının Şirket'e ait olan kısmı ise özsermaye altında finansal varlıkların değerlendirilmesi hesabında izlenmektedir.

Şirket, riski sigortalılara ait eurobondlardan dolayı oluşan kur farkı geliri ve giderini ilişikteki gelir tablosunda teknik gelir ve gider hesaplarında muhasebeleştirilmiştir.

Elde edilen gelirler ise gelir tablosunda yatırım gelirleri altında takip edilmektedir.

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

**31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla
finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)**

2. Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

Cari olmayan diğer finansal varlıklar

Bilanço tarihi itibarıyla Şirket'in cari olmayan diğer finansal varlıkları, satılmaya hazır finansal varlık olarak tanımlanan ancak aktif bir piyasada kayıtlı bir piyasa fiyatı bulunmayan ve gerçeğe uygun değeri güvenilir bir şekilde ölçülemeyen özkaynağa dayalı finansal araçlara yapılan yatırımlardır (Not 45.2). Söz konusu yatırımlar 31 Aralık 2004 tarihine kadar enflasyona göre düzeltilmiş elde etme maliyetlerinden, varsa yeniden değerlendirme fonunu sermayeye eklemesi neticesinde alınan bedelsiz hisselerin indirilmesi sonucunda bulunan değerle yansıtılmaktadır.

Dönem sonlarında yatırım elde etme maliyeti net gerçekleşebilir değeri ile karşılaştırılmakta ve net gerçekleşebilir değer elde etme maliyetinden düşük olması durumunda değer düşüklüğü karşılığı ayrılmaktadır.

Krediler ve alacaklar

Esas faaliyetlerden alacakların oluşturduğu kredi ve alacaklar sabit veya belirlenebilir nitelikte ödemelere sahip olan ve aktif bir piyasada işlem görmeyen ve Şirket'in satılmaya hazır veya alım satım amaçlı olarak sınıflamadığı finansal varlıklardır. Sigortacılık faaliyetlerinden kaynaklanan alacaklar bu grupta sınıflanmıştır. Bu varlıklar, esas olarak kayıtlı değerleri ile bilançoya yansıtılmıştır.

Vadesi gelmiş sigortacılık faaliyetlerinden alacakların tahsil edilemeyeceğine dair somut bir gösterge varsa alacak karşılığı ayrılmaktadır. Tahsili tamamen mümkün olmayan alacaklar tespit edildikleri durumlarda tamamen silinirler.

İkrazlar

Hayat poliçelerinde üç yıllık sürenin dolmasını takiben sigortalı tahakkuk etmiş olan tutarı talep edebilir. Şirket, 3. yılını tamamlamış poliçe sahiplerine, o tarihteki kar paylı birikim tutarının ilgili tarifenin iştirah tablosundaki tutarların belirli bir oranına kadar ikraz imkanı sağlamaktadır.

Şirket, birim esaslı poliçeleri için ikraz faizi uygulamayıp, ikraz geri ödeme tarihindeki birim fiyat üzerinden borç geri ödeme işlemini gerçekleştirmektedir. Bu poliçeler dışındaki birikimli hayat poliçeleri için Şirket ikraz faizi uygulamaktadır. Uygulanan ikraz faiz oranı, yıllık kar payı oranının üzerinde bir oranda belirlenmektedir.

Yapılan iştirah ödemeleri gider kaydedilerek ilgili poliçe kapatılır. Kapatılan poliçeye ilişkin olarak ayrılmış olan teknik karşılıklar ise gelir yazılarak kapatılır.

Bireysel emeklilik sistemi hesapları

Emeklilik faaliyetlerinden alacaklar

Cari varlıklar içerisinde sınıflanan "Emeklilik Faaliyetlerinden Alacaklar" genel olarak bireysel emeklilik katılımcılarından alacaklar (giriş aidatı alacakları), emeklilik yatırım fonlarına yapılan sermaye avansları ve fon işletim gider kesintisi alacaklarından oluşmaktadır. Cari olmayan varlıklar içerisinde sınıflanan "Emeklilik Faaliyetlerinden Alacaklar" ise saklayıcı şirketten alacaklardan oluşmakta olup, katılımcılar adına saklayıcı şirketten fon bazında alacakları göstermekte ve pasifte katılımcılara ait fon bazında yükümlülüklerin tutulduğu emeklilik faaliyetlerinden borçlar altındaki katılımcılara borçlar hesabı ile karşılıklı çalışmaktadır.

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

**31 Aralık 2008 tarihi itibariyle
finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)**

2. Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

Emeklilik faaliyetlerinden borçlar

Cari borçlar içerisinde sınıflanan "Emeklilik Faaliyetlerinden Borçlar", katılımcılar geçici hesabı, bireysel emeklilik araçlarına borçlar, saklayıcı şirkete, portföy yönetim şirketine ve emeklilik gözetim merkezine borçlardan oluşmaktadır. Katılımcılar Geçici Hesabı, katılımcılar adına henüz yatırıma yönlendirilmemiş paralar ile katılımcıların sistemden ayrılması veya birikimlerini başka bir şirkete aktarması durumunda, katılımcıya ait fon paylarının satışı sonrası, söz konusu satış işleminden kaynaklanan paradan varsa giriş aidatı borçları ve benzeri kesintilerin yapılarak katılımcılara ödenecek veya diğer bir şirkete aktarımı yapılacak tutarların izlendiği hesap kalemidir. Katılımcılardan tahsilat yapılması durumunda veya katılımcıların fon paylarının satışı sonucu paraların Şirket hesabına intikal etmesi durumunda bu hesap alacaklandırılmaktadır. Paranın fona yönlendirilmesinden sonra yada kişinin ayrılması, başka şirkete aktarılmasıyla da borçlandırılarak hesap kapatılır.

Cari olmayan borçlar içerisinde sınıflanan "Emeklilik Faaliyetlerinden Borçlar" katılımcılara borçlardan oluşmaktadır. Şirketin katılımcı adına fon bazında yükümlülüklerini (katılımcıların fonlar için yatırdıkları ve vadesi geldiğinde katılımcıya ödenecek tutarları) göstermektedir.

Emeklilik sözleşmesi, şirket tarafından reddedilmediği takdirde teklif formunun katılımcı veya varsa sponsor kuruluş tarafından imzalandığı tarihi takip eden otuzuncu günde yürürlüğe girer. Otuzuncu günün tatil gününe gelmesi yürürlük tarihini değiştirmez.

Katılımcı veya sponsor kuruluş emeklilik sözleşmesi yürürlüğe girmeden önce cayma hakkına sahiptir. (otuz günlük süre içinde) Cayma veya teklifin şirket tarafından reddedilmesi halinde, yapılan tüm ödemeler hiçbir kesinti yapılmadan ve varsa fon gelirleri ile birlikte yedi iş günü içinde ödeyene iade edilmektedir.

2.9 Varlıklarda değer düşüklüğü

Finansal varlıklar:

Bir finansal varlığın ya da finansal varlık grubunun değer düşüklüğüne uğradığına ilişkin tarafsız göstergeler aşağıdakileri içerir:

- İhraç edenin ya da taahhüt edenin önemli finansal sıkıntı içinde olması,
- Sözleşmenin ihlal edilmesi,
- Borçlunun içinde bulunduğu finansal sıkıntıya ilişkin ekonomik veya yasal nedenlerden dolayı, alacaklının, borçluya, başka koşullar altında tanımayacağı bir ayrıcalık tanınması,
- Borçlunun, iflası veya başka tür bir finansal yeniden yapılanmaya gireceği ihtimalinin yüksek olması,
- Finansal zorluklar nedeniyle söz konusu finansal varlığa ilişkin aktif piyasanın ortadan kalkması.

Şirket bilanço tarihleri itibariyle ilgili bir gösterge olup olmadığını değerlendirir ve eğer varsa değer düşüklüğünü kayıtlarına yansıtır.

Satılmaya hazır finansal varlıkların rayiç değerinin uzun süreli ve önemli ölçüde maliyet değerinin altında seyretmesi değer düşüklüğü olarak kabul edilmekte ve gelir tablosunda muhasebeleştirilmektedir.

Kredi ve alacaklarda değer düşüklüğü zararı meydana geldiğine ilişkin tarafsız bir göstergenin bulunması durumunda, ilgili zararın tutarı gelir tablosunda muhasebeleştirilmektedir. Ayrıca Şirket, acente ve sigortalıları ile ilgili olup idari ve kanuni takipte olan şüpheli alacakları ile tahsil edilemeyen ya da tahsil edilebilme olasılığı muhtemel olmaktan çıkan tutarlar için esas faaliyetlerden kaynaklanan şüpheli alacak karşılığı ayırmaktadır.

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla
finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

Aktif değerler üzerinde mevcut bulunan toplam ipotek veya teminat tutarlarına 17.1 ve 43 no'lu dipnotta, vadesi gelmiş bulunan ve henüz vadesi gelmeyen alacaklar için ayrılan şüpheli alacak tutarlarına 12 no'lu dipnotta, dönemin reeskont ve karşılık giderlerine ise 47.5 no'lu dipnotta yer verilmiştir.

2.10 Türev finansal araçlar

Yoktur.

2.11 Finansal varlıkların netleştirilmesi (mahsup edilmesi)

Finansal varlık ve yükümlülükler, netleştirmeye yönelik yasal bir hakka ve yaptırım gücüne sahip olunması ve söz konusu varlık ve yükümlülükleri net bazda tahsil etme/ödeme veya eş zamanlı sonuçlandırma niyetinin olması durumunda bilançoda netleştirilerek gösterilmektedir.

2.12 Nakit ve nakit benzerleri

Nakit akım tablosunun sunumu açısından, nakit ve nakit eşdeğerleri, kasadaki nakit varlığı, bankalardaki nakit para, bloke kredi kartları tutarlarını ve orijinal vadesi 3 aydan kısa vadeli mevduatları içermektedir. Nakit ve nakit eşdeğerleri elde etme maliyetleri ile gösterilmiştir.

Nakit akış tablosuna esas teşkil eden nakit ve nakit benzerleri aşağıda gösterilmiştir:

	31 Aralık 2008
Kasa	5,674
Bankalar	18,409,074
Diğer nakit ve nakit benzeri varlıklar	35,779,969
Nakit ve nakit benzerleri toplamı	54,194,717
Faiz tahakkuku	(63,242)
Toplam	54,131,475

Diğer nakit ve nakit benzeri varlıklar bilanço tarihi itibarıyla onaylanmış 1 ila 31 gün süreyle banka tarafından bloke edilmiş kredi kartı alacaklarından oluşmaktadır.

2.13 Sermaye

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla Şirket sermayesinin dağılımı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2008	
Sermayedarın adı	Pay oranı	Pay tutarı
Aviva International Holdings Limited (Aviva International)	49.83	17,830,354
Aksigorta Anonim Şirketi (Aksigorta)	49.83	17,830,354
Diğer	0.34	118,489
Nominal sermaye	100.00	35,779,197
Sermaye düzeltmesi olumlu farkları		16,192,783
Ödenmiş sermaye		51,971,980

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

**31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla
finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)**

2. Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla Şirket'in sermayesi birim nominal değer 1 kuruş (kr) (0,01 TL) olan 3,577,919,700 adet hisseden oluşmaktadır.

Şirket kayıtlı sermaye sistemine tabi değildir ve imtiyazlı hisse senedi bulunmamaktadır.

2.14 Sigorta ve yatırım sözleşmeleri - sınıflandırma

Sigorta sözleşmesi

TFRS 4'e göre sigorta sözleşmesi; gelecekteki kesin olmayan bir olayın (sigorta konusu olay) sigortalıyı olumsuz bir şekilde etkilemesi halinde sigortalıya tazminat ödemeyi kabul ederek bir tarafın (sigortacı) diğer taraftan (sigortalı) önemli bir sigorta riskini kabul ettiği sözleşme olarak tanımlanmaktadır.

Finansal garanti sözleşmesi ise, ihraç edene, belirli bir borçlunun bir borçlanma aracının orijinal veya tadil edilmiş koşullarıyla uyumlu vadesi gelmiş ödemelerini yapamaması nedeniyle zarar sahibine oluşan zararı karşılamak için belirli ödemeleri yapmasını zorunlu kılan bir sözleşme olarak ifade edilmektedir.

Finansal risk, TFRS 4'te, değişkeni sözleşmenin taraflarından birine özgü olmayan finansal olmayan bir değişken durumunda; belirli bir faiz oranı, finansal araç fiyatı, mal fiyatı, döviz kuru, faiz veya fiyat endeksleri, kredi notu veya kredi endeksi veya diğer değişkenlerin bir veya daha fazlasındaki gelecekte olası bir değişiklik riski olarak tanımlanmıştır.

Buna göre, sigorta sözleşmeleri sigorta riskinin yanı sıra finansal riski yani piyasa fiyatlarındaki değişimi de içerebilir.

Şirket'in yazılan bazı poliçeleri (birikimli hayat poliçeleri) sigorta riskinin yanında finansal getiri de içermekte ve dolayısıyla finansal risk de taşımaktadır. Ancak, bu sözleşmeler de TFRS kapsamında sigorta sözleşmesi olarak tanımlanmakta ve bu kapsamda muhasebeleştirilmektedir. Tek başına finansal risk taşıyan sözleşmeler Şirket portföyünde yer almadığından ve sözleşmeler önemli sigorta riski taşıdığından sigorta sözleşmesi kapsamındadır.

Yatırım sözleşmeleri

Şirket portföyünde yer alan tüm sözleşmeler sigorta sözleşmesi olarak değerlendirilmiştir.

Reasürans sözleşmeleri

Reasürans, sigorta şirketinin üstlendiği sorumluluğun bir kısmını veya tamamını reasürör şirkete devretmesini sağlamaktadır. Sigorta şirketleri için bir tür teminat veya korunma aracı olma niteliğindedir. Rizikonun yayılması, sigorta şirketinin iş kabul kapasitesinin ve esnekliğinin artması, mali yapısının desteklenmesi, birikim fazlasının yol açabileceği katastrofik hasarların kontrolü gibi işlevleri bulunmaktadır. Reasürörler, değişik sigorta şirketleri ve piyasalarda çalışmanın sonucu olarak zaman içinde sahip oldukları bilgi ve deneyimi sigorta şirketlerine teknik bilgi olarak aktarımda bulunabilmektedirler.

Reasürans sözleşmelerinde işlemlerin ve süreçlerin tüm detayının yer alması gerektiğinden, reasüröre devredilecek işin kapsamı, tanımı, teknik detayı, iş kabul ve tazminat değerlendirme şekli, genel ve özel şartların, anlaşmanın hukuksal çevresinin, sedan ve reasürör olarak tarafların açıkça belirtilmesi sağlanmaktadır.

2.15 Sigorta ve yatırım sözleşmelerinde isteğe bağlı katılım özellikleri

Yoktur.

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

**31 Aralık 2008 tarihi itibariyle
finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)**

2. Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

2.16 İsteğe bağlı katılım özelliği olmayan yatırım sözleşmeleri

Yoktur.

2.17 Borçlar

Sözleşmeye dayalı finansal yükümlülükler:

- başka bir işletmeye nakit veya bir başka finansal varlık vermeyi öngören, veya
- işletmenin bir başka işletmeyle finansal araçlarını, işletmenin aleyhinde olacak şekilde karşılıklı olarak değiştirmesini öngören sözleşmeye dayalı yükümlülüklerdir.

31 Aralık 2008 tarihi itibariyle alınan kısa vadeli TL krediler faizsiz vergi spot kredisinden oluşmaktadır ve maliyet değerlerinden taşınmaktadır.

2.18 Ertelenmiş gelir vergisi

Ertelenmiş vergi, bilanço yükümlülüğü metodu dikkate alınarak, aktif ve pasiflerin finansal raporlamada yansıtılan değerleri ile yasal vergi hesabındaki bazları arasındaki geçici farklardan oluşan vergi etkileri dikkate alınarak yansıtılmaktadır. Ertelenmiş vergi yükümlülüğü vergilendirilebilir tüm geçici farklar üzerinden hesaplanır.

Ertelenmiş vergi varlıkları, indirilebilir geçici farkların ve kullanılmamış vergi zararlarının ileride indirilebilmesi için yeterli karların oluşması mümkün görünüyorsa, tüm geçici farklar ve kullanılmamış vergi zararları üzerinden ayrılır. Her bilanço döneminde Şirket, ertelenmiş vergi varlıklarını gözden geçirmekte ve gelecekte indirilebilir olması ihtimali göz önüne alınarak muhasebeleştirilmektedir.

Ertelenmiş vergi varlıklarının ve yükümlülüklerinin hesaplanmasında söz konusu varlığın gerçekleşeceği ve yükümlülüğün yerine getirileceği dönemlerde oluşması beklenen vergi oranları, bilanço tarihi itibariyle uygulanan vergi oranları (vergi mevzuatı) baz alınarak hesaplanır.

Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülükleri, cari vergi varlıklarıyla cari vergi yükümlülüklerini mahsup etme ile ilgili yasal bir hakkın olması veya söz konusu varlık ve yükümlülüklerin aynı vergi mercii tarafından toplanan gelir vergisiyle ilişkilendirilmesi ya da Şirket'in cari vergi varlık ve yükümlülüklerini netleştirmek suretiyle ödeme niyetinin olması durumunda mahsup edilir.

Dönem cari ve ertelenmiş vergisi

Doğrudan özkaynakta alacak ya da borç olarak muhasebeleştirilen kalemler (ki bu durumda ilgili kalemlere ilişkin ertelenmiş vergi de doğrudan özkaynakta muhasebeleştirilir) ile ilişkilendirilen ya da işletme birleşmelerinin ilk kayda alımından kaynaklananlar haricindeki cari vergi ile döneme ait ertelenmiş vergi, gelir tablosunda gider ya da gelir olarak muhasebeleştirilir.

2.19 Çalışanlara sağlanan faydalar

(a) Tanımlanmış fayda planı :

Şirket, mevcut iş kanunu gereğince, en az bir yıl hizmet verdikten sonra emeklilik nedeni ile işten ayrılan veya istifa ve kötü davranış dışındaki nedenlerle işine son verilen personele belirli miktarda kıdem tazminatı ödemekle yükümlüdür.

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

**31 Aralık 2008 tarihi itibariyle
finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)**

2. Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

Şirket, ilişikteki finansal tablolarda yer alan "Kıdem Tazminatı" karşılığını "Projeksiyon Metodu"nu kullanarak ve Şirket'in personel hizmet süresini tamamlama ve kıdem tazminatına hak kazanma konularında geçmiş yıllarda kazandığı deneyimlerini baz alarak hesaplamış ve bilanço tarihinde devlet tahvilleri kazanç oranı ile iskonto etmiştir. Hesaplanan tüm kazançlar ve kayıplar gelir tablosuna yansıtılmıştır.

(b) Tanımlanmış katkı planı :

Şirket, Sosyal Sigortalar Kurumu'na zorunlu olarak sosyal sigortalar primi ödemektedir. Şirket'in, bu primleri ödediği sürece başka yükümlülüğü kalmamaktadır. Bu primler tahakkuk ettikleri dönemde personel giderleri olarak yansıtılmaktadır.

(c) İzin karşılığı

Söz konusu karşılık bilanço tarihi itibari ile hak edilmiş ancak kullanılmamış izinler için hesaplanmakta olup kısa vadeli yükümlülükler hesabında gösterilmiştir (Not 23.2).

2.20 Karşılıklar

Karşılıklar, şarta bağlı yükümlülükler ve şarta bağlı varlıklar

TMS 37 uyarınca karşılıklar ancak ve ancak Şirket'in geçmişten gelen ve halen devam etmekte olan bir yükümlülüğü (yasal ya da yapısal) varsa ve bu yükümlülük sebebiyle işletmeye ekonomik çıkar sağlayan kaynakların elden çıkması olasılığı mevcutsa ve gerçekleşecek yükümlülüğün miktarı güvenilir bir şekilde tahmin edilebiliyorsa kayıtlara alınmaktadır. Paranın zaman içindeki değer kaybı önem kazandığında, karşılıklar paranın zaman değerini (ve uygun ise yükümlülüğe özel riskleri) yansıtan cari piyasa tahminlerinin vergi öncesi oranı ile gelecekteki nakit akımlarının iskonto edilmesi sonucu hesaplanmaktadır.

Şarta bağlı yükümlülükler, kaynak aktarımını gerektiren durum yüksek bir olasılık taşıyor ise finansal tablolarda yansıtılmayıp dipnotlarda açıklanmaktadır. Şarta bağlı varlıklar ise finansal tablolara yansıtılmayıp ekonomik getiri yaratma ihtimali yüksek olduğu takdirde dipnotlarda açıklanır.

Teknik karşılıklar

Şirket'in TMS 37 kapsamı dışında sigorta sözleşmelerinden kaynaklanan sözleşmeye bağlı yükümlülükleri için ayırdığı karşılıklar da bulunmaktadır. Söz konusu sigorta sözleşmeleri ile ilgili yükümlülükler TFRS 4 kapsamındadır.

Kazanılmamış primler karşılığı

31 Aralık 2007 tarihi itibariyle, kazanılmamış primler karşılığı yürürlükte bulunan yıllık hayat sigortaları ile süresi bir yılı aşan birikim priminin de alındığı hayat sigortaları için tahakkuk etmiş primlerden, komisyonlar ile gider payları ve varsa birikime kalan kısım düşüldükten sonra kalan tutarın ertesi yıla sarkan kısmından oluşmuştu. Yıllık ve birikimli hayat sigortaları için, kazanılmamış primler karşılığı dönem sonu itibariyle tahakkuk etmiş net primler üzerinden gün esasına göre ayrılmıştı.

Teknik Karşılıklar Yönetmeliği'nin 5 inci maddesine göre, Kazanılmamış Primler Karşılığı 1 Ocak 2008 tarihinden itibaren yürürlükte bulunan sigorta sözleşmeleri için tahakkuk etmiş primlerin, herhangi bir komisyon veya diğer bir indirim yapılmaksızın brüt olarak gün esasına göre ertesi hesap dönemi veya dönemlerine sarkan kısımdan oluşmaktadır.

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

**31 Aralık 2008 tarihi itibariyle
finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)**

2. Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

Buna göre şirket, 2007 yılı içerisinde tanzim edilen kazanılmamış primler karşılığına konu olan tüm poliçeler için komisyonlar düşüldükten sonra kalan tutar üzerinden Kazanılmamış Primler Karşılığı ayırmış 2008 yılı için ise komisyonlar düşülmeksizin Kazanılmamış Primler Karşılığı ayırmaya başlamıştır.

Aynı yönetmeliğin 5 inci maddesinin 5 inci fıkrasına göre; araçlara ödenen komisyonlar, reasüröre devredilen primler nedeniyle alınan komisyonlar, üretim gider payları ile bölüşmesiz reasürans anlaşmaları için ödenen tutarların gelecek dönem veya dönemlere isabet eden kısmının ertelenmiş gelirler ve ertelenmiş giderler hesapları ile diğer ilgili hesaplar altında muhasebeleştirileceği hükmü amirdir. 31 Aralık 2008 tarihi itibariyle hesaplanan ertelenmiş komisyon geliri tutarı 219,908 TL olup gelecek aylara ait gelirler ve gider tahakkukları hesabına kaydedilmiştir. 31 Aralık 2008 tarihi itibariyle hesaplanan ertelenmiş komisyon gideri tutarı ise 6,350,343 TL olup gelecek aylara ait giderler hesabına kaydedilmiştir.

Devam eden riskler karşılığı

Teknik Karşılıklar Yönetmeliği'nin 6 ncı maddesine göre, sigorta sözleşmesinin süresi boyunca üstlenilen risk düzeyi ile kazanılan primlerin zamana bağlı dağılımının uyumlu olmadığı kabul edilen sigorta branşlarında, ayrıca kazanılmamış primler karşılığının şirketin taşıdığı risk ve beklenen masraf düzeyine göre yetersiz kalması halinde ayrılmaktadır. Şirket'in 31 Aralık 2008 ve 2007 tarihleri itibariyle ayırması gereken karşılık tutarı doğmamıştır.

Muallak hasar ve tazminat karşılığı

Dönem sonu itibariyle Şirket'e bildirim yapılmış ve inceleme safhasında olup bedeli ödenmemiş hasar dosyalarıyla ilgili tüm yükümlülükler için ayrılan karşılıktır. Muallak hasarlar karşılığı, eksper raporlama veya sigortalı ve eksperin ilk değerlendirmelerine uygun olarak belirlenmektedir. Muallak hasarlar, gelir tablosunda hayat dışı ve hayat teknik giderler altında Muallak Hasarlar Karşılığında Değişim hesabında reasürör payı ve devreden kısım düşülmüş olarak yansıtılmaktadır.

Şirket ayrıca, Hazine Müsteşarlığı'nın sigortacılık mevzuatı çerçevesinde gerçekleşmiş ancak rapor edilmemiş hasar ve tazminat bedelleri için muallak hasar karşılığı ayırmaktadır. Gerçekleşmiş ancak rapor edilmemiş hasar ve tazminat bedelleri için muallak hasar karşılığı geçmiş dönemlerde gerçekleşmiş ancak rapor edilmemiş hasar ve tazminat bedellerinin çeşitli istatistiksel modellere dayanılarak net konservasyon primlerine oranlanması yolu ile hesaplanmıştır. Gerçekleşmiş ancak rapor edilmemiş hasar ve tazminat bedelleri için ayrılmış olan muallak hasar karşılığı 31 Aralık 2008 tarihi itibariyle 2,412,156 TL'dir.

Teknik Karşılıklar Yönetmeliği'ne göre, cari hesap dönemi muallak tazminat karşılık tutarı, Hazine Müsteşarlığı'nın 29 Kasım 2007 tarihli ve 2007/24 sayılı Genelge'si ile uygulama esasları belirlenen aktüeryal zincir merdiven metodu ile bulunan tutardan küçük olamaz. Bu kapsamda Şirket, 31 Aralık 2008 tarihi itibariyle hesaplanan muallak hasar ve tazminat karşılığı tutarını aktüeryal zincirleme metodu kullanarak hesaplanan tutar ile karşılaştırmış ve ilave 609,449 TL karşılık ayrılmıştır. Söz konusu karşılık hesaplanırken, geçici madde göz önünde bulundurularak aktüeryal zincir metod sonucu çıkan karşılığın %80'i ile karşılaştırma yapılmıştır.

Sigorta şirketleri Hazine Müsteşarlığı'nca belirlenen esaslar çerçevesinde her hesap yılı sonunda branşlar itibariyle muallak tazminat karşılığı yeterlilik tablosu düzenlemek zorundadır. Bu tablo sigorta şirketlerinin ayırdığı muallak tazminat karşılığının, bu karşılıkların konusu olan dosyalar için fiilen ödenmiş olan hasar ve tazminatlar toplamına oranını gösterir. Bu oranın, cari hesap dönemi hariç olmak üzere, son beş yıllık ortalamasının %95'in altında olması halinde, cari hesap döneminde bu oran ile %95'in altında kalan kısmı arasındaki fark için muallak hasar ve tazminat karşılığı yeterlilik farkı hesaplanıp kayıtlara yansıtılmaktadır. Şirket, muallak tazminat karşılığı yeterlilik tablosunu 31 Aralık 2008 tarihi itibariyle düzenlemiş ve yeterlilik farkı çıkmamıştır.

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla
finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

2. Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

Hayat matematik ve kar payı karşılıkları

Yürürlükte bulunan her bir poliçe için, tarifedeki teknik esaslara göre ayrı ayrı hesaplanan aktüeryal matematik karşılığı tutarı Şirket'in sigortalılara olan toplam yükümlülüğünü ifade etmektedir. Hayat branşı poliçeleri üzerinden Şirket'in gelecekte ödemeyi taahhüt ettiği tazminatlar için ayrılan matematik karşılık, ölüm istatistikleri dikkate alınarak aktüerlerce, Hazine Müsteşarlığı'nın onayladığı teknik esaslar çerçevesinde hesaplanmaktadır. Bu karşılıkların yatırım faaliyetlerinde kullanılması sonucu elde edilen gelirler, poliçe sahiplerine dağıtılmak üzere hayat kar payı karşılığı olarak ayrılmaktadır. Şirket'in 31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla hesapladığı hayat matematik ve kar payı karşılıkları aktüer tarafından onaylanmıştır.

Şirket'in, birim fon değerli fonlarında yazılan poliçelere ait hayat matematik karşılıkları T.C. Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığı'nın 14 Ocak 1993 ve 12 Eylül 1996 tarihlerinde onayladığı TL ve USD kar payı teknik esaslarına göre günlük olarak değerlendirilmektedir. Sigortalıya ait yatırımların geliri, günlük olarak tahakkuk eden faiz yöntemi ile ilgili yatırım aracının geliri olarak dağıtılmaktadır.

Şirket'in diğer fonlarında yazılan birikimli poliçelere ait hayat matematik karşılıkları için T.C. Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı Sigortacılık Genel Müdürlüğü'nün 1 Kasım 1999 tasdik tarihli Kar Payı Teknik Esaslarına ve Hayat Sigortaları Yönetmeliğine göre Günlük Kar Payı Sistemi uygulanmaktadır. TL, USD ve EURO yatırım araçlarının günlük getirilerine göre hesaplanan kar payı oranlarına göre hesaplanan kar payı değerleri günlük olarak sigortalı hesaplarına yansıtılmaktadır.

Dengeleme karşılığı

5684 sayılı Sigortacılık Kanunu'na dayanılarak çıkarılan Teknik Karşılıklar Yönetmeliği'nin 9 uncu maddesine göre, takip eden hesap dönemlerinde meydana gelebilecek tazminat oranlarındaki dalgalanmaları dengelemek ve katastrofik riskleri karşılamak üzere kredi ve deprem teminatları içeren sigorta sözleşmeleri için ayrılmaktadır. Şirket'in 31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla ayırdığı tutar brüt 189,642 TL olup, net tutarı 187,669 TL'dir.

2.21 Gelirlerin muhasebeleştirilmesi

Yazılan primler

Yazılan primler, yıl içinde tanzim edilen poliçelerin yanısıra, geçmiş yıllarda tanzim edilen birikimli hayat poliçelerinin taksitlerinden iptaller indirildikten sonra kalan tutarlardan oluşmaktadır. Yıllık poliçeler tahakkuk esasına göre, birimden birikimli poliçeler de tahsilat esasına göre muhasebeleştirilmektedir.

Şirket'in diğer fonlarında yazılan birikimli hayat poliçeleri ise tahakkuk esasına göre muhasebeleştirilmektedir.

Alınan ve ödenen komisyonlar

Alınan ve ödenen komisyonlar yazılan primler ile ilgili ödenen komisyonlardan ve reasürans şirketlerine devredilen primler ile ilgili alınan komisyonlardan oluşmaktadır. Şirket, almakta ve ödemekte olduğu komisyonları tahakkuk esasına göre muhasebeleştirilmektedir.

Şirket Bireysel Emeklilik Sistemi'yle ilgili ertelemeye konu olabilecek masrafları TFRS 4 kapsamı dışında değerlendirmiş ve TMS 39 ile TMS 18 standartları dahilinde ele almıştır. BES sistemi ile ilgili ertelemeye konu olabilecek giderlerin komisyon ve yine satışla doğrudan bağlantısı kurulabilen giderler olabileceği yorumlanmakla beraber sektör genelinde ve Hazine Müsteşarlığı'nca konuya ilişkin uygulama standartlarının henüz netlik kazanmaması sebebiyle ilgili giderler rapor dönemi itibarıyla ertelemeye konu edilmemiştir.

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

**31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla
finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)**

2. Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

Faiz geliri

Faiz geliri etkin faiz oranı yöntemi uygulanarak dönemsel olarak kaydedilmektedir. Finansal varlıklarla ilgili faiz gelirleri detaylı olarak 2.8 no'lu dipnotta anlatılmaktadır.

Temettü geliri

Temettü tahsil etme hakkının ortaya çıktığı tarihte gelir olarak kayıtlara alınmaktadır.

Emeklilik faaliyetlerinden gelirler

Fon işletim geliri/gideri ve yönetim gideri kesintisi gelirleri

Fonların yönetim ve temsili ile fonlara tahsis edilen donanım, personel ve muhasebe hizmetleri karşılığı olan fon işletim geliri, Şirket hesaplarında gelir olarak kaydedilmekte ve Şirket ile emeklilik fonlarının yöneticisi olan Şirket (Yönetici) arasında, anlaşma dahilindeki oranlar çerçevesinde paylaştırılmaktadır. Söz konusu ücretlerin tamamı Şirket'in teknik gelirleri içerisindeki fon yönetim gideri kesintisi olarak, Yönetici'ye ait olan kısmı ise Şirket'in teknik giderleri içerisinde fon işletim karşılığında ödenen tutar olarak gösterilmektedir. Yönetim gideri kesintisi ise, katılımcının bireysel emeklilik hesabına yaptığı katkı payları üzerinden azami yüzde sekiz oranını aşmamak kaydıyla alınan yönetim gideri kesintilerinden oluşmaktadır. Söz konusu hesaplar ilişikteki gelir tablosunda emeklilik teknik gelir hesabında gösterilmektedir.

Giriş aidatı gelirleri

Katılımcının bireysel emeklilik sistemi'ne ilk kez katılması sırasında veya yeni bir bireysel emeklilik hesabı açtırması halinde, Şirket'e ödenmesi gereken tutardır. Giriş aidatları ertelendiği hallerde katılımcının sistemden çıkışında, ilk kez katılma ya da yeni hesap açtırma durumunun herhangi birinin gerçekleştiği tarihte katılımcının birikimlerinden indirilmesi suretiyle tahsil edilir. Giriş aidatlarının ertelenen tutarları, Şirket'in birikimlerden indirim yaptığı tarihte yürürlükte bulunan brüt asgari ücretin aylık tutarı kadardır. Katılımcının vefatı veya sürekli işgöremez hale gelmesi ya da emeklilik nedeniyle bireysel emeklilik sisteminden çıkması durumunda giriş aidatı alınmaz. Söz konusu hesap ilişikteki gelir tablosunda emeklilik teknik gelir-giriş aidatı gelirleri hesabında gösterilmektedir.

2.22 Finansal kiralamalar

Şirket'e kiralanılan varlığın mülkiyeti ile ilgili bütün risk ve faydaların devrini öngören finansal kiralamalar, finansal kiralamanın başlangıç tarihinde, kiralamaya söz konusu olan varlığın rayiç değeri ile kira ödemelerinin bugünkü değerinden küçük olanı esas alınarak yansıtılmaktadır. Finansal kira ödemeleri kira süresi boyunca, her bir dönem için geriye kalan borç bakiyesi sabit bir dönemsel faiz oranı üretecek şekilde anapara ve finansman gideri olarak ayrılmaktadır. Finansman giderleri dönemler itibarıyla doğrudan gelir tablosuna yansıtılmaktadır. Aktifleştirilen kiralanmış varlıklar, varlığın tahmin edilen ömrü üzerinden amortismanına tabi tutulmaktadır.

2.23 Kar payı dağıtımı

Hisse başına kazanç

Hisse başına kazanç, hissedarlara dağıtılabilecek net dönem karının yıl içindeki hisselerin ağırlıklı ortalama sayısına bölünmesiyle hesaplanır. Dönem içerisinde içsel kaynaklardan sermaye artırımını yapılması halinde hisse adedinin ağırlıklı ortalaması hesaplanırken yeni bulunan değerlerin sunulan en erken dönem başı itibarıyla de geçerli olduğu kabul edilir.

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

**31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla
finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)**

2. Önemli muhasebe politikalarının özeti (devamı)

2.24 İlişkili taraflar

Aşağıdaki kriterlerden birinin varlığında, taraf Şirket ile ilişkili sayılır:

- (a) Söz konusu tarafın, doğrudan ya da dolaylı olarak bir veya birden fazla aracı yoluyla:
  - (i) İşletmeyi kontrol etmesi, işletme tarafından kontrol edilmesi ya da işletme ile ortak kontrol altında bulunması (ana ortaklıklar, bağlı ortaklıklar ve aynı iş dalındaki bağlı ortaklıklar dahil olmak üzere);
  - (ii) Şirket üzerinde önemli etkisinin olmasını sağlayacak payının olması; veya
  - (iii) Şirket üzerinde ortak kontrole sahip olması;
- (b) Tarafın, Şirket'in bir iştiraki olması;
- (c) Tarafın, Şirket'in ortak girişimci olduğu bir iş ortaklığı olması;
- (d) Tarafın, Şirket'in veya ana ortaklığının kilit yönetici personelinin bir üyesi olması;
- (e) Tarafın, (a) ya da (d) de bahsedilen herhangi bir bireyin yakın bir aile üyesi olması;
- (f) Tarafın; kontrol edilen, ortak kontrol edilen ya da önemli etki altında veya (d) ya da (e)'de bahsedilen herhangi bir bireyin doğrudan ya da dolaylı olarak önemli oy hakkına sahip olduğu bir işletme olması; veya
- (g) Tarafın, işletmenin ya da işletme ile ilişkili taraf olan bir işletmenin çalışanlarına işten ayrılma sonrasında sağlanan fayda planları olması, gerekir.

İlişkili taraflarla yapılan işlem, ilişkili taraflar arasında kaynakların, hizmetlerin ya da yükümlülüklerin bir bedel karşılığı olup olmadığına bakılmaksızın transferidir.

31 Aralık 2008 tarihli finansal tablolar ve ilgili açıklayıcı dipnotlarda ortaklar dışındaki Aviva Grubu'na ve Sabancı Holding'e dahil şirketler diğer ilişkili taraflar olarak tanımlanmıştır.

2.25 Diğer parasal bilanço kalemleri

Kayıtlı değerleri ile bilançoya yansıtılmıştır.

2.26 Bilanço tarihinden sonra ortaya çıkan olaylar

Şirket'in bilanço tarihinden sonra ortaya çıkan ve bilanço tarihindeki durumunu etkileyebilecek olaylar (düzeltme gerektiren olaylar) finansal tablolara yansıtılmaktadır. Düzeltme gerektirmeyen olaylar belli bir önem arz ettikleri takdirde dipnotlarda açıklanmaktadır.

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

**31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla
finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)**

3. Önemli muhasebe tahminleri ve hükümleri

Finansal tabloların hazırlanmasında Şirket yönetiminin, raporlanan varlık ve yükümlülük tutarlarını etkileyecek, bilanço tarihi itibarıyla vukuu muhtemel yükümlülük ve taahhütleri ve raporlama dönemi itibarıyla gelir ve gider tutarlarını belirleyen varsayımlar ve tahminler yapması gerekmektedir. Gerçekleşmiş sonuçlar tahminlerden farklı olabilmektedir. Tahminler düzenli olarak gözden geçirilmekte, gerekli düzeltmeler yapılmakta ve gerçekleştikleri dönemde gelir tablosuna yansıtılmaktadırlar. Kullanılan tahminler, başlıca; sigorta muallak hasar ve tazminat karşılıkları, hayat matematik karşılıkları, finansal varlıkların makul değerlerinin hesaplanması, kıdem tazminatı karşılığı, varlıkların değer düşüklüğü karşılıkları ile ertelenmiş vergi varlığı hesaplamasıyla bağlantılı olup, finansal tablolara yansıtılan tutarlar üzerinde önemli derecede etkili olabilecek yorumlar ve bilanço tarihinde var olan veya ileride gerçekleşebilecek tahminlerin esas kaynakları göz önünde bulundurularak yapılan önemli varsayımlar ve değerlendirmeler aşağıdaki gibidir :

- a) Kıdem tazminatı yükümlülüğü, iskonto oranları, gelecekteki maaş artışları ve çalışanların ayrılma oranlarını içeren birtakım varsayımlara dayalı aktüeryal hesaplamalar ile belirlenmektedir. Bu planların uzun vadeli olması sebebiyle, söz konusu varsayımlar önemli belirsizlikler içerir. Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklara ilişkin detaylar Not 2.19'da yer almaktadır.
- b) Şüpheli alacak karşılıkları, Şirket yönetiminin bilanço tarihi itibarıyla varolan ancak cari ekonomik koşullar çerçevesinde tahsil edilememesi riski olan alacaklara ait gelecekteki zararları karşılayacağına inandığı tutarları yansıtmaktadır. Alacakların değer düşüklüğüne uğrayıp uğramadığı değerlendirilirken ilişkili kuruluş dışında kalan borçluların geçmiş performansları piyasadaki kredibiliteleri ve bilanço tarihinden finansal tabloların onaylanma tarihine kadar olan performansları ile yeniden görüşülen koşullar da dikkate alınmaktadır. İlgili bilanço tarihi itibarıyla şüpheli alacak karşılıkları Not 12.1'de yansıtılmıştır.
- c) Ertelenmiş vergi varlıkları gelecekte vergiye tabi kar elde etmek suretiyle geçici farklardan ve birikmiş zararlardan faydalanmanın kuvvetle muhtemel olması durumunda kaydedilmektedir. Kaydedilecek olan ertelenmiş vergi varlıklarının tutarı belirlenirken gelecekte oluşabilecek olan vergilendirilebilir karlara ilişkin önemli tahminler ve değerlendirmeler yapmak gerekmektedir (Not 21).
- d) Dava karşılıkları ayrılırken, ilgili davaların kaybedilme olasılığı ve kaybedildiği takdirde katlanılacak olan sonuçlar Şirket hukuk müşavirlerinin görüşleri doğrultusunda değerlendirilmekte ve Şirket Yönetimi elindeki verileri kullanarak en iyi tahminlerini yapıp gerekli gördüğü karşılığı ayırmaktadır (Not 42).

İlgili dipnotlarda Şirket'in yaptığı tüm tahmin ve varsayımlar ayrıca detaylarıyla açıklanmıştır.

4. Sigorta ve finansal riskin yönetimi

Risk yönetimi ve risk faktörleri

Şirket'in risk yönetimi fonksiyonu, organizasyonun tüm departmanları tarafından uygulanmakta olup, nihai olarak

- Yasal yükümlülükler ve Şirket Risk Yönetim Politikalarına uyumun sağlanması,
- Maruz kalınan tüm yapısal risklerin tespiti ve risk kabul kriterlerinin oluşturulması,
- Bu risklere uygun iç kontrol mekanizmaları ile aksiyonların tasarlanması ve uygulamaya konması ile söz konusu risklerin şeffaf biçimde raporlanması,

konularında Yönetim Kurulu'na güvence vermeyi hedeflemektedir.

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla
finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

4. Sigorta ve finansal riskin yönetimi (devamı)

Risk yönetimi, Şirket'in hedeflerini gerçekleştirme yolundaki çabasında, kabul edilemez sonuçlardan kaçınmak için uyguladığı temel yaklaşımdır. Yönetim anlayışının, karar alma süreçleriyle risk esaslı bir yaklaşım içinde etkileşmesi, kaynakların verimli kullanılmasını ve böylece müşterilerin ve hissedarların ve tüm iş ortaklarının beklentilerini en üst düzeyde karşılanmasını hedefler. Üçlü savunma hattı adı verilen bu yaklaşımda, sorumluluk ve yetki paylaşımı aşağıdaki tabloda yansıtılmıştır:

	Sorumlular	Yetki ve görevler
1. Savunma Hattı	Şirket Yönetimi	Risklerin belirlenmesi, değerlendirilmesi, etkin bir şekilde yönetilmesi ve raporlanması, Şirket Politikalarına uyumun sağlanması. İç kontrol faaliyetlerinin kurulmasının sağlanması.
2. Savunma Hattı	Risk ve İş Gözetimi Yönetimi, Hukuk	Risklerin tespiti, değerlendirilmesi, yönetilmesi ve raporlanması konusunda Şirket yönetimine destek sağlamak, Şirket Politikalarına uyumu ve buna aykırılıkların düzeltilmesini gözetmek, kısaca, AvivaSA Risk Yönetim Modelinin işletilmesine yardımcı olmak. İç kontrol faaliyetlerini sürdürülmesine yönelik gözetim faaliyetlerinde kullanmak.
3. Savunma Hattı	İç Denetim	Yasal mevzuat gereği yapılacak denetimlerde Şirket'in risk yönetimi ve iç kontrol ortamının etkinliği konusunda tarafsız ve bağımsız bir gözle Yönetim Kurulu'na güvence sunmak.

Risk yönetim politikaları

Risk Yönetim Politikaları, bu doğrultuda Şirket'in finansal, operasyonel ve itibari kayıpları en uygun biçimde nasıl yönetebileceğini açıklayan pratik rehberlerdir.

AvivaSA Risk Yönetim Modeli, altı esas ve otuz alt risk sınıfından oluşmaktadır. Bu model, otuz adet Risk Yönetim Politikasında somutlaşarak, hayat ve emeklilik sektöründe faaliyet gösteren Şirket'in yapısal risklerini, bu risklere özgü ölçülebilir verileri, risk etmenlerini, bu risklerin Şirket tarafından hangi sınırlara kadar kabul edilebileceğini ve nasıl yönetileceğini ortaya koymaktadır.

Risk yönetim faaliyetleri

Şirket'in karşı karşıya bulunduğu riskler, AvivaSA Risk Modeli çerçevesinde üst yönetim tarafından belirlenmekte ve değerlendirilmektedir. Bu değerlendirmede risklerin gerçekleşme olasılıkları ve ortaya çıkarabilecekleri etkiler dikkate alınmaktadır. Riskler ve buna yönelik risk yönetim eylemleri (iç kontroller ve aksiyonlar) sıkı bir izleme altındadır.

Yılın her çeyreğinde, Yönetim Kurulu'na sunulmak üzere Şirket'in tüm faaliyetlerini kapsayan bir risk raporu hazırlanmaktadır. Söz konusu raporlar, stratejik, operasyonel, finansal ve sigorta risklerini kapsamakta olup, risklerin en iyi biçimde yönetilmesine ilişkin iç kontroller ve aksiyon planlarını da içermektedir. Böylece Şirket yönetimine, risklerin izlenmesi ve yönetilmesi konusunda etkin bir dayanak sağlamaktadır.

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

**31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla
finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)**

4. Sigorta ve finansal riskin yönetimi (devamı)

Şirket'in karşılaştığı belli başlı riskler, Sigortalama Riski, Piyasa Riski ve Kredi Riskidir.

Sigortalama riski

Şirket'in tahsil ettiği primlerin tazminat yükümlülüklerini ve kar payı ödemelerini karşılamaması ihtimalini ve gerçekleşen hasar ve tazminatlarla ödemelerin beklentilerin üzerinde olmasını ifade eder. Sigortalama Riski yönetimi ve izleme sürecine yönelik yapılan belli başlı analizler aşağıdakilerden oluşmaktadır:

- o Ürün bazında karlılık analizi
- o Hasar prim oranları
- o İptal, iştirah, vefat tutar ve oranları
- o NBC (New Business Contributions) yeni iş karı / katkısı, PVNBP (Present value of new business premiums) yeni iş kaynaklı primlerin bugünkü değeri, EEV (European Embedded Value) aktüeryal gerçek değer hesaplamaları

Şirket bu analizleri hasar/prim dengesini yönetmek, yükümlülüklerini doğru belirlemek ve bu yükümlülükleri karşılayacak yeterli karşılıkların bulunduğundan emin olmak amacıyla yapmaktadır. Şirket'in branş bazında sigorta riski aşağıdaki gibidir:

a) Hayat branşı

Kısa dönem

Hayat Sigortası (TL, USD, EURO),
Koruma Sigortası (USD),
Ciddi Sağlık Riski Sigortası (USD),
Bu sigorta türlerinde hem bireysel hem de grup sözleşmeleri yapılmaktadır.

Uzun dönem

Koruma Sigortaları (TL, USD),
Kredi Hayat (TL, USD)
Birikimli Hayat Sigortaları (TL, USD, EURO)
Bu sigorta türlerinde hem bireysel hem de grup sözleşmeleri yapılmaktadır.

b) Kaza branşı

Kaza sonucu ölüm sigortaları bireysel ya da grup sözleşmeleri olarak sunulmaktadır. Hayat ve kaza sigortaları için riskler, ölümlülük oranları, hastalık oranları, devamlılık riski ve yatırım riski olarak özetlenebilir.

Bu riskleri yönetmekteki en önemli unsur reasürans anlaşmaları ve underwriting yapılmasıdır. Bazı hayat sigortası sözleşmelerinde garanti edilen minimum faizi karşılamak için ise ayrılan rezervler risksiz olan hazine bonosu ve devlet tahvillerinde değerlendirilmektedir.

Birikimli poliçelerde garanti edilen faiz oranı TL poliçeleri için %6, USD poliçeleri için ise %2'dir.

Diğer poliçelerde garanti edilen faiz oranı TL poliçeleri için %9, döviz poliçeleri için %4'dür.

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla
finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

4. Sigorta ve finansal riskin yönetimi (devamı)

2007 yılı için hayat branşı için dağıtılan kar payı ise aşağıdaki tabloda verilmiştir:

TL (birim esaslı)	%17.19
USD (birim esaslı)	%8.20
TL (diğer)	%16.66
USD (diğer)	%6.74
EURO (diğer)	%4.40

c) Emeklilik branşı

Bireysel emeklilik tasarruf planları sunulmaktadır. Emeklilik sözleşmeleri üzerindeki yatırım riski sigortalılardadır. Sigortalılar kendi yatırım tercihlerine göre fonlarını değerlendirmektedirler. Bu branşın Şirket üzerindeki riski ise poliçelerin devamlılık riskidir.

Sigorta riskinin yönetimi

Sigorta sözleşmelerinden kaynaklanan risklerin yönetilmesindeki amaç ve bu risklerin azaltılmasına ilişkin politikalar:

TFRS'ye göre sigorta riski, finansal riskten başka sigortalıdan sigortacıya devredilen risk olarak tanımlanmaktadır. Devredilen risk gelecekteki belirsiz bir olaydır. Belirsizlik, olayın gerçekleşip gerçekleşmemesinin, büyüklüğünün ya da zamanının bilinmemesinden kaynaklanmaktadır.

Sigortacı tarafından alınan primlerin sigortalıya ödenen tazminatlara oranı şirketin sigorta riskini karşılama kapasitesini ifade etmektedir.

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla Şirket'in hayat sigortalıları branşında hasar/prim oranı %29, ferdi kaza branşında ise bu oran %41 seviyesinde gerçekleşmiştir. Alınan primlerin gerçekleşen hasarı karşılama kapasitesinin olduğu görülmektedir.

Beklenen net hasar prim oranı	31 Aralık 2008	31 Aralık 2007
Hayat	%29	%26
Ferdi kaza	%41	%25

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla, risk teminatı bazında toplam riskin reasürörlere devredilen kısmı aşağıda verilmiştir.

Hayat				
Ecelen vefat	Kazaen vefat	Kazaen maluliyet	Hastalık maluliyet	Tehlikeli hastalıklar
%5.44	%1.38	%4.61	%1.42	%0.90
Ferdi kaza				
Ecelen vefat	Kazaen vefat	Kazaen maluliyet	Kaza sonucu tedavi masrafları	
-	%0.02	%0.05	-	

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

**31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla
finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)**

4. Sigorta ve finansal riskin yönetimi (devamı)

Sigorta riskine karşı duyarlılık

Şirket'in poliçe üretim stratejisi riskin; poliçe türüne, üstlenilen riskin çeşidine ve büyüklüğüne göre reasürans şirketlerine optimum şekilde dağıtılmasına dayanmaktadır.

31 Aralık 2008 tarihinde mevcut dokuz adet bölüştürme reasürans anlaşması bulunmaktadır. Bu reasürans anlaşmaları sonucunda Şirket, 2008 yılında yazılan hayat ve ferdi kaza poliçelerinin konservasyon tutarlarını vefat, kazaen vefat, maluliyet, tedavi masrafları teminatları için 130,000TL, 100,000 Dolar ve 75,000 EURO olarak belirlemiştir. Tehlikeli Hastalık Ek Teminatı için ise bu limitlere kadar %50 konservasyon tutulmaktadır.

Muallak hasarlar, Şirket'in hasar bölümü tarafından periyodik olarak, gözden geçirilip güncellenmektedir.

Şirket, hayat sigortası ve ferdi kaza branşlarında sigorta sözleşmesi yapmaktadır. Buna göre, düzenlenen sigorta sözleşmelerinde, sigortalanan mahiyetine göre sigorta riski yoğunlaşması brüt ve net (reasürans sonrası) olarak aşağıdaki tabloda özetlenmiştir:

31 Aralık 2008	Toplam brüt risk yükümlülüğü	Toplam risk yükümlülüğünde reasürör payı	Net risk yükümlülüğü
Hayat	12,203,539,046	1,118,102,467	11,085,436,579
Ferdi kaza	23,511,357,342	15,562,462	23,495,794,880
Toplam	35,714,896,388	1,133,664,929	34,581,231,459

Şirketin 31 Aralık 2008 ve 31 Aralık 2007 tarihindeki brüt muallak hasar rakamları aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Muallak hasar	31 Aralık 2008	31 Aralık 2007
Hayat	9,313,251	5,280,958
Ferdi kaza	1,678,580	366,424
Toplam	10,991,831	5,647,382

Sigortacılık mevzuatı uyarınca 1 Ocak 2008 tarihinden itibaren uygulamaya konulan Teknik Karşılıklar Yönetmeliği uyarınca, 1 Ocak 2008 tarihinden itibaren ayrılmaya başlanan karşılıklar ve bu karşılıkların 31 Aralık 2008 tarihli bilançoya etkileri aşağıda sunulmuştur:

- Devam eden riskler karşılığı:

Yürürlükte bulunan sigorta sözleşmeleri dolayısıyla ortaya çıkabilecek tazminatların ilgili sözleşmeler için ayrılmış kazanılmamış primler karşılığından fazla olma ihtimaline karşı, her hesap dönemi itibarıyla, son 12 ayı kapsayacak şekilde ayrılan karşılıktır.

31 Aralık 2008 bilançosuna etkisi: Hayat ve ferdi kaza branşında beklenen net hasar prim oranı yönetmelikte belirtilen %100 oranını aşmadığı için karşılık ayrılmamıştır.

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla
finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

4. Sigorta ve finansal riskin yönetimi (devamı)

- Aktüeryal zincirleme merdiven metodu:

Aktüeryal zincirleme merdiven metodu geçmişte gerçekleşmiş hasar verilerine göre cari dönemde ayrılması gereken muallak karşılık tutarının alt sınırının tahmin edilmesi için kullanılmaktadır. Yönetmeliğe göre, Şirket tarafından ayrılacak cari hesap dönemi muallak tazminat karşılık tutarı, aktüeryal zincirleme methodu ile bulunan tutardan küçük olamaz.

31 Aralık 2008 Bilançosuna Etkisi : Aktüeryal Zincirleme Merdiven Metodu'na göre bulunan karşılık tutarı muallak tazminat karşılığından büyük olduğu için 609,449 TL tutarında ek bir karşılık ayrılmıştır. Söz konusu karşılık hesaplanırken, geçici madde göz önünde bulundurularak aktüeryal zincir metod sonucu çıkan karşılığın %80'i ile karşılaştırma yapılmıştır.

- Kazanılmamış primler karşılığı

Kazanılmamış Primler Karşılığı risk primi üzerinden değil, tarife primi üzerinden hesaplanmaktadır. Birikimli hayat sigortalarında ise tarife priminden birikim primi düşülmektedir.

Yeni mevzuat uyarınca 31 Aralık 2008 tarihinde hesaplanan brüt kazanılmamış primler karşılığı tutarı hayat branşı için 18,152,910 TL, ferdi kaza branşı için ise 8,407,830 TL olarak hesaplanmıştır.

- Dengeleme karşılığı

Takip eden hesap dönemlerinde meydana gelebilecek tazminat oranlarındaki dalgalanmaları dengelemek ve katastrofik riskleri karşılamak üzere kredi ve deprem teminatları için ayrılan karşılıktır.

31 Aralık 2008 Bilançosuna Etkisi: Hayat branşı için brüt 49,175 TL, ferdi kaza branşı için ise brüt 140,467 TL olmak üzere toplam olarak 189,642 TL dengeleme karşılığı tutarı ayrılmıştır.

- Gerçekleşmiş ancak rapor edilmemiş tazminat bedelleri (IBNR)

Şirket IBNR hesaplamasını sigorta branşlarına ilişkin 2007/1 sayılı Tebliğ ile belirlenen branş ayırımına göre yapmaya başlamıştır. Buna göre Şirket senelik vefat ve uzun süreli vefat sigortaları hayat branşı, birikimli hayat sigortalarını ise yatırım fonlu sigortalar olarak sınıflandırarak yapmaktadır.

Finansal risk yönetimi

Şirket'in kullandığı belli başlı finansal araçlar, nakit, vadeli banka mevduatları, devlet tahvilleri, hazine bonoları ve Eurobondlardır. Şirket kullandığı finansal araçlar ve sigorta sözleşmesi yükümlülükleri dolayısıyla çeşitli finansal risklerle karşı karşıya kalmaktadır. Kullanılan araçlardan kaynaklanan riskler piyasa riski, likidite riski ve kredi riskidir. Şirket yönetimi bu riskleri aşağıda belirtildiği gibi yönetmektedir.

a) Piyasa riski

Şirket'in sahip olduğu varlıkların değerinde faiz riski, hisse senedi fiyatları, döviz riski dalgalanmaları nedeniyle oluşabilecek zarar riskini ifade eder.

Şirket'in Serbest ve Sigortalılara ait fonları Yönetim Kurulu tarafından belirlenen yatırım stratejisi çerçevesinde yönetilmektedir. Piyasa riski haftalık İcra Komitesi ve yatırım komitesi toplantılarında izlenmektedir.

Piyasa riskinin izlenmesi sürecinde likidite riski hazırlanan nakit akış projeksiyon çalışmaları ile izlenmektedir.

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla
finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

4. Sigorta ve finansal riskin yönetimi (devamı)

i) Kur riski

Kur riski Şirket'in başlıca ABD Doları ve Euro yabancı para borç ve varlıklara sahip olmasından ve bunların TL'ye çevrilmesi sırasında yabancı para kuru değişikliklerinden doğan kur riskinden kaynaklanmaktadır.

Tüm değişkenlerin sabit kalması koşuluyla eurobondların TL karşısında %10'luk değer artışının/azalışının özsermaye üzerinde ki etkisi 107,830 TL'dir.

Kur değişimi (*)	Gelir/gider etkisi		
	USD	EUR	GBP
%10	(2,826,892)	(71,511)	160,861
-%10	2,826,892	71,511	(160,861)

(*) İlgili tutarlar para birimlerinin TL değerini ifade etmektedir.

ii) Faiz riski

Faiz riski piyasa faizlerindeki dalgalanmalardan kaynaklanan finansal varlıkların gerçeğe uygun değerlerindeki ya da gelecek nakit akışlarındaki değişiklikleri ifade eder. Faiz riski, Şirket tarafından piyasa bilgilerinin incelenmesi ve uygun değerlendirme metodları vasıtasıyla yakından takip edilmektedir.

Aşağıdaki tabloda, diğer bütün değişkenlerin sabit kalması koşuluyla, piyasa faiz oranlarında %5 puanlık değer artışının/(azalışının), kar ve kar yedekleri üzerindeki etkisi gösterilmektedir:

Piyasa faizi artışı / (azalışı) (**)	Kar ve kar yedekleri üzerindeki etkisi		
	TL	USD (*)	EUR (*)
%5	(4,191,464)	(5,550,314)	(4,767)
-%5	4,141,701	5,550,314	4,767

Alım satım amaçlı finansal varlık (sermayedar) Piyasa faizi artışı / (azalışı) (**)	Gelir/Gider etkisi		
	TL	USD (*)	EUR (*)
%5	(769,682)	-	-
-%5	831,293	-	-

Satılmaya hazır finansal varlıklar Piyasa faizi artışı / (azalışı) (**)	Kar ve kar yedekleri üzerindeki etkisi		
	TL	USD (*)	EUR (*)
%5 Riskli sigortalılara ait finansal varlıklar	(2,246,274)	(5,071,293)	(4,767)
%5 Satılmaya hazır finansal varlıklar	(1,175,508)	(478,722)	
-%5 Riskli sigortalılara ait finansal varlıklar	2,307,983	5,071,293	4,767
-%5 Satılmaya hazır finansal varlıklar	1,002,425	478,722	

(*) Eurobond fiyatındaki artış oranı - faiz olarak karşılığı 2030 vadeli eurobond için %0.50

(**) Tutarlar ilgili para birimi cinsinden belirtilmiştir.

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

31 Aralık 2008 tarihi itibariyle
finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

4. Sigorta ve finansal riskin yönetimi (devamı)

b) Kredi riski

Şirket'in ilişkide bulunduğu üçüncü tarafların, yapılan sözleşme gereklerine uymayarak yükümlülüklerini kısmen veya tamamen zamanında yerine getirememelerinden dolayı Şirket'in karşılaştığı durumu ifade eder. Şüpheli alacaklar ile ilgili bilgi dipnot 12'de açıklanmıştır.

Şirket'in kredi riski yönetim süreci temelde reasürör şirketlerin belirlenmesi aşamasında ele alınmaktadır. Reasürans plasmanları kredibilitesi kontrol edilen reasürörler tarafından karşılanmakta, yapılan anlaşmalar Şirket Yönetim Kurulu tarafından onaylanmaktadır.

Şirket'in finansal araçları içinde yer alan finansal varlıkları ağırlıklı olarak devlet borçlanma senetleri ve Türkiye'de yerleşik bankalardaki mevduatlardan oluşmaktadır ve bu yatırımlar yüksek kredi riskine sahip olarak kabul edilmemektedir. Şirket'in finansal araçları ile ilgili bilgi dipnot 11'de açıklanmıştır.

c) Likidite riski

Şirket, sigorta sözleşmelerinden kaynaklanan yükümlülüklerin karşılanabilmesi için elinde bulunan nakit kaynakları kullanmaktadır. Likidite riski, makul bir maliyet dahilinde, borçların ödenmesi için yeterli nakdin bulunmaması riskidir. Yönetim, söz konusu borçların ödenmesine yetecek tutarda fon bulundurulmasıyla ilgili limitleri belirler.

Aşağıdaki tablo, Şirket'in finansal ve sigorta yükümlülüklerinin bilanço tarihleri itibariyle sözleşmeden kaynaklanan veya beklenen vadelerine kalan sürelerine göre dağılımını göstermektedir:

Şirket'in 31 Aralık 2008 tarihi itibariyle, vade tarihlerine göre indirgenmemiş ticari borçlarının ve finansal borçlarının vade dağılımları aşağıdaki gibidir:

	Vadesiz	0 - 3 ay	3 - 6 ay	6 ay - 1 yıl	1 yıl 3 yıl	3 yıl uzun	Toplam
Finansal borçlar	-	1,332,502	-	498	579	-	1,333,579
Sigortacılık faaliyetlerinden borçlar	405,045	2,090,907	-	-	-	-	2,495,952
Emeklilik faaliyetlerinden borçlar	29,157,104	1,450,344	-	-	-	-	30,607,448
Diğer esas faaliyetlerden borçlar	-	26,180	-	-	-	-	26,180
İlişkili taraflara borçlar	1,472,512	2,457,951	-	-	-	-	3,930,463
Diğer borçlar	575,189	1,840,087	-	-	-	-	2,415,276
Toplam	31,609,850	9,197,971	-	498	579	-	40,808,898

d) Operasyonel riskler

Şirket'i maddi olarak ya da itibar açısından kayba uğratabilecek sigortalama riski, kredi riski ve piyasa riski dışında kalan diğer riskler operasyonel riskler olarak tanımlanmaktadır. Şirket karşı karşıya kalabileceği temel riskleri Risk kataloğunda sınıflandırmıştır. Risk kataloğu faaliyet ortamındaki, iş süreçlerindeki değişikliklerden dolayı maruz kalınabilecek tanımlanmamış risklere göre güncellenmektedir.

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

31 Aralık 2008 tarihi itibariyle
finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

4. Sigorta ve finansal riskin yönetimi (devamı)

Sermaye yönetimi

Sermaye yeterliliğine ilişkin düzenlemeler Hazine Müsteşarlığı'nın 19 Ocak 2009 tarihli ve 26761 numaralı Resmi Gazete'de yayımlanan "Sigorta ve Reasürans ile Emeklilik Şirketlerinin Sermaye Yeterliliklerinin Ölçülmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Yönetmeliği" çerçevesinde 6 aylık dönemler itibariyle hesaplanmaktadır. Şirket'in sermaye yönetiminin esas amacı, Şirket'in operasyonlarını sürdürülebilmek için güçlü bir sermaye yapısını oluşturabilmek ve devam ettirebilmek ile Şirket ortaklarına sağladığı değeri maksimize etmektir. Ayrıca 1 Mart 2009 tarihli ve 27156 no'lu Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmelik ile sözkonusu sermaye yeterlilik yönetmeliği 8. maddesi üçüncü fıkrası reasürans riski hesaplaması değiştirilmiştir.

31 Aralık 2008 tarihi itibariyle, Şirket'in mevcut yükümlülükleri ile potansiyel riskleri nedeniyle oluşabilecek zararlarına karşı yeterli miktarda özsermayesi bulunmaktadır. 31 Aralık 2008 tarihi itibariyle, gerekli özsermaye (yukarıdaki bahsi geçen yönetmelik çerçevesinde hesaplanan) ve mevcut sermaye yeterliliği analizi özeti aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2008
Özsermaye toplamı	71,961,683 TL
Gerekli asgari sermaye yedekleri	40,580,238 TL
Sermaye fazlası	31,381,445 TL

5. Bölüm bilgileri

2.3 no'lu dipnotta açıklanmıştır.

6. Maddi duran varlıklar

6.1 Dönemin tüm amortisman giderleri ile itfa ve tükenme payları: 6,016,342 TL.

6.1.1 Amortisman giderleri 2,725,679 TL

6.1.2 İtfa ve tükenme payları 3,290,663 TL

2007 yılına ait faturaların 2008 yılında gelmesi nedeniyle bu faturalara ait 4,800 TL amortisman gideri geçmiş yıl giderlerinde gösterilmiştir.

6.2 Amortisman hesaplama yöntemleri ile bu yöntemlerde yapılan değişikliklerin dönemin amortisman giderlerinde meydana getirdiği artış (+) veya azalış (-): 2.5 no'lu dipnotta açıklanmıştır. Değişiklik bulunmamaktadır.

6.3 Cari dönemde duran varlık hareketleri :

6.3.1 Satın alınan, imal veya inşa edilen maddi ve maddi olmayan duran varlıkların maliyeti: 3,576,218 TL

6.3.2 Satılan veya hurdaya ayrılan maddi ve maddi olmayan duran varlık maliyeti: 1,040,101 TL

6.3.3 Cari dönemde ortaya çıkan değerlendirme artışları: Yoktur.

6.3.3.1 Varlık maliyetlerinde (+): Yoktur.

6.3.3.2 Birikmiş amortismanlarda (-): Yoktur.

6.3.4 Yapılmakta olan yatırımların niteliği, toplam tutarı, başlangıç ve bitiş tarihi ve tamamlama derecesi: Yoktur.

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla
finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

6. Maddi duran varlıklar (devamı)

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla maddi duran varlık hareket tablosu:

Maliyet	1 Ocak 2008	Girişler	Çıkışlar	Transferler	31 Aralık 2008
Makine ve teçhizatlar	2,927,358	1,631,986	(395,916)	498,789	4,662,217
Motorlu taşıtlar	616,081	-	(429,359)	-	186,722
Demirbaş ve tesisatlar	9,850,784	313,041	(214,826)	3,852	9,952,851
Diğer maddi varlıklar	5,391,097	768,923	-	-	6,160,020
Kiralama yoluyla edinilmiş maddi varlıklar	3,790,298	34,355	-	(502,641)	3,322,012
Toplam	22,575,618	2,748,305	(1,040,101)	-	24,283,822

Birikmiş amortismanlar (-)	1 Ocak 2008	Girişler	Çıkışlar	Transferler	31 Aralık 2008
Makine ve teçhizatlar	2,280,063	744,950	(371,546)	251,668	2,905,135
Motorlu taşıtlar	542,373	59,240	(417,916)	-	183,697
Demirbaşlar ve tesisatlar	8,087,465	687,271	(115,600)	1,583	8,660,719
Diğer maddi varlıklar	2,697,093	623,558	-	-	3,320,651
Kiralama yoluyla edinilmiş maddi varlıklar	1,559,890	615,460	-	(253,251)	1,922,099
Toplam	15,166,884	2,730,479	(905,062)	-	16,992,301
Net defter değeri	7,408,734			-	7,291,521

31 Aralık 2008 tarihli finansal tablolarıyla uyumlu olması açısından 1 Ocak 2008 tarihi itibarıyla hazırlanmış Şirket bilançosunda, diğer maddi olmayan duran varlıklar hesabında yer alan 2,230,409 TL tutarındaki kiralama yoluyla edinilmiş maddi varlıklar, maddi duran varlıklar hesabına sınıflanmıştır. Ayrıca yazılım birikmiş amortisman ile maddi duran varlıklar birikmiş amortismanı arasında 123,734 TL tutarındaki geçişme düzeltilmiştir.

7. Yatırım amaçlı gayrimenkuller

Şirket'in elinde bulundurduğu yatırım amaçlı gayrimenkulleri yoktur.

8. Maddi olmayan duran varlıklar

Maddi olmayan duran varlıkların 31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla sona eren yıla ait hareketleri ve ilgili birikmiş amortismanları aşağıda belirtildiği gibidir:

Maliyet	1 Ocak 2008	Girişler	Çıkışlar	Transferler	31 Aralık 2008
Yazılım	19,276,213	827,913	-	-	20,104,126
Toplam	19,276,213	827,913	-	-	20,104,126

Birikmiş amortismanlar (-)	1 Ocak 2008	Girişler	Çıkışlar	Transferler	31 Aralık 2008
Yazılım	14,009,484	3,290,663	-	-	17,300,147
Toplam	14,009,484	3,290,663	-	-	17,300,147
Net defter değeri	5,266,729	-	-	-	2,803,979

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla
finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

9. İştiraklerdeki yatırımlar

Şirket'in 31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla iştiraki bulunmamaktadır.

10. Reasürans varlıkları

Şirket'in 31 Aralık tarihi itibarıyla sigorta sözleşmelerinden kaynaklanan reasürans işlemleriyle ilgili bilanço ve gelir tablosunda yer alan tutarları aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2008	
Kazanılmamış primler karşılığı reasürör payı (Not 17.15)	718,889
Muallak hasar ve tazminat karşılığı reasürör payı (Not 17.15)	894,077
Dengeleme karşılığı (Not 17.15)	1,973
Reasürör şirketleri cari hesabı	610,154
Toplam reasürans varlıkları/(yükümlülükleri)	2,225,093

31 Aralık 2008	
Reasürörlere devredilen primler (Not 24)	(8,172,738)
Reasürörlerden alınan komisyonlar	2,269,758
Ödenen tazminat reasürör payı	1,434,436
Muallak hasar tazminatı değişiminde reasürör payı (Not 17)	(126,944)
Kazanılmamış primler karşılığı değişiminde reasürör payı (Not 17)	(832,063)
Dengeleme karşılığı değişiminde reasürör payı (Not 17)	1,973
Toplam reasürans geliri/(gideri)	(5,425,578)

11. Finansal varlıklar

11.1 Kuruluşun faaliyetlerine uygun, sunulan kalemlerin alt sınıflamaları:

	Riskli sigortalılara ait portföy			Şirket portföyü		
	Bloke	Bloke olmayan	Toplam	Bloke	Bloke olmayan	Toplam
Satılmaya hazır finansal varlıklar						
Devlet tahvili ve Hazine bonusu	218,266,343	2,048,758	220,315,101	29,931,725	8,420,595	38,352,320
Eurobond	213,020,708	-	213,020,708	19,801,834	84,175	19,886,009
Alım satım amaçlı finansal varlıklar						
Devlet tahvili	-	-	-	-	24,379,465	24,379,465
Toplam	431,287,051	2,048,758	433,335,809	49,733,559	32,884,235	82,617,794

11.2 Yıl içinde ihraç edilen hisse senedi dışındaki menkul kıymetler: Yoktur.

11.3 Yıl içinde itfa edilen borçlanmayı temsil eden menkul kıymetler: Yoktur.

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla
finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

11. Finansal varlıklar (devamı)

11.4 Bilançoda maliyet bedeli üzerinden gösterilmiş menkul kıymetlerin ve finansal duran varlıkların borsa rayiçlerine göre, borsa rayiçleri üzerinden gösterilmiş menkul kıymetlerin ve finansal duran varlıkların maliyet bedellerine göre değerlerini gösteren bilgi:

Menkul kıymetler

	31 Aralık 2008		
	Maliyet değeri	Defter değeri	Borsa rayiçi
Satılmaya hazır finansal varlıklar - Şirket portföyü			
Devlet tahvili ve			
Hazine bonoları (TL)	31,647,625	38,352,320	38,352,320
Eurobond (USD)	20,807,374	19,886,009	19,886,009
	52,454,999	58,238,329	58,238,329
Alım satım amaçlı finansal varlıklar			
Devlet tahvili ve Hazine bonoları (TL)	23,624,567	24,379,465	24,379,465
	23,624,567	24,379,465	24,379,465
Riski hayat poliçesi sahiplerine ait finansal yatırımlar			
Devlet tahvili ve			
Hazine bonoları (TL)	182,122,159	220,315,101	220,315,101
Eurobond (USD)	209,810,432	208,111,472	208,111,472
Eurobond (EURO)	5,001,887	4,909,236	4,909,236
	396,934,478	433,335,809	433,335,809
Toplam	473,014,044	515,953,603	515,953,603

Şirket'in cari olmayan finansal duran varlıkları maliyet değeriyle gösterilmektedir.

Satılmaya hazır finansal varlıkların ve riski hayat poliçesi sahiplerine ait finansal yatırımların 31 Aralık 2008 tarihinde sona eren yıl içindeki hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	2008
1 Ocak	515,722,120
Dönem içindeki alımlar	58,977,454
Dönem içindeki satışlar	(52,685,916)
Değerleme (azalışı) /artışı	21,515,388
Dönem içinde itfa yoluyla elden çıkarılanlar	(62,749,824)
Gerçekleşmemiş kur geliri	54,548,077
Özsermaye altında muhasebeleşen tutar	(751,073)
Matematik karşılıklar altında muhasebeleşen tutar	(656,880)
Teknik karşılıklar altında ve gelir tablosunda muhasebeleşen tutar	(17,965,743)
31 Aralık 2008	515,953,603

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla
finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

11. Finansal varlıklar (devamı)

Finansal varlıkların vade analizi:

	31 Aralık 2008						
	Vadesiz	0 - 3 ay	3 - 6 ay	6 ay - 1 yıl	1-3 yıl	3 yıldan uzun	Toplam
Devlet tahvili ve Hazine bonosu	-	240,871,206	17,252,830	11,479,210	13,443,639	-	283,046,886
Eurobond	-	-	26,605,160	2,726,761	18,444,137	185,130,660	232,906,717
Toplam	-	240,871,206	43,857,990	14,205,971	31,887,776	185,130,660	515,953,603

Finansal varlıkların yabancı para analizi:

	31 Aralık 2008			
	Döviz cinsi	Döviz tutarı	Kur	Tutar TL
Satılmaya hazır finansal varlıklar	ABD Doları TL	13,149,513	1.5123	19,886,009 38,352,320
Toplam				58,238,329
Alım satım amaçlı finansal varlıklar	TL	-	-	24,379,465
Toplam				24,379,465
Riski hayat poliçesi sahiplerine ait finansal yatırımlar	ABD Doları Euro TL	137,612,558 2,293,179 -	1.5123 2.1408 -	208,111,472 4,909,236 220,315,101
Toplam				433,335,809
				515,953,603

11.5 Menkul kıymetler ve bağlı menkul kıymetler grubu içinde yer alıp işletmenin ortakları, iştirakleri ve bağlı ortaklıklar tarafından çıkarılmış bulunan menkul kıymet tutarları ve bunları çıkaran ortaklıklar: Yoktur.

11.6 Finansal varlıklarda son üç yılda meydana gelen değer artışları: Yoktur.

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla
finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

12. Borçlar ve alacaklar

12.1 Alacakların, ticari müşterilerden olan alacaklar, ilgili taraflardan olan alacaklar, peşin ödemeler için (gelecek aylara, yıllara ait ödemeler) ve diğerleri biçiminde sınıflandırılması:

31 Aralık 2008	
Sigortalılardan alacaklar	6,221,786
Sigortalılara krediler (ikrazlar)	109,612,635
Emeklilik faaliyetlerinden alacaklar	2,441,916
İlişkili taraflardan alacaklar	78,265
Diğer alacaklar	76,080
Toplam	118,430,682
Esas faaliyetlerden kaynaklanan şüpheli alacaklar	570,351
Esas faaliyetlerden kaynaklanan şüpheli alacaklar karşılığı	(570,351)
Toplam	118,430,682

Gelecek aylara ait giderlerin detayı 47 no'lu dipnotta verilmektedir.

Vadesi gelmemiş sigortacılık faaliyetlerinden alacakların yaşlandırması aşağıdaki gibidir.

Dönem	0 - 3 ay	3 - 6 ay	6 - 9 ay	9 - 12 ay	1 yıl ve üzeri	Toplam
Sigortalılardan alacaklar	2,717,544	1,177,784	610,832	124,943	-	4,631,103
Toplam	2,717,544	1,177,784	610,832	124,943	-	4,631,103

Reasürer şirketlerinden alacaklar 1,036,201 TL'dir.

Vadesi geçmiş sigortacılık faaliyetlerinden alacakların detayı aşağıdaki gibidir.

Dönem	0 - 3 ay	3 - 6 ay	6-9 ay	9-12 ay	1 yıl ve üzeri	Toplam
Sigortalılardan alacaklar	425,722	22,953	-	-	105,807	554,482
Toplam	425,722	22,953	-	-	105,807	554,482

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla
finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

12. Borçlar ve alacaklar (devamı)

Mevcut ikrazların borçluluk dağılımları

	31 Aralık 2008
3 aya kadar	483,449
3-6 ay arası	216,800
6-9 ay arası	86,239
9-12 ay arası	121,718
Toplam	908,206
Diğer (vadesiz)	108,704,429
Toplam	109,612,635

Sigortacılık faaliyetlerinden alacak karşılığı hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	2008
1 Ocak	570,351
Dönem içindeki girişler	-
Serbest bırakılan provizyon	-
Kayıtlardan silinen alacaklar	-
31 Aralık	570,351

12.2 İşletmenin ortaklar, iştirakler ve bağlı ortaklıklarla olan alacak - borç ilişkisi:

	Alacaklar		Borçlar	
	Ticari	Ticari olmayan	Ticari	Ticari olmayan
Ortaklar				
Aviva International	-	-	-	1,033,797
Aksigorta	-	-	1,911,257	-
Toplam	-	-	1,911,257	1,033,797

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

**31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla
finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)**

12. Borçlar ve alacaklar (devamı)

12.3 Alacaklar için alınmış olan ipotek ve diğer teminatların toplam tutarı:

Alacaklar için alınmış olan ipotek ve diğer teminatların toplam tutarları:

	31 Aralık 2008			Toplam
	ABD Doları	Euro	TL	
Alınan garanti ve kefaletler:				
Teminat mektupları	-	-	497,790	497,790
İpotek senetleri	-	-	173,450	173,450
Diğer garanti ve kefaletler	121,814	5,915	106,587	234,316
Toplam	121,814	5,915	777,827	905,556

12.4 Yabancı paralarla temsil edilen ve kur garantisi olmayan alacak ve borçlar ile aktifte mevcut yabancı paraların ayrı ayrı tutarları ve TL'ye dönüştürme kurları:

Aktif

Nakit ve nakit benzeri varlıklar		Kur	TL Tutarı
EUR	1,774	2.1408	3,798
GBP	130	2.1924	285
USD	6,309,066	1.5123	9,541,200
Toplam			9,545,283
Finansal varlıklar ile riski sigortalılara ait finansal yatırımlar		Kur	TL Tutarı
USD	150,762,071	1.5123	227,997,481
EUR	2,293,179	2.1408	4,909,236
Toplam			232,906,717
Esas faaliyetlerden alacaklar		Kur	TL Tutarı
EUR	45,350	2.1408	97,085
USD	26,669,675	1.5123	40,332,549
Toplam			40,429,634
İlişkili taraflardan alacaklar		Kur	TL Tutarı
GBP	2,150	2.1924	4,714
Toplam			4,714
Diğer cari varlıklar		Kur	TL Tutarı
USD	1,157	1.5123	1,750
Toplam			1,750
Diğer alacaklar		Kur	TL Tutarı
EUR	1,000	2.1408	2,141
USD	4,700	1.5123	7,108
Toplam			9,249

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla
finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

12. Borçlar ve alacaklar (devamı)

Pasif				
Finansal borçlar				
			Kur	TL Tutarı
	USD	2,936	1.5123	4,440
Toplam				4,440
Esas faaliyetlerden borçlar				
			Kur	TL Tutarı
	EUR	665	2.1408	1,424
	USD	83,517	1.5123	126,302
Toplam				127,726
İlişkili taraflara borçlar				
			Kur	TL Tutarı
	GBP	471,537	2.1924	1,033,797
Toplam				1,033,797
Diğer borçlar				
			Kur	TL Tutarı
	EUR	36,622	2.1408	78,400
	GBP	456	2.1924	1,000
	USD	283,167	1.5123	428,234
Toplam				507,634
Muallak hasar ve tazminat karşılığı				
			Kur	TL Tutarı
	EUR	51,145	2.1543	110,182
	USD	528,051	1.5219	803,641
	USD	757,092	1.5123	1,144,950
Toplam				2,058,773
Gelecek aylara ait gelirler ve gider tahakkukları				
			Kur	TL Tutarı
	EUR	820	2.1543	1,767
	GBP	264,010	2.1924	578,816
	USD	8,577	1.5219	13,053
	USD	3,400	1.5123	5,142
Toplam				598,778
Finansal borçlar				
			Kur	TL Tutarı
	EUR	141	2.1408	301
	USD	69	1.5123	104
Toplam				405
Hayat matematik karşılığı				
			Kur	TL Tutarı
	EUR	1,995,054	2.1543	4,297,945
	EUR	(90,093)	2.1408	(192,871)
	USD	16,186,317	1.5219	24,633,956
	USD	147,094,721	1.5123	222,451,347
Toplam				251,190,377

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla
finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

13. Türev finansal araçlar

Yoktur.

14. Nakit ve nakit benzerleri

31 Aralık 2008 tarihinde sona eren yıla ait nakit akım tablosuna esas teşkil eden nakit ve nakit benzerleri aşağıda gösterilmiştir:

31 Aralık 2008	
Kasa	5,674
Banka mevduatları	18,409,074
Diğer nakit ve nakit benzeri varlıklar	35,779,969
Toplam	54,194,717
Eksi: Faiz tahakkuku	(63,242)
Toplam	54,131,475
31 Aralık 2008	
Yabancı para nakit ve nakit benzerleri	9,545,284
- vadesiz mevduatlar	70,153
- vadeli mevduatlar	9,473,181
- kredi kartı tahsilatları	1,928
- kasa	22
TL nakit ve nakit benzerleri	44,649,433
- vadesiz mevduatlar	2,374,913
- vadeli mevduatlar	6,490,827
- kredi kartı tahsilatları	35,778,041
- kasa	5,652
Toplam	54,194,717

Vadeli mevduatların ağırlıklı ortalama faiz oranları:

	Yıllık faiz oranı (%)
ABD Doları	%5.50
TL	%18.05

Yabancı para vadeli ve vadesiz mevduatlar

	Yabancı para		TL karşılığı	
	Vadeli	Vadesiz	Vadeli	Vadesiz
ABD Doları	6,264,088	43,703	9,473,181	66,092
Euro	-	1,774	-	3,798
GBP	-	130	-	285
Toplam	6,264,088	45,607	9,473,181	70,175

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla
finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

15. Sermaye

15.1 Ortaklara yapılan dağıtımlar, kuruluşun ortaklarla, ortakların kendi iradeleri dahilinde yaptıkları işlemlerin tutarları:

Şirket'in 31 Aralık 2008 tarihinde biten yıl içinde kar dağıtımını bulunmamaktadır.

15.2 Sermaye ve kar yedekleri:

Kar yedekleri:

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla Şirket'in kar yedeklerinde görünen 289,045 TL yasal yedeklerden, 11,494 TL statü yedeklerden, 5,410,783 TL olağanüstü yedeklerden ve (600,858) TL ise finansal varlıkların değerlemesinden oluşmaktadır.

Kanuni defterlerdeki birikmiş karlar, aşağıda belirtilen kanuni yedeklerle ilgili hüküm haricinde dağıtılabılır. Türk Ticaret Kanunu'na göre, yasal yedekler birinci ve ikinci tertip yasal yedekler olmak üzere ikiye ayrılır. Türk Ticaret Kanunu'na göre birinci tertip yasal yedekler, şirketin ödenmiş/çıkarılmış sermayesinin %20'sine ulaşıncaya kadar, kanuni net karın %5'i olarak ayrılır. İkinci tertip yasal yedekler ise ödenmiş/çıkarılmış sermayenin %5'ini aşan dağıtılan karın %10'udur. Türk Ticaret Kanunu'na göre, yasal yedekler ödenmiş/çıkarılmış sermayenin %50'sini geçmediği sürece sadece zararları netleştirmek için kullanılabilir, bunun dışında herhangi bir şekilde kullanılması mümkün değildir.

Sermaye yedekleri:

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla Şirket'in sermaye yedeklerinde görünen 66,865,115 TL'nin 66,540,803 TL'si Aviva Emeklilik'in birleşme öncesi nominal sermayesi olan 82,320,000 TL ile Ak Emeklilik'in sermaye artırım tutarı olan 15,779,197 TL arasındaki farktan; 324,236 TL'si iştirakler enflasyon düzeltmelerinden ve 76 TL'si ise bedelsiz hisse artırımından oluşmaktadır.

Finansal varlıkların değerlemesi:

Satılmaya hazır finansal varlıkların makul değerlerindeki değişikliklerden kaynaklanan gerçekleşmemiş kar ve zararlar özsermaye içinde "Finansal Varlıkların Değerlemesi" altında muhasebeleştirilir.

Finansal varlıkların değerlemesinin dönem içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2008
1 Ocak	2,268,044
Makul değer artışı/(azalışı), net	(2,868,902)
31 Aralık	(600,858)

15.3 Sermaye hareketleri

Şirket'in 31 Aralık 2008 tarihinde sona eren yılda sermaye artışı bulunmamaktadır. Şirket'in ödenmiş sermayesi birim nominal değeri 1 Kuruş olan 3,577,919,700 adet hisseden oluşmaktadır.

Şirket'in sermayesi ile ilgili detay bilgilere 2.13 no'lu dipnotta yer verilmektedir.

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla
finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

16. Diğer yedekler ve isteğe bağlı katılımın sermaye bileşeni

Özsermaye içerisinde yer alan diğer yedekler ile ilgili bilgi 15 no'lu dipnotta yer almaktadır.

17. Sigorta borçları ve reasürans varlıkları

17.1 Şirketin hayat ve hayat dışı dallar için tesis etmesi gereken teminat tutarları ile varlıklar itibarıyla hayat ve hayat dışı dallara göre tesis edilmiş teminat tutarları:

Branşı	Tesis edilmesi gereken TL (*)	Mevcut blokaj TL (nominal)	31 Aralık 2008
			Mevcut blokaj TL (resmi gazete fiyatı)
Hayat	448,722,710	462,054,298	463,326,817
Hayat dışı	1,204,115	800,000 (**)	760,458
Toplam	449,926,825	468,854,298	464,087,275

(*) 31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla tesis edilmesi gereken tutar.

(**) "Elementer Dalı Teminat Rakamı için, 2008 yılı sonuna ilişkin veriler kullanılarak yapılan hesaplama sonrası, 09/02/2009 tarihinde 03/03/2010 vadeli ve 500,000 TL nominal değerli menkul kıymet blokeye konulmuş ve bloke menkul kıymetlerin değeri teminat hesaplamasını karşılar hale getirilmiştir.

Aktif değerler üzerinde mevcut bulunan toplam ipotek veya teminat tutarları:

	31 Aralık 2008
Menkul Değerler Cüzdanı (nominal değerler)	
Türk Lirası	247,141,000
Yabancı para	215,713,298
Toplam	462,854,298

Yukarıda belirtilen aktif değerler, Hazine Müsteşarlığı lehine bloke edilmiştir.

17.2 Şirketin hayat poliçe adetleri, ile dönem içinde giren, ayrılan hayat ve mevcut hayat sigortalıların adet ve matematik karşılıkları:

	31 Aralık 2008	
	Adet	Matematik karşılık TL
Dönem başı	751,529	405,918,570
Giriş	716,726	133,785,166
Çıkış	519,126	96,535,475
Dönem sonu	949,129	443,168,261

(1) Matematik karşılıklar her ürün için kendi teknik esaslarına göre hesaplanmıştır.

(2) 31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla iptal poliçelere ait 407,755 TL tutarındaki geçici matematik karşılıklar giriş ve çıkışlarda gösterilmiştir.

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

**31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla
finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)**

17. Sigorta borçları ve reasürans varlıkları (devamı)

- a) Dönem başında aktif olup, dönem içerisinde iptal olan poliçelere ait matematik karşılıklar çıkışlar içerisinde gösterilmekle beraber, dönem içinde akdolunup, dönem içinde iptal olan birim esaslı poliçelere ait adet ve matematik karşılıklar, giriş ve çıkış rakamlarına dahil edilmemiştir.
- b) 31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla iptal poliçelere ait 407,755 TL tutarındaki geçici matematik karşılıklar girişlerde gösterilmemiştir.
- c) Matematik karşılıklar her ürün için kendi teknik esaslarına göre hesaplanmıştır.
- d) 31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla ikraz tutarları için ayrılan 108,659,104 TL tutarındaki matematik karşılık ve (656,880) TL tutarındaki riski sigortalılara ait finansal yatırımlar ilgili matematik karşılıklar girişleri içerisinde gösterilmemiştir.

17.3 Hayat dışı sigortalara dallar itibarıyla verilen sigorta teminatı tutarı: 23,511,357,342 TL.

17.4 Şirket'in kurduğu emeklilik yatırım fonları ve birim fiyatları:

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla Şirket'çe kurulan 19 adet emeklilik yatırım fonu bulunmaktadır.

Emeklilik Yatırım Fonu	Birim fiyatı 31 Aralık 2008 (TL)
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş. Gelir Amaçlı Kamu Dış Borçlanma Araçları Emeklilik Yatırım Fonu	0,014932
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş. Dengeli Emeklilik Yatırım Fonu	0,019981
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş. Esnek Emeklilik Yatırım Fonu	0,020883
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş. Gelir Amaçlı Kamu Borçlanma Araçları Grup Emeklilik Yatırım Fonu	0,015933
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş. Gelir Amaçlı Kamu Dış Borçlanma Araçları Grup Emeklilik Yatırım Fonu	0,012714
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş. Kamu Borçlanma Araçları Emeklilik Yatırım Fonu	0,024949
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş. Kamu Likit Emeklilik Yatırım Fonu	0,020610
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş. Gelir Amaçlı Uluslararası Borçlanma Araçları Emeklilik Yatırım Fonu	0,011288
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş. Büyüme Amaçlı Hisse Senedi Emeklilik Yatırım Fonu	0,007351
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş. Para Piyasası Likit Kamu Emeklilik Yatırım Fonu	0,022178
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş. Gelir Amaçlı Kamu Borçlanma Araçları Emeklilik Yatırım Fonu	0,025906
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş. Büyüme Amaçlı Esnek Emeklilik Yatırım Fonu	0,022470
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş. Gelir Amaçlı Uluslararası Karma Emeklilik Yatırım Fonu	0,010859
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş. Hisse Senedi Emeklilik Yatırım Fonu	0,016946
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş. Gelir Amaçlı Kamu Borçlanma Araçları (USD) Emeklilik Yatırım Fonu	0,014043
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş. Gelir Amaçlı Karma Borçlanma Araçları (Euro) Emeklilik Yatırım Fonu	0,014585
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş. Kamu Borçlanma Araçları Emeklilik Yatırım Fonu-Grup	0,018898
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş. Gelir Amaçlı Esnek Emeklilik Yatırım Fonu	0,019330
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş. Büyüme Amaçlı Hisse Senedi Grup Emeklilik Yatırım Fonu	0,011556

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla
finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

17. Sigorta borçları ve reasürans varlıkları (devamı)

17.5 Portföydeki katılım belgeleri ve dolaşımdaki katılım belgeleri adet ve tutarları:

Dolaşımdaki Katılım Belgeleri	31 Aralık 2008	
	Adet	Tutar (TL)
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş.		
Gelir Amaçlı Kamu Dış Borçlanma Araçları Emeklilik Yatırım Fonu	2,539,972,675	37,926,872
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş. Dengeli Emeklilik Yatırım Fonu	4,001,612,076	79,956,211
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş. Esnek Emeklilik Yatırım Fonu	2,757,137,357	57,577,299
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş.		
Gelir Amaçlı Kamu Borçlanma Araçları Grup Emeklilik Yatırım Fonu	446,484,848	7,113,843
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş.		
Gelir Amaçlı Uluslararası Borçlanma Araçları Grup Emeklilik Yatırım Fonu	186,522,583	2,371,448
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş. Kamu Borçlanma Araçları Emeklilik Yatırım Fonu	9,557,708,672	238,455,274
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş. Kamu Likit Emeklilik Yatırım Fonu	1,964,320,920	40,484,654
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş.		
Gelir Amaçlı Uluslararası Borçlanma Araçları Emeklilik Yatırım Fonu	1,712,011,941	19,325,191
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş. Büyüme Amaçlı Hisse Senedi Emeklilik Yatırım Fonu	793,258,048	5,831,240
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş. Para Piyasası Likit Kamu Emeklilik Yatırım Fonu	8,600,640,370	190,745,002
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş. Gelir Amaçlı Kamu Borçlanma Araçları Emeklilik Yatırım Fonu	19,351,593,930	501,322,392
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş. Büyüme Amaçlı Esnek Emeklilik Yatırım Fonu	6,613,862,444	148,613,489
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş. Gelir Amaçlı Uluslararası Karma Emeklilik Yatırım Fonu	122,847,507	1,334,001
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş. Hisse Senedi Emeklilik Yatırım Fonu	2,068,802,702	35,057,931
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş.		
Gelir Amaçlı Kamu Borçlanma Araçları (USD) Emeklilik Yatırım Fonu	650,934,739	9,141,077
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş.		
Gelir Amaçlı Karma Borçlanma Araçları (Euro) Emeklilik Yatırım Fonu	545,049,217	7,949,543
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş. Kamu Borçlanma Araçları Emeklilik Yatırım Fonu-Grup	1,832,732,991	34,634,988
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş. Gelir Amaçlı Esnek Emeklilik Yatırım Fonu	902,682,840	17,448,859
AvivaSA Emeklilik ve Hayat A.Ş. Büyüme Amaçlı Hisse Senedi Grup Emeklilik Yatırım Fonu	442,387,364	5,112,228
	65,090,563,224	1,440,401,542

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla portföyde katılım belgesi bulunmamaktadır.

17.6 Dönem içinde giren, ayrılan, iptal edilen ve mevcut bireysel emeklilik ve grup emeklilik katılımcılarının adet ve portföy tutarları:

31 Aralık 2008	Sözleşme adet	Portföy tutarı TL
<u>Bireysel</u>		
Giriş	113,198	160,675,508
Çıkış	52,582	275,063,793
İptal	-	-
31.12.2008 mevcut	299,704	1,255,688,702
<u>Grup</u>		
Giriş	8,051	8,210,314
Çıkış	4,358	17,434,072
İptal	-	-
31.12.2008 mevcut	32,576	184,712,840
Toplam portföy tutarı	332,280	1,440,401,542

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla
finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

17. Sigorta borçları ve reasürans varlıkları (devamı)

17.7 Kar paylı hayat sigortalarında kar payının hesaplanmasında kullanılan değerlendirme yöntemleri:

Şirket'in birikimli fonlardan yazılan birikimli poliçelere ait hayat matematik karşılıkları, T.C. Hazine Dış Ticaret Müsteşarlığı'nın 14 Ocak 1993 ve 12 Eylül 1996 tarihlerinde onayladığı TL ve USD kar payı teknik esaslarına göre günlük olarak değerlendirilmektedir. Söz konusu yatırımların geliri, günlük olarak tahakkuk eden faiz yöntemi ile ilgili yatırım aracının geliri olarak dağıtılmaktadır.

Şirket'in, diğer fonlardan yazılan birikimli hayat poliçelere ait hayat matematik karşılıkları T.C. Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı Sigortacılık Genel Müdürlüğü'nün 1 Kasım 1999 tasdik tarihli Kar Payı Teknik Esaslarına ve Hayat Sigortaları Yönetmeliğine göre Günlük Kar Payı Sistemi uygulanmaktadır. TL, USD ve EUR yatırım araçlarının günlük getirilerine göre hesaplanan kar payı oranlarına göre hesaplanan kar payı değerleri günlük olarak sigortalı hesaplarına yansıtılmaktadır.

17.8 Dönem içinde yeni giren bireysel emeklilik katılımcılarının adet ile brüt ve net katılım paylarının bireysel ve kurumsal olarak dağılımları:

	1 Ocak – 31 Aralık 2008		
	Sözleşme adedi	Katılım payı (brüt) TL	Katılım payı (net) TL
Bireysel	103,239	126,181,300	122,077,599
Kurumsal	7,815	6,740,533	6,732,451
Toplam	111,054	132,921,833	128,810,050

2008 yılı içinde kurulan sözleşmeler dikkate alınmıştır. 2008 öncesi kurulmuş bir sözleşmeye birleşme nedeniyle başka şirketten katkı payı girişi olmuş ise ilgili transfer tutarı ve bu dönemdeki katkı payları mütakip olarak değerlendirilmiş ve yukarıdaki tabloda dikkate alınmamıştır.

17.9 Dönem içinde başka şirketten gelen bireysel emeklilik katılımcılarının adet ile brüt ve net katılım paylarının bireysel ve kurumsal olarak dağılımları:

	1 Ocak – 31 Aralık 2008		
	Sözleşme adet	Katılım payı (brüt) TL	Katılım payı (net) TL
Bireysel	9,959	66,511,769	66,185,695
Kurumsal	236	1,376,420	1,376,007
Toplam	10,195	67,888,189	67,561,702

İlgili kısımda başka şirketten gelen katılımcının transfer ettiği katkı payı ve ilgili sözleşme için bu dönemde tahsil edilen katkı payları rapora konu edilmiştir. Birleşme nedeniyle başka şirketten gelen katkı payı bu dönemde kurulmuş bir sözleşmede birleştirilmiş ise gelen transfer tutarı ve yeni katkı payları yukarıdaki tabloda konu edilmiştir.

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla
finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

17. Sigorta borçları ve reasürans varlıkları (devamı)

17.10 Dönem içinde Şirket'in hayat portföyünden bireysel emekliliğe geçen bireysel emeklilik katılımcılarının adet ile brüt ve net katılım paylarının bireysel ve kurumsal olarak dağılımları:

Şirket'in 31 Aralık 2008 tarihinde sona eren yıl içinde hayat portföyünden bireysel emekliliğe aktarımı bulunmamaktadır.

17.11 Dönem içinde Şirket'in portföyünden ayrılan başka şirkete geçen veya başka şirkete geçmeyen her ikisi birlikte bireysel emeklilik katılımcılarının adet ile brüt ve net katılım paylarının bireysel ve kurumsal olarak dağılımları:

Ayrılanlar	1 Ocak – 31 Aralık 2008		
	Sözleşme adet	Katılım payı (brüt) TL	Katılım payı (net) TL
Bireysel	51,475	241,736,664	231,008,764
Kurumsal	4,321	15,087,523	14,970,236
Toplam	55,796	256,824,187	245,979,000

Adet: Şirket'ten ayrılan katılımcı sayılarını göstermektedir.

Katılım Payı (Brüt): Ayrılma sonucunda oluşan katkı paylarının toplamını ifade etmektedir.

Katılım Payı (Net): Ayrılma sonucu brüt katkı payı tutarlarından kesintiler yapıldıktan sonra kalan tutarı göstermektedir.

17.12 Dönem içinde yeni giren hayat sigortalıların adet ile brüt ve net prim tutarları, ferdi ve grup olarak dağılımları:

	1 Ocak - 31 Aralık 2008	
	Adet (*)	Net prim tutarı TL (**)
Ferdi	279,381	21,711,224
Grup	437,094	36,995,679
Toplam	716,475	58,706,903

(*) İptalden yeniden yürürlüğü konulan 251 adet poliçe girişlere dahil edilmemiştir.

(**) Tabloda dönem içerisinde sadece yeni yazılan hayat sigortalıları alınmış olup dönem içerisinde yeniden yürürlüğe konulanlar ve sadece yenilemesi yapılmakta olan yıllık yenilenebilir hayat poliçeleri dikkate alınmamıştır.

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla
finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

17. Sigorta borçları ve reasürans varlıkları (devamı)

17.13 Dönem içinde portföyden ayrılan hayat sigortalıların adet ile brüt ve net prim tutarları, matematik karşılıklarının tutarlarının ferdi ve grup olarak dağılımları:

	1 Ocak - 31 Aralık 2008	
	Adet	Matematik karşılıklar TL
Ferdi	95,836	95,624,399
Grup	423,290	911,076
Toplam	519,126	96,535,475

Yıllık hayat poliçelerinden ayrılanlara ait matematik karşılık bulunmadığından belirtilmemiştir.

17.14 Dönem içinde hayat sigortalılarına kar payı dağıtım oranı:

	Kar payı dağıtım oranı (%)
TL (birim esaslı)	%17.03
USD (birim esaslı)	%7.55
TL (diğer)	%14.71
USD (diğer)	%6.85
EUR	%4.54

17.15 Sigorta sözleşmelerinden kaynaklanan tutarlar:

	31Aralık 2008
Brüt sigorta borçları	
Kazanılmamış prim karşılığı	26,560,740
Muallak hasar karşılığı	10,991,831
Dengeleme karşılığı	189,642
Matematik Karşılıklar (*)	551,578,239
Toplam	589,320,452
Reasürans varlıkları	
Kazanılmamış prim karşılığı	718,889
Muallak hasar karşılığı	894,077
Dengeleme karşılığı	1,973
Toplam	1,614,939
Net sigorta borçları	
Kazanılmamış prim karşılığı	25,841,851
Muallak hasar ve tazminat karşılığı	10,097,754
Dengeleme karşılığı	187,669
Hayat matematik karşılıkları	551,578,239
Toplam	587,705,513

(*) Matematik karşılıkların hareketi 17.2 no'lu dipnotta açıklanmıştır.

Söz konusu karşılıklar 2.24 no'lu dipnotta açıklandığı üzere net olarak hesaplanmaktadır.

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla
finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

17. Sigorta borçları ve reasürans varlıkları (devamı)**Muallak hasar karşılığının (iştirah ödemeleri hariç) hesap dönemindeki hareket tablosu:**

31 Aralık 2008			
Hayat	Brüt	Reasürans payı	Net
1 Ocak	5,280,958	1,021,021	4,259,937
Ödenen hasar	(2,643,821)	(315,814)	(2,328,007)
Artış/(Azalış)			
- Cari dönem muallakları	5,625,113	472,037	5,153,076
- Geçmiş yıllar muallakları	1,051,002	(283,167)	1,334,169
31 Aralık	9,313,252	894,077	8,419,175
Rapor edilen hasarlar	7,579,982	894,077	6,685,905
Gerçekleşmiş ancak rapor edilmemiş	1,733,270	-	1,733,270
Toplam	9,313,252	894,077	8,419,175

31 Aralık 2008			
Ferdi kaza	Brüt	Reasürans payı	Net
1 Ocak	366,424	-	366,424
Ödenen hasar	(205,188)	-	(205,188)
Artış/(Azalış)			
- Cari dönem muallakları	328,935	-	328,935
- Geçmiş yıllar muallakları	1,188,408	-	1,188,408
31 Aralık	1,678,579	-	1,678,579
Rapor edilen hasarlar	390,244	-	390,244
Gerçekleşmiş ancak rapor edilmemiş	1,288,335	-	1,288,335
Toplam	1,678,579	-	1,678,579
Genel toplam			10,097,754

Dengeleme karşılığının hesap dönemindeki hareket tablosu:

31 Aralık 2008			
Dengeleme karşılığı	Brüt	Reasürans payı	Net
1 Ocak	-	-	-
Net değişim	189,642	(1,973)	187,669
31 Aralık	189,642	(1,973)	187,669

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla
finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

17. Sigorta borçları ve reasürans varlıkları (devamı)**Kazanılmamış primler karşılığının hesap dönemindeki hareket tablosu:**

	31 Aralık 2008		
Kazanılmamış primler karşılığı	Brüt	Reasürans payı	Net
1 Ocak	18,149,691	(1,550,953)	16,598,738
Artış (azalış)			
- Cari dönem kazanılmamış primler karşılığı	18,073,976	(276,732)	17,797,244
- Geçmiş yıllar kazanılmamış primler karşılığı	(9,662,926)	1,108,795	(8,554,131)
Net değişim	8,411,050	832,063	9,243,113
31 Aralık	26,560,741	(718,890)	25,841,851

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla yabancı para ile ifade edilen net teknik karşılıklar aşağıdaki gibidir:

Matematik karşılıklar	Döviz cinsi	Kur	TL tutarı
TL	-	-	300,387,863
ABD Doları	147,094,721	1.5123	222,451,347
ABD Doları	16,186,317	1.5219	24,633,956
Euro	(90,093)	2.1408	(192,871)
Euro	1,995,054	2.1543	4,297,945
			551,578,240
Kazanılmamış primler karşılığı			
TL	-	-	25,841,851
			25,841,851
Muallak tazminat karşılıkları			
TL	8,038,981	-	8,038,981
ABD Doları	757,092	1.5123	1,144,950
ABD Doları	528,051	1.5219	803,642
Euro	51,145	2.1543	110,181
			10,097,754
Dengeleme karşılığı			
TL			187,669
			187,669

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

**31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla
finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)**

17. Sigorta borçları ve reasürans varlıkları (devamı)

Şirket'in 31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla hasar gelişim tablosu aşağıdaki gibidir:

Kaza yılı	2002 ve öncesi	2003	2004	2005	2006	2007	2008	Toplam
Nihai hasar maliyeti tahmini								
Kaza yılında	113,324	4,274	213,604	200,701	128,080	1,020,147	5,376,366	7,056,496
1 yıl sonra	-	5,000	2,563	225,370	94,208	337,404	-	664,545
2 yıl sonra	-	-	1365	94,112	107,316	-	-	202,793
3 yıl sonra	-	-	15,609	30,037	-	-	-	45,646
4 yıl sonra	-	-	-	-	-	-	-	-
5 yıl sonra	746	-	-	-	-	-	-	746
6 yıl sonra	-	-	-	-	-	-	-	-
7 yıl sonra	-	-	-	-	-	-	-	-
Hasar gelişim tablosuna istinaden toplam muallak hasar								7,970,226
Gerçekleşmiş ancak rapor edilmemiş hasarlar	-	-	-	-	-	-	-	2,412,156
Aktüeryal zincir merdiven metoduna göre ek muallak hasar	-	-	-	-	-	-	-	609,449
31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla toplam brüt muallak hasar karşılığı								10,991,831

18. Yatırım anlaşması yükümlülükleri

Yoktur.

19. Ticari ve diğer borçlar, ertelenmiş gelirler

Şirket'in 31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla ticari ve diğer borçları aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2008
Esas faaliyetlerden borçlar	33,129,580
Katılımcılar geçiş hesabı (emeklilik faaliyetlerinden borçlar)	29,157,104
Sigortacılık faaliyetlerinden borçlar	2,495,952
Diğer (emeklilik faaliyetlerinden borçlar)	1,476,524
İlişkili taraflara borçlar	3,930,463
Ortaklara borçlar	2,945,054
Personele borçlar	438,716
Diğer ilişkili taraflara borçlar	546,693
Diğer borçlar (Not 47.1)	2,415,276
Toplam	39,475,319

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla yabancı para ile ifade edilen ticari ve diğer borçlar 12.4 no'lu dipnotta açıklanmıştır.

Şirket'in bilanço tarihi itibarıyla gelecek aylara ait gelirleri ve gider tahakkukları 47.1 no'lu dipnotta açıklanmıştır.

Şirket'in bilanço tarihi itibarıyla diğer çeşitli kısa vadeli yükümlülükler hesabında kullanılmamış izin karşılıkları yer almaktadır.

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla
finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

20. Borçlar

Şirket'in kullandığı krediler 31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla 2.17 no'lu dipnotta açıklanmıştır.

21. Ertelenmiş gelir vergisi

Şirket ertelenen gelir vergisi varlık ve yükümlülüklerini, ilişikteki finansal tabloları ile Vergi Usul Kanununa göre hazırlanan finansal tabloları arasındaki farklı değerlendirmelerin sonucunda ortaya çıkan geçici farkların etkilerini dikkate alarak hesaplamaktadır.

İleriki dönemlerde gerçekleşecek geçici farklar üzerinden yükümlülük metoduna göre hesaplanan ertelenen vergi varlıkları ve yükümlülükleri için uygulanan vergi oranı %20'dir.

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla ertelenmiş vergiye konu olan ertelenen vergi varlık ve yükümlülüklerinin yürürlükteki vergi oranları kullanılarak hazırlanan dökümü aşağıdaki gibidir:

	Ertelenen vergi varlıkları/ (yükümlülükleri)	Ertelenmiş vergi gideri(geliri)
	31 Aralık 2008	31 Aralık 2008
Ertelenen vergi varlıkları		
Kıdem tazminatı karşılığı	87,787	(7,842)
Personel izin karşılığı	604,806	(16,172)
Dava karşılığı	351,474	54,464
Diğer gider karşılıkları	-	(2,248,589)
Aktüeryal zincirleme metodu ayrılan karşılık	121,890	121,890
Birikmiş vergi zararları	10,437,986	2,756,494
İkraz BSMV karşılığı	453	453
	11.604.396	660,698
Ertelenen vergi yükümlülükleri		
Maddi varlıkların kayıtlı değerleri ile vergi matrahları arasındaki net fark	477,937	(76,515)
Diğer gelir karşılıkları	839,394	(839,394)
	1,317,331	(915,909)
Özsermaye altında muhasebeleşen satılmaya hazır finansal varlıklar ertelenmiş vergi varlığı	150,215	717,226
Ertelenmiş vergi, net	10,437,280	(255,211)

Ertelenen vergi varlığının yıl içindeki hareketi aşağıdaki gibidir:

	2008
1 Ocak	10,542,276
Ertelenen vergi gideri	(255,211)
Satılmaya hazır finansal varlıklar değer azalışı nedeniyle özkaynak içerisinde muhasebeleştirilen ertelenen vergi varlığı	150,215
31 Aralık	10,437,280

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla
finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

21. Ertelenmiş gelir vergisi (devamı)

Şirket'in 31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla birikmiş zararları 52,189,933 TL olup taşınabilir zararların geçerlilik tarihleri aşağıdaki gibidir:

	2008
2009	7,182,499
2010	4,846,549
2011	25,252,216
2012	1,126,198
2013	20,964,970
	59,372,432

Şirket 31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla toplam birikmiş zararlarının 52,189,933 TL tutarındaki kısmı için bu tutarların ileride indirilebilmesi için yeterli karların oluşacağını mümkün gördüğünden ertelenmiş vergi hesaplamıştır.

22. Emeklilik sosyal yardım yükümlülükleri

Şirket, mevcut iş kanunu gereğince, en az bir yıl hizmet verdikten sonra emeklilik nedeni ile işten ayrılan veya istifa ve kötü hal dışındaki nedenlerle işine son verilen personele kıdem tazminatı ödemekle yükümlüdür. Ödenecek tazminat her hizmet yılı için bir aylık maaş tutarı kadardır ve bu miktar 31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla 2,173 TL ile sınırlandırılmıştır.

TMS 19'a göre, Şirket'in yükümlülüklerinin hesaplanabilmesi için aktüer hesaplama gerekmektedir. Şirket, kıdem tazminatı karşılığını, "Projeksiyon Metodu" kullanarak, Şirket'in geçmiş yıllardaki personel hizmet süresini tamamlama ve kıdem tazminatına hak kazanma konularındaki deneyimlerini baz alarak hesaplamış ve ilişikteki finansal tablolara yansıtılmıştır. Kıdem tazminatı karşılığı, çalışanların emekliliği halinde ödenmesi gereken muhtemel yükümlülüğün bugünkü değeri hesaplanarak ayrılır. Buna bağlı olarak, 31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla yükümlülüğü hesaplamak için kullanılan aktüer varsayımları aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2008
İskonto oranı (%)	%12
Tahmin edilen maaş artış oranı (%)	%5.4

Kıdem tazminatı karşılığının dönem içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2008
1 Ocak	478,148
Dönem içinde ödenen	(1,599,192)
Cari dönemde ayrılan karşılık tutarı	1,559,981
31 Aralık	438,937

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla
finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

23. Diğer yükümlülükler ve masraf karşılıkları

23.1 Personel sosyal güvencesiyle ilgili karşılıklar ve diğerleri: Yoktur.

23.2 Diğer risklere ilişkin karşılıklar:

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla Şirket'in maliyet gider karşılıkları aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2008	
Personel ikramiye karşılığı	4,062,809
Komisyon karşılığı	1,818,674
Satış ekibi masraf karşılığı	725,000
Toplam	6,606,483

Diğer çeşitli kısa vadeli yükümlülükler kullanılmamış izin karşılığı tutarından oluşmaktadır.

Diğer uzun vadeli borç ve gider karşılıklarının detayı 47 no'lu dipnotta belirtilmiştir.

23.3 Pasifte yer almayan taahhütlerin toplam tutarı:

31 Aralık 2008				
	ABD Doları	Euro	TL	Toplam
Verilen garanti ve kefaletler:				
Teminat mektupları		-	185,137	185,137
		-	185,137	185,137
Sigorta teminatları				
Hayat	1,523,644,976	31,580,399	10,648,313,671	12,203,539,046
Ferdi kaza	-	-	23,511,357,342	23,511,357,342
				35,714,896,388

24. Net sigorta prim geliri

Şirket'in 1 Ocak - 31 Aralık 2008 hesap dönemlerine ait yazılan net primlerinin dağılımı aşağıdaki gibidir:

1 Ocak - 31 Aralık 2008			
	Brüt	Reasürans payı	Net
Hayat dışı	13,535,272	(5,892)	13,529,380
Hayat	136,978,680	(8,166,846)	128,811,834
Toplam prim geliri	150,513,952	(8,172,738)	142,341,214

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla
finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

25. Aidat (ücret) gelirleri

Şirket'in 1 Ocak – 31 Aralık 2008 hesap dönemine ait bireysel emeklilik alanındaki hizmetleri ile ilgili elde edilen gelir tutarları aşağıda belirtilmiştir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2008
Fon işletim gelirleri	28,337,521
Yönetim gideri kesintisi	22,952,952
Giriş aidatı gelirleri	17,980,807
Ara verme halinde yönetim gideri kesintisi	977,213
Toplam	70,248,493

26. Yatırım gelirleri

	1 Ocak - 31 Aralık 2008
Temettü geliri	47,553
Net gerçekleşmiş gelir/(gider)	10,808,667
Alım satım amaçlı finansal varlıklar net gerçekleşmiş /gelir gider	-
Alım satım amaçlı finansal varlık –mevduat faiz geliri	107,556
Satılmaya hazır finansal varlıklar net gerçekleşmiş /gelir	10,202,098
Satılmaya hazır finansal varlıklar-mevduat faiz geliri	499,013
Net satış geliri/(gideri)	4,852,104
Alım satım amaçlı finansal varlıklar	37,448
Satılmaya hazır finansal varlıklar	4,814,656
Toplam	15,708,324

27. Finansal varlıkların net tahakkuk gelirleri

	1 Ocak - 31 Aralık 2008
Alım satım amaçlı finansal varlıklar	796,834
Satılmaya hazır finansal varlıklar	3,371,869
Toplam	4,168,703

28. Rayiç değer farkı gelir tablosuna yansıtılan aktifler

Rayiç değer farkı gelir tablosuna yansıtılan aktiflere ilişkin bilgiler 26 no'lu dipnotta açıklanmıştır.

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla
finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

29. Sigorta hak ve talepleri

17 no'lu dipnotta açıklanmıştır.

30. Yatırım anlaşması hakları

Yoktur.

31. Zaruri diğer giderler

	1 Ocak- 31 Aralık 2008
Teknik bölüm altında sınıflandırılan faaliyet giderleri	
Hayat dışı	6,733,240
Hayat	109,255,005
Emeklilik	30,725,718
Toplam	146,713,963

Faaliyet giderlerinin detayına 32 nolu dipnotta yer verilmektedir.

32. Gider çeşitleri

	1 Ocak- 31 Aralık 2008
Personel giderleri	90,574,982
Üretim komisyonları	18,970,561
Dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler	7,891,449
Seyahat ve ulaşım giderleri	6,742,773
Reklam giderleri	5,948,013
Haberleşme giderleri	5,292,620
İşletme giderleri	4,993,177
Temsil ağırlama giderleri	3,733,541
Diğer pazarlama ve satış giderleri	2,017,735
Kırtasiye ve basılı malzeme giderleri	1,423,955
Vergi harç ve diğer yükümlülükler	642,793
Diğer faaliyet giderleri	428,077
Reasürans komisyonları	(2,269,758)
Diğer giderler	324,046
Toplam	146,713,963

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla
finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

33. Çalışanlara sağlanan fayda giderleri

	1 Ocak- 31 Aralık 2008
Maaşlar	51,987,757
Komisyon ve promosyon giderleri	13,486,250
Sosyal güvenlik giderleri	10,170,659
Diğer personel giderleri	7,224,702
Diğer ücret giderleri	5,040,082
Kıdem tazminatı giderleri	1,599,192
İhbar tazminatı giderleri	679,016
İzin tazminatı giderleri	387,324
Toplam	90,574,982

Şirket'in hisse bazlı ödeme işlemi bulunmamaktadır.

34. Finansal maliyetler

34.1 Dönemin tüm finansman giderleri:

	1 Ocak – 31 Aralık 2008
Finansman giderleri (direk giderlerde yer almaktadır)	14,668

34.2 Dönemin finansman giderlerinden ortaklar, bağlı ortaklık ve iştiraklerle ilgili kısmı (Toplam tutar içindeki payları %20'yi aşanlar ayrıca gösterilecektir): Yoktur.

34.3 Ortaklar, bağlı ortaklık ve iştiraklerle yapılan satış ve alışlar (Toplam tutar içindeki payları %20'yi aşanlar ayrıca gösterilecektir):

	1 Ocak- 31 Aralık 2008
Satın alınan hizmetler	
Aksigorta	
- Sigorta poliçeleri	126,838
- Sağlık primi	1,593,095
- Kira	57,588
Aviva International	1,660,247
	3,437,768
Verilen hizmetler	
Aksigorta	
- Hayat poliçeleri	98,765
	98,765

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla
finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

34. Finansal maliyetler (devamı)

34.4 Ortaklar bağlı ortaklık ve iştiraklerden alınan ve bunlara ödenen faiz, kira ve benzerleri (Toplam tutar içindeki payları %20'yi aşanlar ayrıca gösterilecektir): 57,588 TL tutarındaki kira gideri Aksigorta'ya ödenmiş olan kira tutarıdır.

35. Gelir vergileri

Şirket faaliyetleri, Türkiye'de yürürlükte bulunan vergi mevzuatı ve uygulamalarına tabidir.

Türkiye'de, kurumlar vergisi oranı %20'dir. Kurumlar vergisi, ilgili olduğu hesap döneminin sonunu takip eden dördüncü ayın yirmi beşinci günü akşamına kadar beyan edilmekte ve ilgili ayın sonuna kadar tek taksitte ödenmektedir. Vergi mevzuatı uyarınca üçer aylık dönemler itibarıyla oluşan kazançlar üzerinden %20 oranında geçici vergi hesaplanarak ödenmekte ve bu şekilde ödenen tutarlar yıllık kazanç üzerinden hesaplanan vergiden mahsup edilmektedir.

Kurumlar Vergisi Kanunu'na göre beyanname üzerinde gösterilen mali zararlar 5 yılı aşmamak kaydıyla dönemin kurumlar vergisi matrahından indirilebilir. Beyanlar ve ilgili muhasebe kayıtları vergi dairesince beş yıl içerisinde incelenebilmekte ve vergi hesapları revize edilebilmektedir.

Türkiye'de mukim anonim şirketlerden, kurumlar vergisi ve gelir vergisinden sorumlu olmayanlar ve muaf tutulanlar haricindekilere yapılanlarla Türkiye'de mukim olan ve olmayan gerçek kişilere ve Türkiye'de mukim olmayan tüzel kişilere yapılan temettü ödemeleri %15 gelir vergisine tabidir. Türkiye'de mukim anonim şirketlerden yine Türkiye'de mukim anonim şirketlere yapılan temettü ödemeleri gelir vergisine tabi değildir. Ayrıca karın dağıtılmaması veya sermayeye eklenmesi durumunda gelir vergisi hesaplanmamaktadır.

Kurumların tam mükellefiyete tabi bir başka kurumun sermayesine iştirakten elde ettikleri temettü kazançları (yatırım fonlarının katılma belgeleri ile yatırım ortaklıkları hisse senetlerinden elde edilen kar payları hariç) kurumlar vergisinden istisnadır. Ayrıca kurumların, en az iki tam yıl süreyle aktiflerinde yer alan iştirak hisselerinin, gayrimenkullerinin, rüçhan hakkı, kurucu senedi ve intifa senetleri satışından doğan kazançlarının %75'i kurumlar vergisinden istisnadır. İstisnadan yararlanmak için söz konusu kazancın pasifte bir fon hesabında tutulması ve 5 yıl süre ile işletmeden çekilmemesi gerekmektedir. Satış bedelinin satışın yapıldığı yılı izleyen ikinci takvim yılı sonuna kadar tahsil edilmesi gerekir.

Şirket'in Kasım 2007'de yayımlanan "Transfer Fiyatlandırması Yoluyla Örtülü Kazanç Dağıtım Hakkında Genel Tebliğ" (Seri no:1) kapsamında gerekli olan raporlamaları kurumlar vergisi beyanamesi verilmesi süresine kadar hazırlaması gerekmektedir. 2007 için ilgili süre 14 Ağustos 2008'e kadar uzatılmış ve ilgili tarihte Geçici Vergi beyanamesi ekinde beyan edilmiştir.

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla
finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

35. Gelir vergileri (devamı)

31 Aralık 2008 tarihinde sona eren yıla ait gelir tablosunda yer alan vergi gelir ve giderleri aşağıda özetlenmiştir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2008
Cari dönem kurumlar vergisi	-
Ertelenmiş vergi geliri/(gideri)	(255,211)
Toplam vergi gideri	(255,211)
Vergi	-
Peşin ödenen vergiler (-)	-
Toplam	-
Ertelenen vergi varlığı	11,754,612
Ertelenen vergi yükümlülüğü	(1,317,332)
Ertelenen vergi varlığı/(yükümlülüğü), net	10,437,280

Gerçekleşen vergi gideri mutabakatı aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2008
Vergi öncesi zarar	(10,959,342)
Vergi oranı	%20
Hesaplanan vergi karşılığı gideri (geliri)	(2,191,868)
Vergiye konu olmayan gelirler	(108,506)
Kanunen kabul edilmeyen ve diğer giderler, net	2,045,163
Ertelenen vergi	(255,211)

36. Net kur değişim gelirleri

	1 Ocak - 31 Aralık 2008
Riski hayat poliçesi sahiplerine ait finansal yatırım gelirleri	77,450,725
Riski hayat poliçesi sahiplerine ait finansal yatırım giderleri	(28,010,926)
Satılmaya hazır finansal varlıklar gelirleri	8,737,624
Satılmaya hazır finansal varlıklar giderleri	(1,971,831)
Diğer işlemler kambiyo gelirleri	5,117,504
Diğer işlemler kambiyo giderleri	(5,087,406)
Toplam	56,235,690

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla
finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

37. Hisse başına kazanç

37.1 **Adi ve imtiyazlı hisse senetleri için ayrı ayrı gösterilmek koşuluyla, hisse başına kâr ve kâr payı oranları:** Şirket'in 31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla dönem net zararı bulunmaktadır.

38. **Hisse başı kar payı:** Yoktur.

39. **Faaliyetlerden yaratılan nakit:** Nakit akım tablosunda gösterilmiştir.

40. **Hisse senedine dönüştürülebilir tahvil:** Yoktur.

41. **Paraya çevrilebilir imtiyazlı hisse senetleri:** Yoktur.

42. Riskler

	31 Aralık 2008
Şirket aleyhine açılan iş davaları	1,069,011
Şirket aleyhine açılan sigortalı ve katılımcı davaları	270,747
Şirket aleyhine açılan diğer davalar	417,611
	1,757,369

Söz konusu aleyhte açılan davalar için gerekli karşılık tutarları, ilişikteki finansal tablolarda uzun vadeli diğer borç ve gider karşılıkları hesabında dikkate alınmıştır.

43. Taahhütler

Şirket'in tedarikçi ve İcra Müdürlüklerine vermiş olduğu 185,137 TL'si tutarında teminat mektubu bulunmaktadır.

44. İşletme birleşmeleri

Yoktur.

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla
finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

45. İlişkili taraflarla işlemler

Üst düzey yönetime sağlanan faydalar

31 Aralık 2008 tarihinde sona eren yıla ait, Yönetim Kurulu başkan ve üyeleriyle, genel müdür, genel koordinatör, genel müdür yardımcılarını gibi üst düzey yöneticilere cari dönemde sağlanan ücret ve benzeri menfaatler aşağıda gösterilmiştir.

	31 Aralık 2008
Çalışanlara sağlanan kısa vadeli faydalar	3,804,893
Toplam kazançlar	3,804,893
SSK işveren payı	77,205

	31 Aralık 2008
Diğer ilişkili taraflardan ticari alacaklar	
Aviva Sigorta A.Ş. (Aviva Sigorta)	326
Akbank T. A.Ş. (Akbank)	40,028
	40,354

	31 Aralık 2008
Diğer ilişkili taraflara ticari borçlar	
Akbank T. A.Ş. (Akbank)	23,224
Vista Turizm ve Seyahat A.Ş. (Vista)	107,487
Aviva Sigorta A.Ş.	1,163
TeknoSA İç ve Dış Tic. A.Ş. (TeknoSA)	14,333
Hacı Ömer Sabancı Holding A.Ş. (Sabancı Holding)	1,487
Emeklilik Gözetim Merkezi A.Ş.	32,524
Ak Portföy	365,543
Sabancı Üniversitesi	932
	546,693

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla
finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

45. İlişkili taraflarla işlemler (devamı)

	31 Aralık 2008
Satın alınan hizmetler	
Akbank	26,094,533
- Ödenen yönetim giderleri	870,137
- Ödenen komisyon	22,770,666
- Portföy Yönetimi Destek Ücreti	2,453,730
Ak Portföy (fon işletim gideri)	3,199,295
Vista (yönetim gideri)	2,236,735
Citibank A.Ş (ödenen komisyon ve prim gideri ve performans primi)	783,752
BimSA (bilgi işlem makinaları)	223,640
Ak Yatırım (kira ve aidat gideri)	50,497
Sabancı Holding	28,252
Aviva Sigorta (kasko poliçe giderleri ve entegrasyon projesi danışmanlık hizmeti)	224,226
Emeklilik Gözetim Merkezi A.Ş. (sınav ücreti)	706,598
Milli Reasürans T.A.Ş (Devredilen Primler)	1,453,158
Diğer	123,990
	35,124,676
Finansal gelirler	
Akbank (faiz geliri)	16,693,853
	16,693,853
	31 Aralık 2008
Verilen hizmetler (prim)	
Citibank	5,493,284
Kordsa	262,311
Sabancı Holding	261,296
Brisa	232,001
Temsa	211,095
Akçansa	158,434
Enerjisa	154,327
Çimsa	129,055
Sabancı Üniversitesi	108,870
TeknoSA İç ve Dış ticaret A.Ş	86,687
Ak Yatırım Menkul Değerler A.Ş.	51,926
Sasa	98,568
Bossa	77,515
Exsa Satış Araştırma	41,368
Marsa	63,996
Pilsa	50,683
Temsa Araştırma Geliştirme	31,142
I-Bımsa	42,328
Olmuksa	72,128
Yünsa	48,778
Toyota İstanbul	69,429
Aviva Sigorta A.Ş	62,197
Ak Portföy	27,312
Beksa	25,604
Diğer	59,443
Milli Reasürans T.A.Ş	1,180,918
	9,100,695
Temettü gelirleri	
Milli Reasürans T.A.Ş.	43,318
Ak yatırım Menkul Değerler A.Ş.	3,558
ToyotaSA	597
Ak Portföy	80
	47,553

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla
finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

45. İlişkili taraflarla işlemler (devamı)

45.1 Ortaklar, iştirakler ve bağlı ortaklıklardan alacaklar nedeniyle ayrılan şüpheli alacak tutarları ve bunların borçları: Yoktur.

45.2 Şirket ile dolaylı sermaye ve yönetim ilişkisine sahip iştirakler ve bağlı ortaklıkların dökümü, iştirakler ve bağlı ortaklıklar hesabında yer alan ortaklıkların isimleri ve iştirak ve oran ve tutarları, söz konusu ortaklıkların düzenlenen en son finansal tablolarında yer alan dönem karı veya zararı, net dönem karı veya zararı ile bu finansal tabloların ait olduğu dönem, Kurulumuz standartlarına göre hazırlanıp hazırlanmadığı, bağımsız denetime tabi tutulup tutulmadığı ve bağımsız denetim raporunun olumlu, olumsuz ve şartlı olmak üzere hangi türde düzenlendiği : 31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla Şirket'in iştirakleri ve bağlı ortaklıkları bulunmamaktadır. Diğer finansal varlıklar ile ilgili bilgi aşağıdaki gibidir:

Mali tabloların								
	İştirak %	İştirak tutarı	Net dönem karı(zararı)	Dönem karı(zararı)	Ait olduğu dönem	SPK standartlarına uygunluğu	Bağımsız denetimden geçip/ geçmediği	Bağımsız denetim rapor görüş türü
Grup içi								
Tursa A.Ş	0,008	71,119	7,271,292	7,273,580	31/12/2008	-	Denetlenmemiş	-
Ak Yatırım A.Ş	0,020	13,381	11,866,309	14,222,825	31/12/2008	-	Denetlenmemiş	-
Sabancı Telekom A.Ş	0,00273	1,708	-	-	31/12/2008	-	Denetlenmemiş	-
ToyotaSA A.Ş	0,005	533	-	-	-	-	-	-
Ak Portföy Yönetim A.Ş	0,001	33	-	-	-	-	-	-
Akçansa A.Ş	0,000	-	-	-	-	-	-	-
Grup dışı								
Milli Reasürans A.Ş	0,149372	575,083	(131,666,783)	(165,257,318)	31/12/2008	-	Denetlenmiş	-
Emeklilik Gözetim Merkezi A.Ş (**)	9,09	263,222	(215)	-	31/12/2008	-	Denetlenmemiş	-
Enternasyonal Turizm Yatırım A.Ş	0,0001	2	1,361,267	1,361,267	31/12/2008	-	Denetlenmemiş	-
Endüstri Holding A.Ş	0,0001	583	-	-	31/12/2008	-	Denetlenmemiş	-
		925,664						
Değer düşüklüğü karşılığı (*)		(57,056)						
Toplam		868,608						

(*) Tursa A.Ş. değer düşüklüğü karşılığıdır.

(**) Şirket, 28/7/08 tarih ve 2008/34 Nolu Yönetim Kurulu Kararı ile Emeklilik Gözetim Merkezi A.Ş.'de sahip olduğu hissenin 225.000 adedinin Finans Emeklilik ve Hayat A.Ş.'ne satışı gerçekleşmiştir.

45.3 İştirakler ve bağlı ortaklıklarda içsel kaynaklardan yapılan sermaye arttırımı nedeniyle elde edilen bedelsiz hisse senedi tutarları: Yoktur.

45.4 Taşınmazlar üzerinde sahip olunan aynı haklar ve bunların değerleri: Yoktur.

45.5 Ortaklar, iştirakler ve bağlı ortaklıklar lehine verilen garanti, taahhüt, kefalet, avans, ciro gibi yükümlülüklerin tutarı: Yoktur.

46. Bilanço tarihinden sonra ortaya çıkan olaylar: 4 Mart 2009 tarihinde 13 no'lu Yönetim kurulu kararında Şirket'in kurucusu olduğu Avivasa Emeklilik ve Hayat A.Ş. Kamu Borçlanma Araçları Emeklilik Yatırım Fonu-Grup (AEK) ile Avivasa Emeklilik ve Hayat A.Ş. Gelir Amaçlı Kamu Borçlanma Araçları Grup Emeklilik Yatırım fonlarının birleştirilmesine ve yeni fon ünvanının Avivasa Emeklilik ve Hayat A.Ş. Kamu Borçlanma Araçları Emeklilik Yatırım Fonu-Grup (AEK) biçiminde devam etmesine karar verilmiştir.

4 Mart 2009 tarihinde 14 no'lu Yönetim Kurulu kararında Şirket'in kurucusu olduğu Avivasa Emeklilik ve Hayat A.Ş. Para Piyasası Likit-Kamu Emeklilik Yatırım Fonu (AE1) ile Avivasa Emeklilik ve Hayat A.Ş. Kamu Likit Emeklilik Yatırım fonlarının (AVL) birleştirilmesine ve yeni fon ünvanının Avivasa Emeklilik ve Hayat A.Ş. Para Piyasası Likit-Kamu Emeklilik Yatırım Fonu (AE1) biçiminde devam etmesine karar verilmiştir.

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

31 Aralık 2008 tarihi itibariyle
finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

47. Diğer

47.1 Finansal tablolardaki “diğer” ibaresini taşıyan hesap kalemlerinden dahil olduğu grubun toplam tutarının %20’sini veya bilanço aktif toplamının %5’ini aşan kalemlerin ad ve tutarları:

Diğer nakit ve nakit benzeri varlıklar, bilanço tarihi itibariyle onaylanmış 1 ila 31 gün süreyle banka tarafından bloke edilmiş kredi kartı alacaklarından oluşmaktadır.

Kısa vadeli diğer çeşitli alacaklar, stopaj vergisi ve diğer çeşitli kuruluşlardan alacaklardan oluşmaktadır.

Diğer maddi duran varlıklar, özel maliyetlerden oluşmaktadır.

Diğer maddi olmayan duran varlıklar, yazılım programlarından oluşmaktadır.

Diğer teknik karşılıklar ve diğer karşılıklarda değişim kalemleri, dengeleme karşılığından oluşmaktadır.

Uzun vadeli diğer finansal varlıklar ile ilgili bilgi 45.2 no’lu dipnotta açıklanmıştır.

	31 Aralık 2008
Gelecek aylara ait giderler	
Ertelenmiş komisyon giderleri	6,350,343
Sağlık sigorta poliçe gideri	1,939,669
Diğer giderler	416,095
	8,706,107
Diğer çeşitli borçlar	
Satıcılara borçlar	1,840,087
Diğer borçlar	575,189
	2,415,276
Diğer borç ve gider karşılıkları (uzun vadeli)	
Dava karşılıkları	1,757,369
	1,757,369
Diğer vergi ve benzeri yükümlülük karşılıkları	
İkraz Faiz BSMV Karşılığı	2,266
	2,266
Gelecek aylara ait gelirler ve gider tahakkukları	
Yönetim Kurulu ücret tahakkuku	258,277
Takasbank bakım komisyonu tahakkuku	505,337
Hasarsızlık prim iadesi	100,522
Diğer genel yönetim giderleri karşılığı	550,820
Ertelenmiş komisyon gelirleri	219,908
	1,634,863
Diğer sermaye yedekleri	
Diğer sermaye yedekleri	66,540,803
İştirakler enflasyon düzeltmesi	324,312
	66,865,115

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

**31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla
finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)**

47. Diğer (devamı)

	1 Ocak - 31 Aralık 2008
Diğer teknik gelirler (Hayat)	
İkraz birim fiyat farkı	19,667,309
Diğer teknik gelirler	63,955
	19,731,264
Diğer teknik giderler (Emeklilik)	
Takasbank bakım komisyonu	505,337
Emeklilik gözetim merkezi hizmet bedeli	354,282
Kayda alım ücretleri	263,718
Diğer giderler	711,402
	1,834,739
Diğer giderler ve zararlar	
Kambiyo zararları	5,087,406
Kanunen kabul edilmeyen giderler	839,526
Özel iletişim vergisi gideri	432,597
Diğer giderler	26,542
	6,386,071
Diğer gelir ve karlar	
Kambiyo karları	5,117,504
Diğer gelirler	941,237
	6,058,741

47.2 “Diğer Alacaklar” ile “Diğer Kısa veya Uzun Vadeli Borçlar” hesap kalemi içinde bulunan ve bilanço aktif toplamının yüzde birini aşan, personelden alacaklar ile personele borçlar tutarlarının ayrı ayrı toplamları: Yoktur.

47.3 Nazım hesaplarda takip edilen rücu alacaklarına ilişkin tutarlar: Yoktur.

47.4 Önceki döneme ilişkin gelir ve giderler ile önceki döneme ait gider ve zararların tutarlarını ve kaynakları gösteren açıklayıcı not:

	1 Ocak - 31 Aralık 2008
Önceki yıl gelir ve karları	
Prim düzeltmesi gelirleri	1,518
İptal edilen fatura tutarı	6,036
Toplam	7,554

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla
finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

47. Diğer (devamı)

	1 Ocak - 31 Aralık 2008
Önceki yıl gider ve zararları	
Geç gelen faturalar	553,982
Kar komisyon düzeltmesi	227,137
Prim düzeltmesi	1,081
Toplam	782,200

47.5 Yer alması gereken diğer notlar

Dönemin reeskont ve karşılık giderleri:

	1 Ocak - 31 Aralık 2008
Kazanılmamış primler karşılığı, net	9,243,113
Muallak hasar ve tazminat karşılığı, net	5,471,394
Hayat matematik karşılığı, net	59,368,173
Dengeleme karşılığı, net	187,669
Kıdem tazminatı karşılığı, net	(39,211)
İzin karşılığı, net	(80,862)
Vergi ziyai cezası	(142,892)
Ertelenen vergi karşılığı	255,211
Genel yönetim giderleri karşılığı, net	211,835
Komisyon karşılığı, net	514,105
Personel ikramiye karşılığı, net	(4,876,689)
Dava karşılığı	272,318
Gelir karşılığı	(78,420)
Sigorta harcı	(632,601)
	69,673,143

AvivaSA Emeklilik ve Hayat Anonim Şirketi

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla
finansal tablolara ilişkin dipnotlar (devamı)
(Para birimi - Aksi belirtilmedikçe Türk lirası (TL) olarak gösterilmiştir)

47. Diğer (devamı)

47.6 Kar dağıtım tablosu

31 Aralık 2008 tarihi itibarıyla Şirket'in net dönem zararı bulunduğundan, kar dağıtımını söz konusu değildir. Aşağıda kar dağıtım tablosu bulunmaktadır.

	Dipnot	Cari dönem (31/12/2008)
I. Dönem karının dağıtımı		
1.1. Dönem karı (zararı)		(11,214,553)
1.2. Ödenecek vergi ve yasal yükümlülükler		-
1.2.1. Kurumlar vergisi (Gelir vergisi)		-
1.2.2. Gelir vergisi kesintisi		-
1.2.3. Diğer vergi ve yasal yükümlülükler		-
A. Net dönem karı (zararı) (1.1 – 1.2)		(11,214,553)
1.3. Geçmiş dönemler zararı (-)		(40,771,323)
1.4. Birinci tertip yasal akçe		-
1.5. Şirkette bırakılması ve tasarrufu zorunlu yasal fonlar (-)		-
B. Dağıtılabilir net dönem karı [(A - (1.3 + 1.4 + 1.5)]		-
1.6. Ortaklara birinci temettü (-)		-
1.6.1. Hisse senedi sahiplerine		-
1.6.2. İmtiyazlı hisse senedi sahiplerine		-
1.6.3. Katılma intifa senedi sahiplerine		-
1.6.4. Kara iştirakli tahvil sahiplerine		-
1.6.5. Kar ve zarar ortaklığı belgesi sahiplerine		-
1.7. Personele temettü (-)		-
1.8. Kuruculara temettü (-)		-
1.9. Yönetim kuruluna temettü (-)		-
1.10. Ortaklara ikinci temettü (-)		-
1.10.1. Hisse senedi sahiplerine		-
1.10.2. İmtiyazlı hisse senedi sahiplerine		-
1.10.3. Katılma intifa senedi sahiplerine		-
1.10.4. Kara iştirakli tahvil sahiplerine		-
1.10.5. Kar ve zarar ortaklığı belgesi sahiplerine		-
1.11. İkinci tertip yasal yedek akçe (-)		-
1.12. Statü yedekleri (-)		-
1.13. Olağanüstü yedekler		-
1.14. Diğer yedekler		-
1.15. Özel fonlar		-
II. Yedeklerden dağıtım		-
2.1. Dağıtılan yedekler		-
2.2. İkinci tertip yasal yedekler (-)		-
2.3. Ortaklara pay (-)		-
2.3.1. Hisse senedi sahiplerine		-
2.3.2. İmtiyazlı hisse senedi sahiplerine		-
2.3.3. Katılma intifa senedi sahiplerine		-
2.3.4. Kara iştirakli tahvil sahiplerine		-
2.3.5. Kar ve zarar ortaklığı belgesi sahiplerine		-
2.4. Personele pay (-)		-
2.5. Yönetim kuruluna pay (-)		-
III. Hisse başına kar		-
3.1. Hisse senedi sahiplerine		-
3.2. Hisse senedi sahiplerine (%)		-
3.3. İmtiyazlı hisse senedi sahiplerine		-
3.4. İmtiyazlı hisse senedi sahiplerine (%)		-
IV. Hisse başına temettü		-
4.1. Hisse senedi sahiplerine		-
4.2. Hisse senedi sahiplerine (%)		-
4.3. İmtiyazlı hisse senedi sahiplerine		-
4.4. İmtiyazlı hisse senedi sahiplerine (%)		-